לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', י"א באייר תשמ"ח, 28 באפריל 1988 / שנת מ"ח מס' 13635 / המחיר 1.30 ש"ח כולל מע"מ

הממשל לקונגרס: נמכור נשק לסעודיה

דליה רפאל (ארה"ב)

וושינגטון. — הפנטגון מסר אתמול הודעה רשמית לקונגרס על כוונתו למכור לסעודיה ציוד תחזוקה בסכום כולל של 850 מליון דולר, לאחר שסעודיה הודיעה על נכונותה לחתום על האמנה לפיקוח על נשק גרעיני.

"החבילה" לסעודים כוללת שרותי אחזקה ומכ"ם למטוסי האייוואקס האמריקנים שבידם, ו־200 כלי רכב משוריינים.

הודעת הממשל לקונגרס נדרשת ע"פ תקנות החוק. עתה עומדים לרשות הקונגרס 30 יום להביע התנגדות לעסקה.

חדירה שנייה בתוך יומיים בגבול הצפון; אזרח ישראלי נפצע, שני מחבלים נהרגו

התקרית אתמול אירעה גם היא באיזור הר דב בו נהרגו שלשום מג"ד וגשש בגבעתי ● תושב קריית־שמונה, דני דהאן, שנהג במשאיתו במעלה ההר, נפצע בתקרית ● ברשות המחבלים נמצאו כרוזים המעידים כי ביקשו לבצע פיגוע מיקוח: התכוונו לפנות לשגריר פיקרינג כדי שיתווך בשחרור מחבלים הכלואים בישראל ● הרמטכ"ל: צפוייה התגברות בפעילות החבלנית ● שר־הבטחון: החדירות — פרי מאמצים של אש"ף וסוריה לסייע להתקוממות

יהודה צור

שני מחבלים נהרגו אתמול בשעות אחר הצהריים, לא הרחק מן המקום בו חוסלה יום קודם לכן חוליית מחבלים ונהרג מג"ד גבעתי וגשש בדואי. בתקרית אתמול נפצע אזרח ישראלי, דני דהאן, תושב קריית־שמונה שנהג במשאית שלו במעלה הר דב, כאשר הותקף לפתע ביריות וברימוני יד. לכוחות צה"ל לא היו נפגעים.

הנהג דני דהאן סיפר אתמול, בדרכו לבית־החולים: "ירו עלי, לא ידעתי מאיפה, הייתי בהלם, זרקו עלי רימון, קפצתי מן המשאית וזאת התחילה להידרדר. הסתתרתי מאחוריה אך הם לא עזבו אותי, והמשיכו לירות".

נפצע מכדורים ורסיסים

דני דהאן נפצע בידו מכדורים ומרסיסים בגבו. למקום התקרית הגיע מייד כוח של חיילי "גבעתי", מהגדוד שהמג"ד שלו, שמואל אריב, נהרג יום קודם באותו איזור. גם חיילי "גולני" השתתפו במירדף, בפיקודו של אלוף הפיקוד.

המירדף התנהל כמה מאות מטרים בתוך שטח ישראל, בוואדי עמוק היורד לתוך עמק. כעבור שעתיים של מירדף נהרגו שני המחבלים. ברשותם נמצאו רובי קלצ'ניקוב, רימונים רבים ותחמושת.

ביקשו מפיקרינג לתווך

ברשותם של המחבלים נמצאו גם

(סוף בעמוד 2)

הדו"ח בידיו

אלוף פיקוד מרכז עמרם מצנע, מחזיק בידיו את דו"ח ביתא הסופי שפורסם אתמול (צילום: ירוזולימסקי/צה"ל)

פירושו של דבר / אבי בניהו

מתחרים על ירושת אבו־ג'יהאד

בפעם השנייה, בתוך יממה, מצליחה חוליית מחבלים לחצות את אזור הבטחון שבדרום לבנון, לחדור את גדר המערכת בגבול הצפון ולהסתתר למעלה משעתיים בשטחנו. אנו עומדים כנראה בפיתחו של עידן חדש בכל הקשור להתמודדות מול מאמצי המחבלים להגיע להשג צבאי על־ידי פיגוע בישראל, כאשר אנו ערים ליותר תיחכום, יותר הפתעה ויותר תעוזה.

אולם מה שמעניין יותר באירוע החדירה של אתמול, הוא דווקא זהות המבצעים. הפעם מדובר בשני מחבלים מאירגון "חזית השחרור הפלסטינית" שבראשו עומד מחמוד זידאן, הידוע יותר בכינויו "אבו אל־עבאס". לאחר תקופה ארוכה יחסית של פעילות צנועה ביותר, ומאז ביצע את הפעולה באוניה "אקילה לאורו" חוזר "אבו אל־עבאס" לפעולות טרור מן הגבול. הסיבה לכך ברורה: "אבו אל־עבאס", ראש פלג בפת"ח, הנחשב כמקורב לערפאת, מעוניין מאוד לרשת את מקומו של "אבו־ג'יהאד", שחוסל בטוניס לפני שבועיים. אבו אל־עבאס, כמו מפקדים בכירים אחרים בפת"ח, המעוניינים להגיע אל כס מפקד הזרוע הצבאית של האירגון, יודעים כי הם ניבחנים כעת בעיקר בעשייה, קרי בהצלחת פעולות ופיגועים, ומי שירבה בכך ויוכיח תוצאות, הוא זה שיזכה בתפקיד. "בהתמודדות" הזו נוטלים למעשה חלק מספר מפקדים באירגון ששימשו כקציני מטה תחת פיקודו הכלליי מעורער של אבו־ג'יהאד. מלבד אבו אל־עבאס, ניתן להזכיר גם את "אבו־טייב" מפקד כוח 17, "אבו־פירס" — ראש מנגנון הפעולה בשטחים, אבו אל־הול — ראש מנגנון הבטחון והמודיעין, ונוספים.

דו"ח ביתא הסופי שחובר ע"י אלוף עמרם מצנע:

תוקפנות הערבים גרמה לתקרית; אילו תואם הטיול עם צה"ל היה האירוע נמנע

הדו"ח שב וקובע כי תרצה פורת נהרגה מנשקו של אלדובי ● המתנחלים מרוצים מהגירסה הסופית

מנחם ענברי

תחקיר ארועי ביתא פורסם אתמול ע"י אלוף פקוד המרכז עמרם מצנע. התחקיר קובע כי הגורמים העיקריים להתפתחות האירוע וסימנו הטראגי היו

(סוף בעמוד 2)

אלוף אור ל"עבודה" בעקבות יאנוש ● עמוד 19

פלאטו שרון נעצר ע"י המשטרה ● עמוד 19

חדירות בגבול הצפון

גבול הצפון נפרץ בתקופה האחרונה מספר פעמים. בשתיים מהן, ב"ליל הגלשונים" ובהיתקלות יום א' בהר דוב, נהרגו חיילי צה"ל. פעמים רבות אחרות התגלו המחבלים שחדרו, ונהרגו בידי צה"ל.

ברמה הבטחונית יש בהחלט לשבח את צה"ל, שהצליח למנוע עד כה חדירה ליישוב אזרחי. מאידך, ריבוי החדירות מעיד שעצם המעבר לשטח ישראל, אפשרי, וייתכן שיש מקום להקשות עליו עוד יותר. החדירות הרבות מעידות גם על כך שרצועת הביטחון אינה הרמטית, ואינה מונעת לחלוטין כניסה מתחום לבנון לשטח ישראל.

ואולם, האירועים האחרונים מובילים ברובם לגיזרה החשובה היום יותר מכל כגיזרת מתיחות, והיא הגיזרה הסורית. בעוד הלבנונים המפולגים אינם יכולים ליצור איום ממוסד על הגבול, והירדנים שומרים על מתיחות קרה, יש דווקא לסורים עניין להיות הנושא הערבי של המלחמה בישראל, בעיקר בתקופת מלחמת השטחים, כאשר האהדה הבינלאומית לישראל נמצאת בשפל חסר תקדים. התקרבות האחרונה בין אש"ף לסוריה, אשר חיסולו של אבו־ג'יהאד העניק לה תנופה, מעידה שגם באש"ף הבינו, שיש עתה קירבת אינטרסים בינם לבין הסורים במלחמה בישראל.

מבחינה בטחונית צריך הדבר לשמש אור אדום לאחראים על הגיזרה הסורית, ונראה שהם אכן מודעים לכך. מבחינה מדינית נראה, שיש צורך לקרר את הגיזרה בה מגע איום מסוריה בכמה דרכים. האחת, הידברות עם הסובייטים, שסוריה מצויה בתחום השפעתם. השנייה, יצירת מצב שיאותת לפלסטינים שהם עשויים לזכות ברווח מדיני כלשהו. שני המקרים מותנים בהמשך תהליך השלום. אלא שתהליך השלום הוקפא, כידוע, בהתערבות מיוחדת ליצחק שמיר, בהבלטות סיסמאות שלום נבובות ואמירות סירוב ברורות. במזרח־התיכון, כידוע, אין ואקום: כאשר נחים המדינאים, מתחילים לרעום כלי־הירייה.

"לוי עדיין צעיר" — קבע שמיר כשהודיע על כוונתו להנהיג הליכוד קדנציה נוספת

בדברו אמש במצודת זאב אמר: "הפכתי לסמל הסרבנות לשלום — ואני גאה בכך"

דורית גפן

רה"מ יצחק שמיר הכריז אמש, לראשונה באופן פומבי, על כוונתו לעמוד קדנציה נוספת בראש הליכוד ובראש הממשלה הבאה. באסיפת ותיקי המפלגה במצודת זאב בתל־אביב אמר שמיר: "הפכתי לסמל הסרבנות, למכשול לשלום, אני לא נרתע מכך. אני גאה על כך, ומוכן לשאת על ראשי את זר הקוצים הזה. אם התנועה והליכוד ירצו בכך, אהיה מוכן להמשיך בדרך הזאת".

קודם להכרזתו הדגיש שמיר, כי המכשול היחיד למימוש נצחונו של הליכוד בבחירות יכול להיות רק אנחנו. "אם לא נצליח לרכז מתוכנו את הכוח הפנימי על מנת לרכוש את אמונו של העם כבנות רצוננו, המרוכז אך ורק בטובת העם ותוך התעלמות מכל אינטרס אישי, פרטיקולארי, או כיתתי".

"לוי עדיין איש צעיר"

שמיר התייחס, מבלי להזכיר את

(סוף בעמוד 4)

עוד הפתעות ב"עבודה": הודחו ח"כ אפרים שלום ושאול בן־שמחון

דורית גפן

בבחירות הפנימיות במחוזות מפלגת העבודה ממשיכות ההפתעות.

אתמול הודח ח"כ אפרים שלום מרשימת הכנסת הי"ב, בבחירות שהתקיימו במחוז המושבים, אשר להם שני נציגים ב"פאנל". נבחר במקום הראשון רענן נעים, ובמקום השני גרליה גל. שלום הגיע רק למקום השלישי.

גם במחוז הדרום היתה הפתעה מסוימת, כאשר אפרים גורן, מ"מ מקום ראש עירית אשדוד, גבר בהפרש של ארבעה קולות על חבר הוועדה המרכזת שאול בן שמחון.

נוביק שוב יצא לוושינגטון: פסימיות גוברת במשרד החוץ

פרס: השאלה עתה אם יש אופציה ישראלית?

דליה שחורי, דליה רפאל (ארה"ב)

רצח אבו־ג'יהאד האיץ את התקרבות בין נשיא סוריה חאפז אסד ומנהיג אש"ף יאסר ערפאת, כאשר מגמתם היא לבלום את התהליך המדיני. הדבר קירב היווצרות חזית של סוריה, לוב ואש"ף, זו ההערכה שהתקבלה בימים האחרונים בקרב חוגים מדיניים בירושלים.

ד"ר נוביק בוושינגטון

יועצו של שר החוץ פרס, נמרוד נוביק, הגיע אמש לוושינגטון, לשיחות עם אנשי ממשל, קונגרס והקהילה היהודית. נוביק מבקר בוושינגטון תכופות, מאז התחדשות מאמצי ארה"ב לקדם את תהליך השלום במזה"ת, בשליחות שר החוץ פרס. מטרת ביקורו לא הוגדרה, אולם ברור שיעסוק בהיבטים של יוזמת השלום של השר שולץ, ובמצוקות במבוי־סתום.

"האם יש אופציה ישראלית?"

"מה שעומד היום להכרעה זה לא אם יש אופציה ירדנית, אלא אם יש אופציה ישראלית. עכשיו צריך לשאול את העם אם הולכים למשא ומתן או לא, אם רוצים תהליך שלום או סטאטוס קוו מדומה", אמר אתמול שר החוץ פרס.

דק רקע/זכויות שחורים

אנטוני קנדי — שובר שיוויון

המאבק על דמותה של אמריקה בתקופה הפוסט־רייגנית צובר תאוצה. אתמול החליט בית־המשפט העליון של ארה"ב לעיין מחדש בפסיקה עקרונית, שהבטיחה לשחורים זכויות שוות לאלה של הלבנים במשק הפרטי. ההחלטה נפלה ברוב של חמישה שופטים נגד ארבעה. שובר השיוויון שייך לאנטוני קנדי, שצורף לבית־המשפט רק לפני חצי שנה. בשנה שעברה ניהלו רייגן ואיש אמונו, התובע הכללי ארווין מיז, מאבק מר סביב מינוי שופט תשיעי לבית־המשפט העליון. מועמדם היה רוברט בורק, שופט מכובד ואיש אקדמיה, שקנה לו שם של אויב ההשקפות הליבראליות.

השופט קנדי — עוד קול לשמרנות

בורק נצמד לחוקה המקורית של ארה"ב כמעט כאל כתבי קודש, וסרב לקבל כל פרשנות מעבר לכתוב בה במפורש. במהלך הקאריירה שלו התנגד בהנמקות טכניות למיניהן לתיקון חוקים בעלי אופי של אפליה או דיכוי. בורק נותר נינוח גם לאחר חקירה צולבת בסינאט, אבל 12 ימי דיונים ו־122 עדים שיכנעו את ועדת המשפט של הסינאט להתנגד למינויו.

ההימור הבא של המימשל היה דגלס גינזבורג, שופט צעיר (41), שנודע בפסיקותיו נגד אנשי איכות הסביבה. השמרנים אהבו אותו מתוך חשבון שיוכל להשאר בתפקיד עוד 30־40 שנה, ולשאת את הרוח הרייגנית אל תוך ה־21. עוד יתרון: גינזבורג הוא יהודי, ומאז לואי ברנדייס ב־1916 מקובל שיש לפחות שופט עליון יהודי אחד. למרבה הצער הסתבר שגינזבורג חטא בעישון מריחואנה בשנות ה־60 של ילדי הפרחים, ואולי גם בשלבים מתקדמים יותר של חייו.

הסינאט העייף בחר לבסוף במועמד השלישי והאחרון, אנטוני קנדי. קנדי נחשב שמרן מתון, נודע בגישת החוק וסדר שלו, ותומך בעונש מוות. ידו שהורמה אתמול היא צחוק הגורל: הסינאט מינה את קנדי דווקא בגלל שלא מתח מעולם ביקורת על החלטות בית־המשפט העליון, ובגלל דמיונו ללואיס פאוול, השופט הפורש שאת מקומו מילא, שנחשב איש מרכז וליבראל בענייני חברה.

ירון אמיתי

עמוד אחורי

על המשמר

בשטח / אירוע מו"לי

פרימו לוי בכפר מע'ר

הוצאות "הקיבוץ המאוחד", "סימן קריאה" ו"מעריב" יצאו אתמול מן הדרך הראשית אל השביל הקטן, המוליך אל ביתו של המשורר נעים עריידי בכפר מע'ר. לשם שינוי, "אירוע מו"לי" הרחוק מאורות תל־אביב המהבילה.

באוטובוס המאורגן עוברים לחשושים קלים על ה"הפתעה", הצפויה לנו בכפר הדרוזי שבמרומי הגליל העליון.

ההפתעה, "הסוד המוחלט יחסית" — דברי מנחם פרי — מתבררת על כוסות הג'ין, הערק והקולה, שנלגמות אמנם ללא להיטות יתרה, בחדר האורחים הגדול. העורכים, אריה ניר מ"מעריב" ומנחם פרי מ"סימן קריאה", מבשרים על תימור משותף חדש בדמות "הסדרה הפתוחה". לא סדרת מנויים, סדרת בודדים, 12 בשלב ראשון, שאינם נמכרים בחבילה. המטרה: להביא לפני הקורא הישראלי ספרות עכשווית, שאינה מוכרת בארץ, אך ידועה מאוד בעולם הרחב. שני הספרים הראשונים: "זמן שאול" לפרימו לוי האיטלקי ו"חיילים של מים" — תרגומם של נעים עריידי ונביל טנוס לספרות ערבית הנכתבת בארץ.

הפתיחה הרשמית והברכות עוסקות בהבנה בין שני העמים. השר עזר וייצמן מפולפל, כדרכו. ואחר־כך מגיעה המנה העיקרית: סעודה מזרחית, במיטב בשר הכבש. כל בני הבית נרתמים בלהיטות למלאכת ההגשה.

במסיבונת העיתונאים מתעופפים חילופי־דברים שנונים בין אמיל חביבי למנחם פרי. "כשנעים עריידי ואני מופיעים באנתולוגיה אחת, זה אומר שהיא מכילה את כל הקשת הפוליטית של הערבים בארץ — מקיר לקיר", אומר חביבי. פרי מעיר, בקריאת־ביניים של לצון, ש"צריך להכין שעריידי הוא מתתחייה". אבל חביבי לא מרפה: "אין מתתחייה אצלנו, אבל יש מפד"ל...". בסך הכל, יש כאן הכנה.

ארוחה ספרותית

עזר וייצמן, נעים עריידי, מנחם פרי ואריה ניר

תמר משמר

תמונת־מצב/"בזק"

צוחקת או בוכה

צילצלו אלי מבזק. כן, כן, מבזק. אלי הביתה, ורד לוי. צילצלו. בחיי אלוהים בספר התורה.

זה קרה סתם ככה באמצע השבוע. לא היתה שום התרעה מוקדמת או סימנים מבשרי הפתעה. היה יום ממש רגיל. השעה היתה 2.00 בצהריים. אני הייתי בדיוק אחרי שלושה נסיונות נאיביים ואופטימיים לחייג מביתי בת"א אל חברתי הגרה בשכונת הספר הנידחת, בַּכְלִי. רק כמה דקות קודם לכן ניהלתי ארבע שיחות משונות עם אחת זהבה, משפחת ירדני, משפחת כהן ואחד עמוס, שנקלעתי אל מכשירי הטלפון שלהם מתוך מוטיבציה עיקשת להחליף מילה עם הורי הגרים אי־שם בקרית אונו.

"שלום" אמרה לי בשמחה מישהי עם קול סימפטי. "כאן מדברים מחברת בזק".

חולשה מיידית אחזה באבריי. (מנתקים אותי? לא שילמנו על מרץ? כן שילמנו. אולי נשאר חוב מחודש קודם? אולי מ־87? רק שלא ינתקו. אלוהים...!)

"כן...?" עניתי באומץ־לב.

"חברת בזק עורכת משאל בקרב המנויים. האם תואילי לענות על שאלות אחדות?" שאלה בנימוס המרכזנית.

"מ...מישאל על מה?" התעניינתי, חשה איך חוזר לבי אל מיקצבו הקבוע פחות או יותר. "על מה?" התפלאה הנערה מבזק. "על שביעות הרצון של הלקוחות משירותי בזק, ובעיקר משירותי 16".

בשלב זה נפלטו ככל הנראה מפי אי־אלה קולות בלתי מזוהים שכן המרכזנית הנבוכה מיהרה והגיבה בטאקט: "כן, אני יודעת. כמעט כולם צוחקים ברגע הראשון. את צוחקת, נכון?"

"לא. אני לא צוחקת. אני בוכה." עניתי לה כמעט בצעקה, והחזרתי את השפופרת אל כנה.

לא חלפה דקה ובזק שוב על הקו. זיהיתי בקלות את המרכזנית החביבה שלי.

"שלום. האם זהו מנוי מספר 5103709?" שאלה בנימוס.

"לא." התפלאתי הפעם באמת. "זאת טעות. זה לא המספר שלי. ורק לפני רגע..."

"סליחה," התנצלה האומללה. זאת כנראה טעות. יש עכשיו הרבה בעיות עם הקווים. את יודעת, חגים... אבל אולי בכל זאת תרשי לי לגזול כמה דקות מזמנך, אנחנו עורכים מישאל..."

ורד לוי

מדף/משפט

סוגיות של חיי ציבור

ד"ר זאב סגל: "דמוקרטיה ישראלית — עיקרים חוקתיים במשטר מדינת ישראל"

עטיפה: רות בנאון, משרד הביטחון, ההוצאה לאור, 359 עמודים, כולל נספחים ומפתח עניינים.

ד"ר זאב סגל

"שיטת המשפט הישראלית אינה מתמצית באופציה הייצוגית"

אלא שלוכה לתוכה ההגנה על תפיסות היסוד של המדינה ובתוכן זו של זכויות האדם והחירויותיו. זאת השכיל ד"ר סגל להבהיר הבהר היטב". דברים אלה אומר נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, בדברי המבוא שלו לספרו של ד"ר סגל.

הספר מתאר ומנתח את מבנהו של המשטר הישראלי, של רשויות המדינה — הכנסת, הממשלה והרשות השופטת — וכן של מוסדותיה המרכזיים של הדמוקרטיה הישראלית: נשיא המדינה, היועץ המשפטי לממשלה וועדות חקירה ממלכתיות.

פרקים מיוחדים מוקדשים לבחינת עקרונותיה של הכרזת העצמאות ומעמדה המשפטי, לדיון בנושא חוקה לישראל ולהגנת חרויות הפרט על־ידי בית המשפט העליון.

סגנונו של הספר קריא והצגת הנושאים השונים על ההיבטים האקטואליים שלהם אינה מיועדת לאנשי מקצוע בלבד, אלא גם לתלמידים, לסטודנטים, לאנשי מדע המדינה ולכל מי שמבקש להבהיר לעצמו מדי פעם סוגיות העומדות במרכז החיים הציבוריים.

חנה איש־הורביץ

מטה החולצה הכחולה

הנוער העובד והלומד, השומר הצעיר, המחנות העולים

הודעות המטה למפגן ההסתדרות

1 במאי בתל־אביב

להלן לוח הארועים ביום ראשון — 1 במאי 1988

1. כינוס מכל קצוות הארץ ברח' בני דן (ליד גשר בני יהודה) — 10.00
2. תחילת הצעדה — 11.30
3. צעידה ברח' אבן גבירול עד לכיכר מלכי ישראל — עד 13.00.
4. כינוס לארוחת צהריים בחזרה ברח' בני דן (נקודת הזינוק) — 14.00.
5. ברכות ומצעד אמנים: סי היימן, אלון אולארצ'יק, שם טוב לוי — 15.00.
6. פיזור בהסעות מאורגנות — 16.30.

חניכי ומדריכי התנועות נקראים לבוא בהמוניהם

הורים, מחנכים ומנהלי בית הספר מתבקשים לשחרר התלמידים מלימודים ביום זה

מטה החולצה הכחולה

עורך "עמוד־אחורי": אפי לנדאו

סיסמאות תמיכה בלה־פן צוירו על דלת ביתו של השגריר סופר בפאריס

ארנון יפה (צרפת)

פאריס — סיסמאות, „הצביעו להפן" צוירו בצבע שחור על דלת מעונו של שגריר ישראל בצרפת עובדיה סופר ברובע ה־16 בפאריס. עדיין לא ידוע אם הכתובות היו נגד סופר עצמו או נגד הבית, שבו גרות כמה משפחות יהודיות אמידות. גם בקומה הרביעית נימצאו כתובות כאלה.

במטה להפן רואים בכתובות תעמולת בחירות פרטית. דוברו אמר, כי „בפאריס יש בכל מקום כתובות להפן. יש כל מיני מטורפים". סופר סירב עד כה להיפגש עם להפן ושלטונות ישראל סרבו לאפשר לו לבקר בישראל.

„קורבנות המשבר"

הפוליטיקאים הצרפתים מתייחסים בסלחנות לבוחרי להפן וטוענים, כי הם קורבנות המשבר. מנהיגים יהודים טענו כי הפוליטיקאים מסרבים לראות שבוחריו מצביעים בעד פתרונות פשיסטיים וגיזעניים.

העימות הטלוויזיוני מכריע

במישאל שהתפרסם בפאריס מוביל הנשיא מיטראן עם 55 אחוז מול 43 אחוז, של שיראק. המישאלים לא צפו את עליית להפן. לכן אין מתייחסים אליהם ברצינות. מעריכים, כי בעימות הטלוויזיוני בין מיטראן לשיראק אמש הוכרעו הבחירות.

שגריר הליגה הערבית מוחמד אסיר מתח ביקורת חריפה על שגריר ישראל והאשים אותו „בהטפות גיזעניות נגד ערבים". אסיר הגיב על הופעה של סופר בערוץ החמישי ובה אמר, כי חיסולים פוליטיים הם שיטה בעולם הערבי, בהתייחסו לחיסול אבו־ג'יהאד. אסיר איים בפעולות ערביות נגד יהודים בצרפת באומרו, כי „ליבון יצרים והשמצת ערבים עלולה לפעול נגד היהודים". הוא אמר, כי אינו משמיץ את היהודים, אך לפני כמה ימים ברדיו ערבי בפאריס אמר שהקהילה היהודית היא גייס חמישי בצרפת.

חזון אחרית השרידים

שר המסחר והתעשייה אריאל שרון מקבל במשרדו את פני מושל מדינת וירג'יניה ג'רלד באלייס על רקע הכתובת „וכיתתו חרבותם לאיתים וחניתותיהם למזמרות..." (תצלום: רוני נעמן)

אום ג'יהאד: רצח בעלי שם קץ לחלום השלום

אורי הורוביץ, רויטר, סויצ

שיחות הפיוס בין אש"ף לסוריה נמשכות. ביום ג' בערב נועד סגן נשיא סוריה עבדול חלים חדאם עם פרוק קדומי. הם הסכימו להתחיל כמו"מ לקידום שיתוף הפעולה ביניהן.

מנהיג החזית העממית לשחרור פלשתין ג'ורג' חבש אמר אתמול בדמשק, כי עדיין נותרו חמש נקודות מחלוקת בין סוריה לאש"ף והן: הקשרים בין אש"ף למצרים; הקשרים בין אש"ף לתנועות שמאלניות בישראל; הנוכחות הפלשתינית בלבנון, הטקטיקה ליישוב הסכסוך הישראלי־ערבי; שילובם מחדש של ארגונים פלשתיניים באש"ף.

קץ לחלום השלום

אלמנתו של אבו־ג'יהאד באה אתמול לרבת־עמון והתקבלה ע"י המלך חוסיין ואשתו, שהביעו את תנחומיהם על רצח בעלה. אום ג'יהאד אמרה, כי רצח בעלה ע"י ישראל, שם קץ לחלום השלום בין שני העמים.

מקורות סורים ופלשתינים מסרו, כי בקרוב תתכנס פסגה מרובעת בהשתתפות סוריה, לוב, אלג'יריה ואש"ף. המקורות מסרו, כי הפסגה תהיה באמצע החודש הבא בלוב. מטרת הכינוס היא להציג עמדה מאוחדת, שתוצג לפני הפסגה הערבית באלג'יר, בעוד כחודשיים.

פרוק קדומי גילה, שהפגישה בין אסד לערפאת הושגה בעיקר בתיווך של אלג'יריה, לוב ושגריר בריה"מ בדמשק. קדומי העריך, שערפאת יגיע לדמשק פעם נוספת כבר בימים הקרובים.

סוריה תשחרר 2000 פלשתינים

מקורות פלשתיניים מסרו, כי סוריה תשחרר בקרוב 2,000 פלשתינים. סאלח חאלף, הידוע בכינויו, אבו אייד, אמר כי שחרור אלפיים הפלשתינים מציין תקופה חדשה בקשרים בין אש"ף לסוריה.

יאסר ערפאת קרא אתמול לתושבי השטחים להכריז על מרי אזרחי ולהגביר את ההתקוממות. מנהיג אש"ף טען, שארה"ב סייעה לישראל לרצוח את אבו־ג'יהאד.

חדירה שנייה בתוך

(סוף מעמוד ראשון)

מסמכים בהם דרשו את שיחרורם של מחבלים פלשתינים הכלואים בישראל. מן המסמכים מתברר כי הם היו אמורים לדרוש את תיווכו של השגריר האמריקני, תומס פיקרינג, בעיסקת החליפין נוסח „פיגוע לשם מיקוח".

במהלך התקריה, הוטל סגר על כל הישובים ורק בסיומה חזרו החיים למסלולם הרגיל.

לא אותה חוליה

בשיחה עם כתבים בתום המירדף, אמר אלוף הצפון יוסי פלד, שאין לו שום צל של ספק שלא מדובר באותה חולייה שהיתה מעורבת בתקרית יום קודם לכן. לדבריו לא מדובר בחוליה שהתפצלה, אלא בחולייה אחרת של פלשתינים שבאה לבצע פיגוע בגבול הצפון.

אלוף הפיקוד הדגיש שוב שאין שום אפשרות לאטום את גבול הצפון, אך אמר שייעשה כל מאמץ למנוע פיגוע בישובים, יהיה המחיר אשר יהיה. „מטוראי עד אלוף, כולם יודעים שהמשימה המוטלת עליהם היא למנוע פגיעה בישובים ובתושבים באזור," — אמר.

הרמטכ"ל: הנסיונות יתגברו

הרמטכ"ל דן שומרון צופה שבתקופה האחרונה ילכו ויתגברו נסיונות החדירה של מחבלים בגבול הצפון. בשיחה עם כתבים במהלך ביקורו אצל השייח' אמין טריף, מנהיגם הרוחני של הדרוזים בכפר ג'ולים, אמר הרמטכ"ל שאין שינוי במדיניותם של המחבלים, אך לדבריו יש התגברות בכמות החדירות וכמאמץ המחבלים לפגוע בישובים בארץ. „מלחמה עולה ביוקר, אך עובדה היא שאינם מצליחים להרוג לישראל וכאשר הם עושים זאת, החוליות שלהם מחוסלות מבלי שהם מצליחים לממש את כוונותיהם", אמר הרמטכ"ל. בתגובה לשאלת עיתונאים, אם אין צורך לשנות את מדיניות הביטחון של ישראל בצפון, נוכח ריבוי החדירות, אמר כי אין בדבר צורך כל עוד מצליחים לסכל את החדירות, גם אם במחיר יקר.

רבין: תיגבור להתקוממות

במקום 15 אלף חיילים, שהחזיק צה"ל בלבנון, מצויים שם באורח קבע, ב־3 השנים מאז יציאת צה"ל מלבנון, רק מאות אחדות של חיילי צה"ל. מאז היציאה מלבנון לפני 3 שנים, נפלו בלבנון 34 חיילים — פחות מפי עשרים חללים מאשר בתקופה שהיית צה"ל שם." — אמר אתמול שר הביטחון, יצחק רבין, במהלך סיור ברצועת עזה.

לדבריו, שלוש חוליות המחבלים האחרונות, שחוסלו בעת ניסיון שלהן להיכנס מהגבול המזרחי כלבנון, נימנות על קבוצות טרוריסטים אש"פיות — פרו סוריות ואינן נימנות על אירגונים המקורבים ליאסר ערפאת. הוא הטעים, שנסיונות החדירה של מחבלים בצפון מצביעים על מגמה של אירגוני טרור פלשתיניים פרו ערפאתיים ופרו־סוריים להגביר את הטרור בגבולות, כתגבור להתקוממות בשטחים, מאז שזו פרצה.

במלאת שנה

לפטירתו של חברנו

אולק אבנת ז"ל

יתקיים ביום שני 2.5.88 בשעה 21.15
במועדון לחבר של מזרע רב־שיח לזכרו

על הנושא:

קיבוץ חדש וקיבוץ מתחדש —
לאור מחקרים חברתיים חדשים"

משתתפים בדיון:

חברי המכון לחקר הקיבוץ באוניברסיטת חיפה
מנחם רוזנר, אורי לויתן, דוד מוטלברג, גילה אדר, דני זמיר

החברים מוזמנים:

משפחת אבנת
וקיבוץ מזרע

תוקפנות הערבים גרמה

(סוף מעמוד ראשון)

המוטיבציה והתוקפנות של ערבים מקומיים ונכונותם לפגוע בקבוצת מטיילים יהודיים. יחד עם זאת, אילו תוכנן הטיול, ותואם עם"י הנהלים היה נמנע האירוע והיו נמנעות תוצאותיו הטראגיות. האירועים הוסלמו בגלל רשלנות והפעלת הנשק, חוסר זהירות וזריזות יתר בלחיצה על ההדק.

המתכנן והמלווה

על השתלשלות העניינים נאמר בדו"ח כי יוזם הטיול המתכנן והאחראי היה מנחם אילן, ונלווה אליו רומם אלדובי כמאבטח, חייל בן 26 אשר היה בחופשה. לצה"ל לא היה מידע על הטיול מכיוון שלא תואם עמו. הוראות הקבע ידועות לרכז הבטחון באלון מורה, שלמה דוויון, אבל לא נעשה עמו כל נסיון של תיאום, חוץ מבקשה למכשיר קשר.

כך זה התחיל

האירועים התחילו במעיין רוג'אן, כאשר המטיילים ישבו לארוחת בוקר. ברמקולים של מסגד הכפר הושמעו התרעות על התקרבות מתנחלים. כאשר ישבו לארוחת הבוקר התחילו להתקהל סביבם עשרות ערבים, עד למרחק של מיידי האבנים. הערבים יידו אבנים והתגרו במטיילים. אלדובי הלך לכיוון המטיילים בהוראי לוותה באבנים ובהתגרויות ועל הגבעות התרכזו עד כ־200 ערבים.

עימות בין אילן לאלדובי

בשלב זה אסר מנחם אילן על רומם אלדובי להשתמש בנשקו אלא במצבי חירום. התפתח ביניהם ככל הנראה עימות מילולי ופיסי אשר התחיל בחניית הבוקר ליד המעיין. המאבטח אלדובי החליק את נשקו עם מנחם אילן וירה פעמיים ברובה אם. 16. בירי הראשון, ירי אזהרה, לכיוון הרכס הצפוני מזרחי, נהרג מוסא סאלח דאוד, שהיה במרחק של 50 מטרים ממנו. הירי השני תוך כדי ויכוח עם ערבי אחר במרחק של כ־30 מטרים מקבוצת המטיילים. הערבי ניסה לחטוף את נשקו של אלדובי. אלדובי נחלץ, התרחק כמה צעדים לאחור, ירה ופצע את הערבי בבטנו. שמו תייסיר סאלח עדילי.

הובלו לכפר באיומים

בשלב זה אילצו הכפריים את המטיילים ללכת לכיוון הכפר ביתא באיומים והתגרויות, אבל ללא אלימות פיסית. המטיילים הובלו לכפר באונס, תחת לחץ, ומחוסר ברירה.

האבן שזרקה מנירה דאוד

התגרויות נמשכו ע"י המון רב בתוך הכפר. החבורה צעדה כאשר המטיילים מגוננים על רומם אלדובי הנמצא במרכז, כדי למנוע נסיונות לחטוף את נשקו. במרכז הכפר זרקה אחותו של ההרוג בוואדי ואשתו של הפצוע, מונירה דאוד, אבן על אלדובי. בנקודה זו החלה התפרעות המונית שבה התנפלו על המטיילים, זרקו עליהם אבנים וחפצים שונים, והיכו אותם במקלות ומכל הבא ליד. התפרעות נמשכה זמן קצר ולאחר שהתושבים הבחינו כי יש נפגעים רבים בין המטיילים, נשמעו קריאות „די יש הרוגים". הצעירים החלו בורחים, ונוטשים את הכפר. בסופה של ההתפרעות נשארו מוטלים במקום גופתה של תרצה פורת, כפרי הרוג, כפרי פצוע, רומם אלדובי פצוע קשה, ורוב המטיילים חבולים ופצועים.

בבדיקה נמצא כי אין אמת בהשערה שעל המטיילים נזרק רימון או מטען מאולתר. גם לא הוכחה האפשרות שנשק נוסף, חוץ מתתמוני האם־16, היה בשימוש נגד המטיילים במרכז הכפר. לא נמצאו תימוכין לאפשרות שמישהו מהערבים המתפרעים השתמש בכלי הנשק שנחטפו מן המטיילים.

הריגה מנשקו של אלדובי

באירוע במרכז הכפר ירה אלדובי פעמיים לפחות. פעם אחת כתגובה אינסטינקטיבית, לאחר שנפגע מאבן בראשו, הוא ירה כמה כדורים כלפי הסתובבות לאחור. כמה כדורים נורו בכיוון שטוח מסלול. כמה כדורים נורו תוך כדי מאבק על נשקו של אלדובי, כ־30 מטרים ממקום הירי הראשון. תרצה פורת נהרגה מפגיעת קליע בעל קוטר בינוני ומהירות לוע גבוהה. תרצה בראשה או בנוכחות פגיעה אחרת כלשהי. מכל העדויות והממצאים ניתן להגיע למסקנה שתרצה פורת נורתה מנשקו של רומם אלדובי, ככל הנראה כאשר הגיב באופן אינסטינקטיבי על פגיעת אבן בראשו.

מעטים ביקשו להרגיע

תושבים מעטים, כעשרה, לקחו חלק פעיל בנסיונות להרגיע את הרוחות, לסייע בחילוץ הקבוצה ובמתן עזרה רפואית למטיילים. הדו"ח משבח את התנהגותם הבוגרת, האמיצה והמלוכדת של הנערים והנערות, במצב הקשה מאוד שאליו נקלעו במרכז הכפר.

נבדקת רשלנות היוזמים

בתשובה על שאלות עיתונאים מסר האלוף מצנע כי המשטרה בודקת כעת את ההיבטים הפליליים בהתנהגותם הרשלנית של יוזמי הטיול. אם תהיה הצדקה לכך יוגשו כתבי אישום נגד החשודים ברשלנות. הוא גם מסר כי לא נמצאו תימוכין לגירסה שהאירועים החלו כאשר המתנחלים היכו רועה ערבי ליד המעיין, אם כי לא הוציא מכלל אפשרות שמישהו מהכפריים, שהיה בסביבות המעיין כאשר הגיעו לשם המתנחלים, הוא אשר הזעיק את הכפר.

המתנחלים מרוצים מהדו"ח

המתנחלים הביעו שביעות רצון מן הדו"ח, לאחר שתוכנו נמסר להם קודם לכן. אחיו של רומם, יניר אלדובי, הפגין הפגנת יחיד מול פיקוד מרכז תחת הסיסמה „היום ביתא מחר ביתר". הוא מסר לכתבנו כי הדו"ח מטיל את האשמה על הערבים ולא על המתנחלים ומשאיר בעינה את האפשרות שתרצה פורת ז"ל נהרגה במהלך המאבק בין אלדובי לבין הערבים על כלי הנשק. הוא הביע שביעות רצון מכך שבסופו של דבר לא הרסו את הכפר עד היסוד מכיוון כו כמה צדיקים. הוא הביע התרעמות על כי אין הדו"ח מתייחס לפינוי הלקוי של הנפגעים ע"י הסוהר הארום. הוא גם שאלו איפה היה הצבא במשך שלוש שעות?

קצובר: לא המטיילים אשמים

גם בני קצובר מאלון מורה הביע שביעות רצון מן המסקנה העיקרית כי לא המטיילים אשמים, וזה בניגוד לרושם שניסו לעורר עד כה. ישראל הראל ממועצת יש"ע הביע תמיהה על הביקורת המושמעת כלפי רומם אלדובי. הוא שאל כיצד צריך לנהוג כאשר מקיפים אותך מאות כפריים מוסתים. הצבא אישר למתנחלים לעשות בל"ג בעומר צעדה במסלול שנקטע בביתא, ו„שלום עכשיו" מתכונן לערוך בכפר כינוס הזדהות עם התושבים.

„הסתה פרועה נגד ביתא"

תנועת „שלום עכשיו" תקיים בימים הקרובים כנס של פיוס בכפר ביתא בהשתתפות אלפי פעילי שלום עכשיו, מנהיגים פלשתינים מתונים ותושבי הכפר. בגילוי דעת שפרסמה התנועה אמש דרשה להסיק מסקנות מיידיות נגד ראשי המתנחלים שניצלו את אירוע הדמים בביתא להסתה פרועה כנגד הכפר ויושביו. במכתבים אישיים לשרים שריד וצור, דרשה מהם התנועה להתנצל על הודעות שפרסמו ובהם דרישה להרוס את הכפר.

אנשי „שלום עכשיו" דורשים לבדוק את מנהיגי המתנחלים ובראשם בני קצובר, שעשו פעולות שמטרתן לשבש הליכי החקירה ולהטיל את האשמה על תושבי הכפר, תוך נסיון להסתיר את התנהגותו הפזיזה והבלתי אחראית של מאבטח הטיול, שגרמה למותה של תרצה פורת ז"ל.

שריד: להעמיד האחראים לדין

ח"כ יוסי שריד תבע משר הביטחון, עם הגשת דו"ח ביתא לקבינט, להעמיד לדין את האחראים לטיול הילדים בגין רשלנות פושעת. „מי שלא נהג עפ"י הוראות הקבע, לא דאג לתיאום מוקדם עם צה"ל ולא וידא סידורי ביטחון אלמנטריים ושלח ילדים בדרך מסוכנת ופרובוקטיבית — חייב לתת את הדין. הערבים מביתא כבר נענשו קשות ללא משפט, עכשיו הגיע תורם של היהודים מאלון מורה לעמוד למשפט.

רמון: לבקש מחילה

חבר הכנסת חיים רמון (מערך) הגיש הצעה דחופה לסדר יומה של הכנסת בנושא דו"ח הרמטכ"ל על אירועי ביתא. ח"כ רמון אומר כי על ראשי גוש אמונים ובמיוחד חברת הכנסת כהן גאולה ובני קצובר לבקש סליחה ומחילה מפקודי צה"ל ובראשם הרמטכ"ל על ההאשמות שהטיחו בהם בנסיון להתחמק מאחריותם לשליחת ילדיהם לטיול בלי סידורי ביטחון המתחייבים מכך.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 4—43360—5
המען למברקים: שירות שקדואר נעל ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגסור חדרים 102–121, טל' 233161–8. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבוגר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 81040.

החומר שהוזרק לאשכוליות מישראל הוא צבע, ולא רעל

הטלוויזיה האיטלקית: אנשים דיווחו שאכלו אשכוליות מוכתמות בכחול, ולא נפגעו כלל ● בדנמרק מארגנים תומכי „ישראל האחרת" מכירת תפוזי „ג'פה" ברחובות

החרמת אשכוליות „ג'פה" במילאנו (צילום: אי.פי.)

סט"א, רויטר, עתי"ם, עלי כהן (דנמרק)

רומא. — הטלוויזיה הממשלתית האיטלקית „ראי" מסרה אתמול כי החומר שהוזרק לאשכוליות מישראל היה צבע ולא רעל.

שלטונות הבריאות מסרו, כי אנשים טלפנו לשרותי הבריאות לאחר שאכלו אשכוליות עם כתמים כחולים, אך לא נפגעו.

משרד הבריאות האיטלקי הורה ביום שלישי להחרים בכל איטליה אשכוליות מתוך חנויות, שווקים ומחסנים, לאחר שעכברים שלהם הוזרק החומר שבאשכוליות, מתו במעבדות.

בראיון בטלוויזיה האיטלקית אמר מומחה ישראל, ישראלי אראטו, ששוגר לאיטליה, כי יהיה זה קשה להרעיל אשכוליות. „אינני חושב כי אפשר להזריק נוזל כלשהו לאשכוליות, בלי שהדבר ייראה. אין מקום לרעל בתוך אשכוליות. הוא ייראה בקלות או ייצא מעצמו".

בינתיים מסרו חוקרים כי לא מצאו פרי ורעל בוורונה במחסנים של חברת „קופרס" — החברה האיטלקית אשר לה המונופולין לייבוא פרי מישראל.

משרד הבריאות השוויצרי הודיע אתמול, כי אין לו סיבה לדאגה, וכי מכירתם של פרי הדר ישראליים לא תיאסר, כפי שנאסרה באיטליה.

פקחי המזון בצרפת קיבלו אתמול הוראה, לבדוק משלוחי אשכוליות מישראל.

עליהם לבדוק את כל משלוחי האשכוליות שכמה מהם הגיעו דרך איטליה. גם היבואנים קיבלו הוראות דומות, כדי שיוכלו לבצע בדיקות בעצמם.

ברומא פתח אתמול שופט חוקר בחקירה רשמית. קודם לכן נאסרה מכירת אשכוליות בכל איטליה ומשרד הבריאות הורה לתפוס את כל מלאי האשכוליות המיובאות. שופט השלום, פרנקו יונטה, התמנה לנהל את החקירה, בשל הניסיון שצבר בחקירת התקפות טרור במזה"ת ובאיטליה. האשכוליות ה„מורעלות" נתגלו במרכול ברומא לאחר שארגון טרור המכנה עצמו „ארגון הפרולטריון העירוני והעמים המדוכאים" הודיע על כך לעיתון מקומי. כמו כן הודבק ליד המרכול כרוז הקורא להחרמת תוצרת חקלאית מישראל.

קרוב למחצית מ־53,200 טונות האשכוליות שייבאה איטליה ב־87' באו מישראל. בינתיים הודיעו ראשי השוק המשותף בבריסל לכל המדינות החברות לבדוק את יבוא האשכוליות אליהן.

במועצה לשיווק פרי הדר אין עדיין הערכות לגבי הנזקים שנגרמו. מזכיר המועצה לשיווק פרי הדר, חיים שושן, מסר כי לא נתקבלו בינתיים הודעות על ביטול הזמנות פרי הדר מחו"ל.

דובר משרד החקלאות, נפתלי יניב, סירב להגיב על המקרה, וניאות לומר רק, כי ככל שנפחית לעסוק בפרשה זו, יהיה טוב יותר. „מה שצריך להיעשות בנידון, ייעשה" אמר. גם שמחה אסף, מזכיר המרכז החקלאי, סירב להגיב בטענה דומה.

„תפוזים למען השלום"

לעומת זאת, יזם „ארגון הרנים ידידי הקיבוץ" מבצע „תפוזים למען השלום". ברחובות נמכרים תפוזים מישראל, ונמסר מידע על תנועות השלום בישראל.

לדנים רבים, שלאחרונה ניזונו בעיקר מידיעות חד־צדדיות על הנעשה בישראל, היתה הפגישה עם מסבירי „ישראל האחרת" הפתעה של ממש, ובקרנות הרחובות התעוררו ויכוחים.

תקרית יחידה נרשמה בעיר נסטווד, שבמזרח דנמרק, שם הורחק פליט פלשתיני שקרע דגל ישראל, שהונף במקום על ידי צעירי „ראקיב". הכנסות המבצע מוקדשות לתנועות השלום בישראל.

ה„פוסט" ורשת אנ.בי.סי מוחים על החרמת כתביהם

מיצ

וושינגטון. העיתון האמריקאי „וושינגטון פוסט" ורשת הטלוויזיה אנ.בי.סי, יגישו מחאות לממשלת ישראל, בעקבות הסנקציות שננקטו ביום ג' נגד שני עיתונאיהם, שהפרו את חוקי הצנזורה.

שני העיתונאים, מרטין פלטשר, נציג אנ.בי.סי, וגלן פרנקל, נציג „וושינגטון פוסט", חשודים כי פרסמו ידיעות המתייחסות להריגתו של אבו ג'יהאד בתוניס, מבלי שהגישו אותן לאישור הצנזורה. השלטונות ביטלו את כתבי האמנה שלהם.

בנג'מין ברדלי, המנהל האקסקוטיבי של „וושינגטון פוסט", אמר אתמול כי ההחלטה שנתקבלה על ידי ישראל היא „הרס עצמי". „זה יפגע באותה מידה גם בישראלים", אמר.

דוברת של רשת „אנ.בי.סי". הודיעה, כי הנהלת הרשת תשלח אגרת מחאה לשלטונות ישראל.

בני אבו רביע: גורמים פוליטיים פועלים לחון את בני מועדי, רוצחי אבינו

שלי יחימוביץ'

משפחתו של חמד אבו רביע, שנרצח בידי בניו של השיח' ג'עבר מועדי ב־1981, הגיבה אתמול בחריפות רבה על הכוונה לחון את שני הרוצחים.

„לא נסכים לסולחה או לחנינה אפילו אם ייתנו לנו תיק של שר בממשלה", אמר מג'ד אבו רביע בנו של חמד אבו רביע. „כל משפחת אבו רביע מלוכדת בעניין זה. ציפינו לכך שיהיו פניות לנשיא, וידוע לנו שיש גורמים פוליטיים מאחורי הפנייה. אלה גורמים שמעודדים את הפשע ומתן חנינה לרוצחים. השחרור יהיה מכה למשפחה ולקהילה הדרוזית".

בני המשפחה אמרו, כי הם חוששים שאם יפנו לשרים בממשלה לא ייענו, משום שהשיח' ג'עבר מועדי צבר עוצמה פוליטית רבה בזכות פעילותו לגיוס דרוזים לצה"ל.

מורים ישראלים לרבין: אל תוציא לחופשה מאונס את 8,000 מורי הגדה

„על המשמר"

עשרות אנשי חינוך ישראלים, במכללות ובבתי ספר שונים פנו לשר הביטחון וביקשו שימנע מביצוע ההחלטה להוציא לחופשה ללא תשלום את כל שמונת אלפי העובדים במערכת החינוך בגדה המערבית.

לדבריהם, צעד כזה יעמיק את רגשות התסכול, הזעם והשנאה של תושבי השטחים. „אנו קוראים לבטל את הצו ולאפשר למורים ולתלמידים להציל את שנת הלימודים הנוכחית," קראו.

14 עתרו לבג"ץ: כליאתנו בשטח ישראל — בלתי חוקית

עתי"ם

14 עצירים ערבים מהשטחים, הכלואים במתקן הכליאה הצבאי שבקציעות, פנו אתמול לבג"ץ, בדרישה להחזירם מיד לכלא בתחומי השטחים. שלושה עצירים אחרים, הכלואים בכלא בשומרון, מבקשים מבג"ץ, שימנע את העברתם לקציעות.

הי"17, המיוצגים ע"י עורכי הדין פליציה לנגר, עבד עסלי, מוחמד נעמנה, לאה צמל ואיברהים ארשייה, אומרים כי הם נעצרו במעצר מינהלי. עורכת הדין פליציה לנגר טוענת בעתירה, שאין סמכות למפקד הצבאי ביהודה שומרון ועזה להעביר את העצורים המינהליים למתקן כליאה שהוא מחוץ לשטח הכבוש, משום שנוסחו של צו המעצר המינהלי שהוצא נגדם, מדבר בפירוש על כליאתם במתקן כליאה באזור הנתון לפיקודו של מפקד צבאי, וכלא קציעות המצוי בנגב אינו נמצא באזור כזה.

עוד נטען בעתירה, כי סעיפי אמנת ז'נבה הרביעית אוסרים את העברתם של תושבי השטחים לשטח המדינה הכובשת, פעולה השוללת מהם את ההגנה של אמנת ז'נבה.

עו"ד לנגר מפרטת בעתירה את תנאי המעצר של הכלואים בקציעות, שזכה לכינוי „אנצאר־3". לטענתה, שוהים שם אלפי עצורים בתנאים קשים מנשוא. הם סובלים מיחס ברוטאלי של שומריהם ומתנאי הגיינה ירודים, מחוסר במים ושיפול רפואי לקוי, מחלות מעיים, עור ודרכי הנשימה.

העתירה הועברה לעיונו של השופט התורן בבג"ץ.

משטרת ישראל — ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
מטה ה־1 במאי

הודעה לציבור

בתאריך 1.5.88 ייערך מפגן ענק, ברח' אבן גבירול בתל אביב.
המפגן יכלול תהלוכה שתצא מגשר בר־יהודה (צומת אבן גבירול – רוקח) ותצעד לאורך רחוב אבן גבירול לכיוון דרום עד רחוב השופטים.

להלן לוח זמנים לסגירת רחובות לתנועת כלי רכב מכל הסוגים:

1) שדרות רוקח משני הכיוונים בקטע בין דרך חיפה לאבן גבירול משעה 09.00 עד 11.00.

2) אבן גבירול – משדרות רוקח עד שדרות נורדאו משעה 09.00 עד 14.00, אבן גבירול משדרות נורדאו עד השופטים משעה 10.30 עד 14.00

לקהל הרחב מומלץ לא להתקרב ברכב לאזור שנסגר לתנועה, אלא להחנות רכב פרטי במגרשי חניה ולהגיע לאזור אבן גבירול בתחבורה ציבורית.

בואו למפגן ענק של הישגי העובדים ב־40 שנות המדינה – בתל־אביב

בת 15 מהכפר א־דיק מתה אתמול בבית החולים בשכם, מפצעי ירי

צה"ל: הכוח הותקף — ירה — הנערה הובאה — בודקים ● בקבוק תבערה בעזה ● חברות האוטובוסים הערביות הוזהרו בשלילת רישיונות ההפעלה ● 7 סוחרים משער שכם — לדין

נערה בת 15, תושבת הכפר א־דיק שבגדה, מתה אתמול מפצעי ירי בבית החולים בשכם.

מקורות צבאיים מסרו, כי כוח צה"ל נכנס ביום ג' לכפר א־דיק, במסגרת פעילות יזומה של פינוי צירים וסילוק מחסומי אבנים. הכוח הותקף ע"י המון מתפרע, ולאחר שירי גז וכדורי גומי לא פיזר את המתפרעים, ולכוח נשקפה סכנה, נורו מספר יריות לעבר המסיגנים. סמוך לתקרית זו הגיעה לבית החולים בשכם נערה תושבת הכפר שנפצעה מירי, והיא מתה אתמול מפציעה. צה"ל בודק את נסיבות מותה.

שקט מתוח ברצועה

שקט מתוח שרר אתמול ברצועת עזה, למעט מקרים בודדים של יידוי אבנים והבערות צמיגים. כשמפירי הסדר פוזרו בגז מדמיע וכדורי גומי. איש לא נפגע.

בעזה הושלך בקבוק תבערה שהתלקח, אך לא פגע באיש.

שיירות של כלי רכב השתרכו לעבר מחסומי היציאה מהרצועה. בבוקר יצאו עשרות אלפי עובדים לישראל, ובניגוד לעבר, לא הופרעה יציאתם על־ידי מסיתים.

שביתת המסחר בעזה עדיין נמשכת, אך היא ניכרת ברחובות הראשיים בלבד. השווקים המתוחים הומים אדם, ובשולי העיר מתקיים מסחר ער. ביתר הערים כמעט לא הורגשה שביתת המסחר.

הוטסו לאירופה בתום מעצרם

שישה מחבלים אשר סיימו את תקופת מאסרם הוטסו אתמול בבוקר ע"י הצלב האדום מישראל לאירופה. השישה נלכדו ע"י חיל הים בספינה שהיתה בדרכה מקפריסין ללבנון.

עוכב רישיון חברות האוטובוסים הערביות

רשיונות ההפעלה של חברות אוטובוסים ברחבי יהודה ושומרון עוכבו ע"י המינהל האזרחי. מקורות במינהל האזרחי הסבירו צעד זה בכך, שהחברות לא צייתו לתנאי רשיון ההפעלה שהוענק להן. עקב השביתות בשטחים, נמנעו מדי פעם להפעיל את קווי התחבורה, עם עיכוב הרישיון נמסר לבעלי החברות, כי המשך השיבושים בתחבורה עלול לשלול מהם את רשיונותיהם לצמיתות.

14 סוחרים שוחררו בערבות

משפטם של שבעה סוחרים ממזרח ירושלים, אשר הפרו את צו אלוף פיקוד המרכז, ייערך מחר בבית המשפט השלום בירושלים.

השבעה אמורים היו להשתחרר ממעצרם ביום ג', בערבות עצמית של 1,000 שקל, אולם לא שילמו את הסכום הנדרש ונשארו במעצר עד אתמול. לאחר שהתחייבו לשלם את הסכום עד יום ו', שוחררו השבעה ממעצרם.

שבעה סוחרים נוספים שוחררו ממעצרם אתמול בערבות עצמית של אלף שקל. מועד משפטם של סוחרים אלו טרם נקבע. אתמול היו כל החנויות שלהן הוצאו צווי איסור פתיחה בשעות אחר־הצהריים, סגורות.

48 הפרות סדר בואדי ערה

עתי"ם

48 מקרים של הפרות סדר שכללו יידוי אבנים, השלכת בקבוק תבערה, כתיבת סיסמאות עוינות והנפת דגלי אש"ף, היו באחרונה באזור ואדי ערה. נגד 15 איש כבר הוגשו כתבי אישום.

אתמול נגרמו נזקים לעצי אפרסק במטע של מושב מי עמי, לא הרחק מאום אל פאחם, נפתחה חקירה.

פרסום און
לקבלת מודעות
לוח
ומשפחתיות
08.00-20.00 ה' 21.00
885-885
לבעלי כרטיסי אשראי

ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י
הסתדרות עובדי הטקסטיל ההלבשה העור והמכבסות

ועדת הבחירות המרכזית לוועידת הסתדרות עובדי הטקסטיל ההלבשה העור והמכבסות מודיעה בזה לסיעות בהסתדרות הכללית להגיש לה את רשימות המועמדים לוועידה השלישית של הסתדרות הטקסטיל ההלבשה העור והמכבסות. לפי לוח המועדים של הבחירות (שייערכו ביום שלישי ח' סיון תשמ"ח 24.5.88).

המועד האחרון להגשת רשימות המועמדים חל ביום ט"ז באייר תשמ"ח 4.5.88.

הסיעות מתבקשות להגיש את רשימות המועמדים משעה 9.00 ועד שעה 16.00 בבית הוועד הפועל של ההסתדרות (תל־אביב, ארלוזורוב 93), חדר 442.

הוא הדין לגבי ועדות הבחירות המקומיות שיקבלו את רשימות המועמדים למועצת האגודות המקצועיות ומועצת הפועלים, באותם הזמנים כנ"ל.

מאיר הררי,
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

נצחון סוחף לדוקאקיס בפנסילבניה
ג'קסון לאוהדיו: אל תוותרו

מושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס מחייך במהלך מסיבת עיתונאים לאחר נצחונו הסוחף (תצלום: אי.פי.)

דליה רמאל (וושינגטון)

נצחון סוחף למייקל דוקאקיס. בבחירות המוקדמות לנשיאות מטעם המפלגה הדמוקרטית חבים מושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס את יריבו, השחור ג'סי ג'קסון. דוקאקיס זכה ב־67 אחוזים מן הקולות לעומת 28 אחוזים בלבד לג'קסון. פנסילבניה היא המדינה הראשונה, שבה התמודדו למעשה שני המועמדים הראשיים, לאחר שכל יתר מועמדי המפלגה הדמוקרטית פרשו למעשה מן המירוץ.

דוקאקיס גרף בפנסילבניה 166 מתוך 178 הצירים של המפלגה הדמוקרטית לוועידת המפלגה. בידי ג'קסון נותרו 12 צירים בלבד. בתום סיבוב בחירות זה יש בידי דוקאקיס 1000 צירים מתוך 2082 הדרושים לו להבטיח את מימון מפלגתו לתפקיד נשיא ארה"ב. בידי ג'קסון 951 צירים. דוקאקיס הגדיר את הישגו תנופה גדולה מאוד אולם סירב לומר שהמינוי נמצא כבר בכיסו. ג'קסון הגיב עם פרסום התוצאות: „התמודדות קשה". הוא הוסיף, כי הוא לא ישנה את הטקטיקה שלו או את המסר שלו לעם האמריקני. עם היוודע התוצאות כינס ג'קסון את תומכיו וקרא להם לא לוותר, בקולו ניכרה עייפות רבה ויש שהגדירו אותה כאכזבה מן התוצאות.

התפלגות גזעית

מומחים מעריכים, כי ג'קסון מתכוון להשיג בסיס כח רב ככל האפשר, כדי להשיג השפעה רבה על ההכרעות במהלך ועידת המפלגה. בבחירות בפנסילבניה ניכרה התפלגות גזעית. דוקאקיס זכה ברוב מוחץ בקרב המצביעים הלבנים ואילו ג'קסון זכה ברוב של 95 אחוזים בקרב המצביעים השחורים.

במחנה הרפובליקני כבר ניצח סגן הנשיא ג'ורג' בוש, שזכה ב־1164 צירים. הוא זקוק רק למספר צירים זעום נוסף כדי להבחר כמועמד המפלגה הרפובליקנית בוועידת המפלגה שתהיה בעוד שלושה חודשים בניו־אורלינס.

שר ירדני מאשר: סרבנו לאפשר הפגנות תמיכה בהתקוממות בשטחים

עי"מ רויטר

ביירות. — השר הירדני לענייני השטחים מרואן דודין אישר כי שלטונות רבת־עמון סירבו לאשר הפגנות תמיכה בהתקוממות בשטחים.

בראיון לעיתון הלבנוני „אסבוע אל־ערבי" אמר השר הירדני כי יש גורמים בישראל, הרוצים להעתיק את ההתקוממות לירדן ולהפיל את המשטר במטרה להפוך את ירדן למולדת פלשתינית. „אנו לא רצינו לאפשר תהלוכות בערי ירדן כתמיכה בהתקוממות בשל הרגישות שלנו וזו זכותנו. כל אחד יכול לפרש את צעדנו כרצונו".

הוא טען, כי ירדן מסייעת להתקוממות בדרכים אחרות. לדבריו מי שרוצה לשים קץ לכיבוש צריך לסייע להתקוממות בכספים.

מרואן דודין אמר עוד, כי „ארמת פלשתין צריכה לכלול שתי יישויות, פלשתינית וישראלית. לא יהיה ביטחון לישראל אלא אם תוקם ישות פלשתינית על אדמת פלשתין. הנושא הדמוגרפי מאיים על ישראל מאחר שבעידן הטילים ארוכי הטווח אין ערך לעומק אסטרטגי. ישראל לא תוכל להמשיך להיות מדינה יהודית, כאשר היא שולטת על מיליון פלשתינים".

דינים במרי נרחב

ביירות. יאסר ערפאת עוסק בתכנון מרי אזרחי נרחב בשטחים הכבושים — דיווחה סוכנות הידיעות הרשמית של לוב. „מתנהל דיון נרחב עם כמה אחים וידידים להכשרת הקרקע למרי אזרחי בכל הערים והכפרים של פלשתין הכבושה", אמר ערפאת.

לדברי הסוכנות השמיע ערפאת דברים אלה במהלך ראיון לרדיו הלובי. לא נמסרו פרטים מתי והיכן נערך הראיון.

בראיון שיבח ערפאת את התפקיד שמילא מנהיג לוב מועמר קדאפי בהסדרת פגישת הפיוס עם נשיא סוריה חאפז אל אסאד.

בדמשק אמרו אתמול נציגים פלשתינים כי סוריה ואש"ף דנים בפעולה משותפת, כדי לתמוך בהתקוממות בשטחים.

דקל: לישראל תשובות קטלניות לטילי האויב

אבי בניהו

בדברים בפני כנס פעילי „חרות" בתל־אביב, גילה סגן שר הביטחון, מיכאל דקל, כי מומחים גרמניים הצליחו להקטין את ראשי הנפץ של טילי „הסקאד" שבשימוש צבא עיראק, מה שמאפשר את שיגורם למרחקים גדולים ביותר. „טילי הסקאד המשופרים מצליחים להגיע היום מבגדאד לטהראן, והם יוכלו להגיע בקלות גם לתל־אביב", אמר דקל והוסיף: „לישראל יש תשובות קטלניות בתחום הלוחמה נגד טילים של האויב".

לדברי סגן שר הביטחון, לסורים יש טילי סקאד שהטווח היעיל שלהם מגיע עד באר שבע. לסעודים, לעומת זאת יש טילים סיניים שטווח השיגור שלהם מגיע ל־2,400 קילומטרים. סגן השר דקל, ששב לאחרונה מסיור בגרמניה המערבית, מונה לפני כמה חודשים בידי שר הביטחון רבין על הכנת העורף למלחמה. בתוקף תפקידו מתאם ח"כ דקל את עבודת צה"ל ומערכת הביטחון עם גורמים אזרחיים הקשורים לתחום זה.

שגריר פנאמה על סוכן „המוסד" הררי: לא אישר עסקה — בלי שוחד

דליה רמאל (ארה"ב)

וושינגטון „אם אינך משלם לו שוחד, הוא חוסם כל עסקה". אמר, בין היתר, שגריר פאנאמה בישראל ארוואראדו הררה, על מייק הררי, סוכן המוסד לשעבר, ששהה עד לפני זמן קצר בפאנאמה, כעוזר קרוב ושותף לעסקים של הגנרל נורייגה. ריווחים שונים מסרו גם על עיסוקו בסחר בסמים.

הררה, קצין בכיר לשעבר בצבא ומי שמוזכר כמחליף אפשרי לנורייגה, לאחר שיסולק, האשים את הררי בשחיתות, גביית עמלות גבוהות מעסקות, בתנאי לאישורן, וחסימתן, אם לא קיבל את חלקו.

הררה אמר בראיון טלפוני ל„הארלד", כי בידי הררי היתה השליטה על כל עסקה מסחרית בין ישראל לפנמה. „מעולם לא הקדשתי תשומת לב למעשיו", אמר הררה, „עד שידיד ישראלי אמר לי שהוא (הררי) מבקש תשלומי שוחד", לשם השגת אישור ביצוע עסקות. עוד סיפר כי ישראלי אחר ביטל את כוונתו לעשות עסקים עם פנמה, לאחר שהררי דרש לשלם לו עמלות גבוהות. הוא איים שלא יאשר מתן ויזה למשקיע ישראלי, שסירב לשלם לו.

עיתונאי סובייטי: נוהלים מתקופת סטלין במחנות העבודה בבריה"מ

רויטר

מוסקווה. — עיתונאי סובייטי שביקר במחנה עבודה ליד מורמנסק דיווח שנהלים בתקופת סטאלין עדיין מקובלים שם.

„במשך עשרות בשנים התייחסו אל האסירים כאל כוח עבודה נוח וצייתן" כתב שליח העיתון „מוסקו ניוז", בהזכירו מפעלים שהוקמו בעזרת עבודת כפיה: תעלת הים הלבן, מכרות בסיביר ורכבת בייקאל — אמור.

העיתון מציין, כי מספר האסירים במחנות העבודה הסובייטית פחת במידה של ממש בשנים האחרונות, אך עדיין דרוש שינוי קיצוני של השיטה. יתר על כן, יש לגבש ערובות משפטיות, כדי למנוע הטליה לרעה של מי שהיו כלואים במחנות עבודה מעין אלה.

הכתבים שביקרו במחנה העבודה במורמנסק הורעזעו מהתנאים במקום. כתב „מוסקו ניוז" מציין כי הפרשה של אסיר בן 58 אופיינית לתקופת סטאלין. דקטייישקין נכלא לראשונה ב־1943, לאחר שפרץ לקנטינה כדי להשיג מזון לעצמו לאחיו ולאחותו הצעירים. באותו זמן נלחם האב בחזית והאם נטשה את ילדיה. הוא שוחרר ב־1945 אך נעצר שוב כעבור שנתיים לאחר שגנב דג מעושן. הוא נידון ל־10 שנות מאסר במחנה. מאז הוא שהה רק שלוש שנים מחוץ למחנה עבודה וסווג כ„פושע מסוכן במיוחד". העיתונאי מותח ביקורת על הנהוג לכלוא אסירים נורמליים יחד עם חולי נפש וסוטים מיניים.

ארקיע תפעיל טיסות עסקים מיוחדות לאילת

יוסף שמי

„ארקיע" תפעיל החל מראשון במאי טיסות מיוחדות לאילת לאנשי עסקים. הטיסות ייצאו כשמונה בבוקר משדה דב שבת"א, ובחמש אחר הצהרים מאילת. תוספת המחיר לכרטיס תהיה שקל.

הנוסעים יקבלו בטיסה לאילת ארוחת בוקר, עיתון ושתיה, ובטיסה חזרה, פירות, יין ועוגות. הנוסעים יזכו בטיסה אחת חינם על כל 10 טיסות, תוכנית זו היא לחצי שנה, לנסיון.

שערי מטבע־חוץ בבנק הפועלים — 27.4.1988

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	יחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1			1.7061	1.7274	1.7177
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5573	1.5767	1.5678
מרק גרמני	1	0.91	0.96	0.9283	0.9399	0.9343
לירה סטרלינג	1	2.87	3.00	2.9176	2.9540	2.9388
פרנק צרפתי	1	0.26	0.28	0.2730	0.2764	0.2751
ין יפני	100	1.22	1.28	1.2456	1.2612	1.2533
גילדן הולנדי	1	0.81	0.85	0.8277	0.8380	0.8334
פרנק שוויצרי	1	1.10	1.15	1.1207	1.1347	1.1289
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2646	0.2679	0.2664
כתר נורווגי	1	0.25	0.26	0.2518	0.2550	0.2540
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2412	0.2442	0.2428
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3889	0.3938	0.3916
דולר קנדי	1	1.24	1.30	1.2671	1.2829	1.2782
דולר אוסטרלי	1	1.13	1.22	1.1761	1.1908	1.1841
ראנד דר' אפריקני	1	0.43	0.60	0.7234	0.7324	0.7282
פרנק בלגי	10	0.43	0.46	0.4440	0.4496	0.4470
שילינג אוסטרי	10	1.29	1.36	1.3179	1.3344	1.3295
לירה איטלקית	1,000	1.22	1.30	1.2488	1.2644	1.2568

כוסות קור רוח

קסיס. — לוקזו ערפתי יושב בניחותא על כיסא המוחזק על ידי שתי כוסות בלבד מעל צוק בגובה של כ־450 מטרים מעל הים התיכון, ומשקיף על העיר הנרפתית קסיס. (תצלום: אי.פי.)

סעודיה ניתקה קשריה עם אידאן למנוע מהומות במכה

רויטר, סייג

בחריין. — החלטת סעודיה לנתק את קשריה עם איראן אמורה למנוע מעשי אלימות ושפיכות דמים במכה בתקופת העלייה לרגל, כפי שאירעו בשנה שעברה.

דיפלומטים במדינות המפרץ אמרו, כי הצעד של סעודיה, הוא תוצאה של האשמות הדדיות בלתי פוסקות בעשרת החודשים האחרונים. הדיפלומטים מעריכים כי ההודעה גם היתה, בלתי נמנעת, משום שאיראן הודיעה שתתעלם מן ההגבלות שהטילה ממשלת סעודיה על מספר עולי הרגל והכבונתה לשלוח 150,000 עולי רגל להפגין במכה בחודש יולי הקרוב. איראן הגיבה אתמול על ההודעה הסעודית בעניין ניתוק הקשרים בין שתי המדינות, ואמרה כי צעד זה בא לחפות על מדיניות סעודיה למנוע מעולי רגל איראנים לעלות לרגל למכה.

מלך סעודיה שהוא בדרך כלל השומר המסורתי של המסגדים הקדושים במכה ומדינה, חייב להתיר עכשיו אם ירשה את כניסתם של עולי רגל מלשתם מאיראן בתקופת החאג' הנוכחית, במהומות הדמים שאירעו ביולי שעבר בזו נהרגו, בעימות סעודים לבין עולי רגל מאיראן, נהרגו 402 בני אדם, 275 מהם איראנים ו־85 סעודים.

פועלי תעשיית הפלדה שובתים בפולין

רויטר, סייג

ורשה. — יותר מ־20,000 פועלי פלדה במפעל הפולני הענק לנין הצטרפו לשביתה בדרישה להעלאות שכר והחוקת האיגוד המקצועי הבלתי תלוי סולידריות — מסרו מקורות האופוזיציה ביום שני.

מו"מ שנמשך שלוש שעות בין נציגות של העובדים לבין מנהל המפעל, חבר הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית, לא הביא לתוצאות. במפעל לנין, המעסיק 30 אלף איש, הוא השני בגודלו בפולין. מנהיג סולידריות, לך ואלנסה אמר כי הוא מצפה לפריצתן של שביתות נוספות בתעשייה הפולנית.

סגן אלוף שמואל אדיב וסמל רמזי וחש — הובאו למנוחות

כוהן דת נושא תפילה לפני ארונו של הגשש הבדואי סמל רמזי וחש — לפני מסע התלוויה (תצלום: ישראל הורי/ישראל סאן)

ניצה רימון, יהודה צור

בבית העלמין שבמגדיאל הובא אתמול למנוחות סגן אלוף שמואל אדיב, שנהרג ביום ב' בלילה בהיתקלות עם מחבלים במורדות הר דוב בצפון. סמל רמזי וחש, הגשש הבדואי שנהרג באותה היתקלות, הובא למנוחות בבית העלמין חמר סלמי סמוך למושב יערה.

בין ההולכים אחרי ארונו של סא"ל אריב המנוח נראו רבים מפקודיו מחטיבת גבעתי, ומטוס שנתת בשורה ליד בית העלמין הביא לתלוויה לוחמים שהגיעו מגבול הצפון. אלוף פיקוד הדרום האלוף יצחק מרדכי שספד לו, סיפר בכאב כיצד רק לפני שבוע ענד לו את דרגות הסגן אלוף. הוא סיפר על מפקד רחב אופקים שהלך תמיד קדימה. מפקדו האישי של שמואל אדיב אמר ליד הקבר: „מחר תשביע גבעתי דור ודש של לוחמים שישבעו לזכור אותך וללכת בדרכך — אהבת העם והארץ עד כלות. אתה היית בין אלה ההולכים לפני המחנה ובמקום שנפלת והדרך בידך הלכת להציל את עם ישראל. בטקס ההלוויה השתתף גם הרמטכ"ל דן שומרון. האב השכול יוסף, אמר בקול שבור: „שמוליק בני היקר, מי יתן מותי תחתיך" ואחר קרא לחיילי גבעתי: „אל ירך לבבכם." דבריו ריגשו את הקהל וחיילים צעירים רבים נראו ממררים בבכי. בטקס לא היה נציג מטעם הממשלה.

בדואים רבים מהנגב ומהגליל ליוו אתמול את הגשש הבדואי רמזי וחש בן 28, שהובא למנוחות בבית העלמין המוסלמי במושב יערה. בהלוויה השתתפו גם רבים מתושבי מושבי קו העימות, חברי קיבוצים, ראשי מועצות, קציני צבא בכירים ובראשם אלוף אכ"א מתן וילנאי, ואנשי כוחות הבטחון על זרועותיהם השונות.

מול הקבר הפתוח — אמר ראש אכ"א האלוף מתן וילנאי: „מביאים עתה לוחם אמיץ למנוחות." אמנון לין שהביא את תנחומי הכנסת הרגיש את תרומתם של הבדואים לבטחון ישראל.

חברי מושב יערה הביעו את צערם העמוק על מות הגשש הבדואי „הוא היה אחד מאתנו, כל המשפחה הזאת הקריבה כבר קורבנות למען בטחון ישראל ואנחנו חשים ממש כאילו חבר מן המושב נהרג, כל המושב באבל".

נגד ג'עבר מועדי

תקירת חמורת העכירה את האווירה זמן קצר לפני טקס הקבורה כאשר בחלקת בית העלמין הקטנה סערו הרוחות בקרב הבדואים. כמה מבני הבדואים דרשו בתוקף שהשיח' הדרוזי ג'עבר מועדי, יסתלק מן המקום. כזכור נידונו שניים מבניו למאסר עולם על רצח ח"כ אבוריביע, בדואי מהנגב — השניים עומדים לקבל עתה חנינה. ג'עבר מועדי ניהל ויכוח קולני עם מאשימיו, ולרגע נדמה היה שנשכחה מטרת הטקס.

חבר הכנסת אמנון לין, ביקש להרגיע את הרוחות ואמר שעתה הוא הרגע לשכוח הכל במקום, ולחזור, כל אחד לביתו, עם רגשותיו.

מחסומים שלא הוקמו, ותקשורת לקויה בין מימצאי חקירת הפיגוע בנגב

זהבה מוזס, עתי"ם

במשטרה תוכנת באחרונה חוברת הוראות ירי וכן יתוגבר מערך אימוני השוטרים במיגונות הפעלה ובכשירות נשק, בעקבות מסקנות החקירה ש־נערכה לאחר הפיגוע בצומת ערוער. עוד נשקלת במשטרה האפשרות לצייד שוטרים בכלי נשק נוספים, המתאימים להפעלה בעת אירועים מסוג דומה.

מחקירת המשטרה על אירועי יום הפיגוע „באוטובוס האמהות" של קמ"ג עולה כי מכונית הרנו שהיתה שייכת לקציני בה"ד 1 ואשר עליה השתלטו המחבלים, עברה מחסום משטרתי שלא הצליח לעצרה בשל ליקויים בתיפקוד כלי הנשק של השוטרים. המשטרה תולה את אי ההצלחה לעצור את הרנו בתקלה בנשק אך איננה מתייחסת לסידרת שאלות שנותרו ללא מענה.

עפ"י גירסת המשטרה, התקבלה בתחנת דימונה הודעה על השתלטות המחבלים על הרנו הצבאית והקצין התורן בתחנה שלח שני שוטרים להקים מחסום דרכים. הוא הועיק שוטרים נוספים ויצא למחסום בעצמו.

כשהגיעה הרנו למחסום חשש השוטרים לירות לתוכה משום שחשבו שנמצא בה בן ערובה. לגירסת המשטרה ירה הקצין מספר כדורים מרובה קרבין לעבר גלגלי הרנו — אך ללא הצלחה. שוטר נוסף שהיה חמוש בעוזי לא הצליח לירות בשל כדור עקר שנתקע בקנה. עד שהתגבר על המעצור הצליחה מכונית הרנו לעבור במחסום לא לפני שניירת משטרתית נוספת הגיעה למקום וניסתה לחסום את דרכה. נגוחה בה. הניידת המשיכה במרדף אחר הרנו, אך כל עת היו השוטרים מוגבלים בירי בשל מכוניות נוספות שנסעו בכביש מסול, ולאחר מכן משנעצר הרנו בסמוך לאוטובוס לא ניתן היה לירות בו בחשש פגיעה בנוסעים שלא הצליחו להבלט ממנו. לאחר הפיגוע נערכה חקירה שכללה ניסויי ירי מכל כלי הנשק שהופעלו ע"י המשטרה וכן נבדקה כל סוללת התחמושת בה השתמשו השוטרים. החוקרים מצאו כי כל כלי הנשק שהיו כשמוש היו במצב תקין וכן גם התחמושת בה השתמשו.

במשטרה מודעים כי לא ניתן לקרוא לאירוע זה כתקלה אלא תקלה, וכי מי שמתעסק בנשק יודע שכירי סעם נתקלים במעצורים בכלים אלה.

סידרת שאלות

נכון רבים מאירועי של הפיגוע ב„אוטובוס האימהות" עולות שאלות שעדיין לא ניתן להן מענה:

● לא ברור מדוע לא עידכנו השוטרים כבידוק לנגי הקובוזה שהמחבלים לא חששו רב מצרת מצוסטי הרנו כפי שמסר בתחילה ומה שחייב את השוטרים למשנה זהירות בירי לעבר המכונית.

● לא ברור מדוע לא הופ[illegible] המשטרה את הכבישים [illegible] לעבר אזור החטיפה [illegible] כתוספת הביזון לרשתה כלכה.

● כוחות גדולים של [illegible] התאמנו לאורך מסלול [illegible] המחבלים ולא הופעלו [illegible] כבישים.

● בנהלת קמ"ג לא היתה [illegible] להזהיר את נהג האוטובוס [illegible] כיוון שהמשטרה לא דיווחה [illegible] אירוע חבלני באזור.

● לא הוסבר מדוע לא [illegible] השוטרים לעבר המחבלים [illegible] את מכונית ה„רנו" הבוצות [illegible] בנוכחת ערוער. זאת על אף [illegible] המחבלים ולא ויתה איום כל [illegible] צה"ל, שסברה תחילה כי [illegible] ידיד.

גורמים שונים חוששים [illegible] וקרות חקירה, לאחר גילוי פרטי [illegible] „המחדל המשטרתי" זו [illegible] מענה גם על שאלות אלו [illegible] שנותרו עד כה ללא מענה.

רבין: החרמנו כספים שאש"ף ניסה להעביר לנפגעי ההתקוממות

עזרא אבידן

חשגת רגיעה משמעותית, חיזוק המינהל האזרחי והשלטון המקומי, אלו שתי המשימות של צה"ל בשטחים בתקופה זו — אמר שר הביטחון יצחק רבין במהלך ביקור שערך אתמול ברצועת עזה.

לשר רבין התלוה שמואל גורן, מתאם הפעולות בשטחים, ועוזריו. הוא נפגש עם קצינים בכירים ועם ראש המינהל האזרחי ברצועה, תת אלוף אריה רמות.

הוא ציין כי המסיתים בשטחים לא השיגו שום מטרה מדינית במעילה הנלימה בשטח. הוא גילה כי כספים של אירגוני טרור שהועברו לשטחים — הוחרמו. „אנו נעשה הכל למנוע העברת כספים אלה ואחר הכישלונות של אירגוני הטרור הוא אי יכולתם לפצות את נפגעי ההתקוממות. [illegible]

[illegible]

המשכים

„לוי עדיין צעיר"

(סוף מעמוד ראשון)

שמו לוי, לאלה שמתלוננים על חוסר שיתוף פעולה מצדו ואמר: אני תמיד דגלתי ואני דוגל גם כיום בהידברות פנימית ושיתוף פעולה, בדרכי נועם, ובאחדות.

בדברו על הנהגת הליכוד ועל הנבחרת שלו בכנסת ציין במיוחד את דוד לוי, שהוא לדבריו עדיין איש צעיר, אבל ותיק בתנועה. „אין לי ספק, שכאשר נקים ממשלה, מעמדו הממשלתי ישקף את מעמדו המפלגתי".

לאחר מכן הזכיר גם את שמותיהם של השרים ארנס, שרון קצב וקורפו, ואת השרים מודעי ונסים.

בתשובה לשאלת כתבים טען שמיר, כי הוא חושב שכל אנשי הליכוד ידעו על כוונתו. „לא הפתעתי אף אחד, וזה טבעי שאמשיך. הזכות בידי כל אחד שרוצה להתמודד, לא אתרעם".

בועות סבון

קודם להכרזתו הפומבית על כוונתו להוביל את הליכוד בבחירות הקרובות תקף שמיר פעם נוספת את מפלגת העבודה, באומרו בין היתר: „התיזות המדיניות והכלכליות של יריבינו מתפקעות כל יום כבועות סבון. היכן הוועידה הבינלאומית? לפי כל לוחות הזמנים היא היתה צריכה כבר להתחיל ולהתקיים. היכן היא? מישהו מחפש אותה? מישהו זקוק לה?" שמיר המשיך ללגלג גם על האופציה הירדנית ושאל: איפה היא? מישהו ראה אותה? מישהו שמע אותה? שליטי ירדן עצמם הכריזו על פטירתה".

ארנס: נפרק המשק הבולשביקי

גם השר ארנס תקף קשות את מפלגת העבודה. ערב האחד במאי אמר על מחנה השמאל, המניף את הדגל האדום: „הם בנו במדינה שלנו משק בולשביסטי על פי הרעיונות מאותה ארץ, על פי תורת לנין. מחנה השמאל הקים אימפריה של חברות הסתדרותיות, וכולן נמצאות על סף פשיטת רגל: סולל־בונה, קופת־חולים, ארגוני הקניות של המושבים, והרשימה ארוכה. העול הזה רובץ על המשק הישראלי, ומוריד את רמת החיים והשכר".

בהמשך דבריו הבטיח ארנס: „אם ננצח, נפרק את המשק הבולשביקי, ניתן לחברה הישראלית לנשום". ארנס גם אמר כי לליכוד נבחרת מעולה יותר של צעירים מאשר למערך.

שרי הליכוד

בישיבת שרי הליכוד שהתקיימה אתמול, ללא השתתפותם של השרים לוי ושרון, הוחלט על ביצוע לאלתר של האיחוד עם הליברלים. כמו כן הוחלט על זרוז ההליכים לקראת קיום הבחירות הפנימית במפלגה.

שריר: נדון בחקיקה שתקל הגירוש מהשטחים

עתי"ם

שר המשפטים אברהם שריר אמר אמש כי בדעתו לכנס פורום שיבדוק את הצורך בחקיקה נוספת, שתאפשר למערכת הבטחון כלים נוספים לגירוש ערבים.

שריר, שהופיע בתכנית „מוקד" בטלוויזיה, התייחס לביקורת בנושא זה, שהשמיע שר הביטחון על המערכת המשפטית, בישיבת הממשלה. וצא ציין, כי הוא תומך במדיניות שר־הבטחון ועומד מאחוריו. לדעתו יש שיתוף פעולה בין הגורמים, ורק במקרה אחד היה צורך בליבון נוסף.

עם זה הרגיש, כי אין כוונה לבטל און אפשרות עתידה לבג"צ מצד המגורש. שריר הוסיף, כי אינו מצטער, על דבריו לאחר פירסום דו"ח התקרית בביתא, שצריך להרוס בתים של תושבי הכפר, שהיו מעורבים בתקרית.

„נולדתי כיהודי ולא כשר משפטים, ואני מבטא את רגשותיי" — אמר השר, בהסבירו את דבריו בעניין הטלת עונש מוות על דמיאניוק בטרם ניתן גזר הדין. קשר ציין, כי אמר את הדברים לאחר שביקר באתר ההשמדה בפולין, שם בוצעו הזוועות. לדעתו אין זה משפט רגיל ולא היתה זו פגיעה ב„סוביוריצה".

נפתחה ההתמודדות בתנועת „שינוי"

עתי"ם

מועצת שינוי הוריעה על פתיחת ההתמודדות סביב הרכבת רשימת התנועה לכנסת הבאה. במקום הראשון יהיה יו"ר התנועה, הפרופ' אמנון רובינשטיין, שנבחר לאחרונה ברוב קולות. על המקום השני יתמודדו ח"כ מרדכי וירשובסקי, עו"ד אברהם פורן, פרופ' יהושע פורת ריתכן ויורם אלסטר.

על המקום השלישי, המיועד לל"ע יתמודדו כפי הנראה ח"כ יצחק ארצי ויו"ר הנהלת ל"ע עו"ד צבי ניר. משה עמירב, שפרש מחרות והצטרף לתנועת המרכז, הודיע על הצטרפותו של אדם נוסף ממחנה הליכוד, איתן בן יהושע, ששימש עד לאחרונה כראש ענף התנועה במשטרת ישראל.

7 פצועים במחנה דהיישה

שבעה מתושבי מחנה הפליטים כדהיישה נפצעו אמש ממכות מידי חיילי צה"ל. במחנה היתה התפרעות ורוב צה"ל נכנס להשליט סדר במקום, נמסר אמש „בקול ישראל".

הודעה

באישור הבורסה והנאמנים לקרנות שבניהולנו, הרינו להודיע כי ביום א' 1.5.88 — י"ד באייר תשמ"ח

יהיו משרדינו סגורים לקהל

ולפיכך לא ננפיק ולא נפדה יחידות בקרנות:

„איתן", „אלמוג", „ארז", „אתגר", „גורן", „הילה", „חץ", „יבול", „יערה", „כוכב", „סער", „עדיף", „צבר", „קשת", „רשף", ו„שביט".

המנהל:

פועלים-קרנות נאמנות

כואבת אבל בטוחה

למרות המחיר הכבד, שמשלמים לעיתים החיילים, רצועת הביטחון בדרום לבנון הוכיחה את עצמה: תושבי קו העימות בצפון מוגנים יחסית מפני חדירות מחבל ים

יהודה צור

שלוש שנים בקירוב לאחר נסיגת צה"ל מדרום לבנון, הוכיחה שוב השבוע רצועת הביטחון את יעילותה. אולי ההוכחה הטובה ביותר לכך, שמלחמת לבנון היתה מיותרת היא העובדה, שכאשר מומשה מחדש הקונצפציה האסטרטגית, שהתבססה על רצועת ביטחון צרת יחסית, הנשענת על גדר ביטחון והתרעה מן המשוכללות ביותר וכן על עוצמתו של צה"ל, נמנעה פגיעה באזרחי ישראל.

יצחק רבין התייחס לכך אתמול, כאומרו שאמנם נהרגו 34 חיילי צה"ל בעת מילוי תפקידם — הגנה על בטחון אזרחי צפון ישראל — אך אף לא אורח נהרג. זה הטיעון המרכזי, המצדיק את קיום רצועת הביטחון. זמן קצר לאחר האירוע הטראגי, שאירע ביום שלישי בבוקר, במורדות המערביים של הר דב, שבו שילמו בחייהם המג"ד, סא"ל שמואל אריב, והגשש, סמל רמזי והש, אמר אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, כי "זה מחיר כואב מאוד. כאשר לוחמים נהרגים ונפצעים זאת תחושה של כאב עמוק. אי־אפשר להשתחרר מזה. אך זהו המחיר שיש לשלם כדי להגן על אזרחי ישראל, כי אין דרך אחרת. יש להעלות על עקבות, להיצמד אליהם, ולחילופם בכל מחיר, כדי שלא ייפגעו ילדים, תושבים וישובים במדינת ישראל".

אכן, בתקריות רבות, הוכיחו חיילי צה"ל אשר מופקדים על שמירת גבולה הצפוני של ישראל 24 שעות ביממה, את המשמעות והאמיתית של רצועת הביטחון. כאשר הוקמה לפני שלוש שנים, היו רבים שגרסו אחרת. היו כאלה שחשבו שדבר לא יעזור — המחבלים ימשיכו לנסות לחדור לישראל, ולירות טילי קטיושה על ישובי הצפון, הללו טענו, שהרצועה הצרה לא תעזור ממילא. אחרים, מסיבות שונות לחלוטין, שללו גם הם את הקמת רצועת הבטחון, או למעשה את חירושו של איזור חדר לשעבר. אלה האחרונים הרגישו, שעדיף לקשור קשר עם ארגון אמל, להישען על השיעים המתונים, והמליצו אף לא להיבהל מהישענות יתר על כוחות יוניפי"ל, כדי לשמור על גבולה הצפוני של ישראל. יתכן שיש קצת מן האמת בטענות שני הצדדים, אך עובדה היא, שהמשרה שאימץ רבין, של הקמת רצועת הבטחון, הוכיחה את עצמה. היום שוהים, אמנם, מאות חיילי צה"ל בתוך רצועת הבטחון, בצורה ארעית או קבועה, וממששים כך את "הגיבוי" שמעניק צה"ל לצד"ל.

השערה מסויגת

2400 חיילי צד"ל, שמתוכם ממלאים למעלה מ־1000 תפקידי לוחמים, נמצאים ומוצבים לאורך גבולה הצפוני של רצועת הביטחון וגם בתפקידי סיור. אמנם, במקרים רבים הם נטשו את מקומם, כאשר שיעים של חיזבאללה התערו עליהם. אך במקרים רבים אחרים הם עמדו על משמרתם, השיבו אש ותוך סיוע של צה"ל הצליחו להדוף מחבלים. אין ספק, שנוכחותם המאסיבית של חיילי צה"ל וצד"ל בתוך רצועת הביטחון, מקשה עד מאוד את מעבר חוליות המחבלים, אשר ללא ספק זוכות לסיוע של גורמים שיעים מסוימים ברצועה עצמה. אם לא כן קשה מאוד לתאר כיצד הגיעו חוליות עד לגדר בלא להתגלות.

אולם, גם השערה זו מסויגת, משום שרצועת הביטחון היא בחלקים גדולים שלה איזור מבותר, עם ואדיות ומקומות מסתור רבים. רק בחלקם הצליחו המחבלים לחדור, אולם בכל מקרה התגלו תמיד בעוד

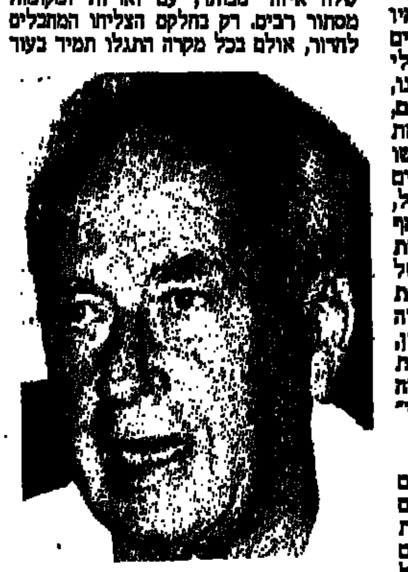
רבין. הרצועה הוכיחה עצמה

מועד, והגעתם המהירה של החיילים הרתיעה את המחבלים מלהמשיך, הכריחה אותם למצוא מסתור, ובסופו של דבר — להילחם על נפשם כדי לא להיהרג, בסופו של דבר, כל החוליות חוסלו, גם אם המחיר היה כואב מאוד.

מזכיר קיבוץ יפתח, גרשון קסטל, אומר, כי חוליות עברו בהפרשי זמן לא רבים בין קיבוצו לבין קיבוץ מנרה. "זה מחיר כואב, כאשר צעירים בני גילם של בנינו נופלים, כדי להגן על ישובינו וחיינו. אנחנו תמיד סומכים ובטוחים בצה"ל, כי אנו יודעים שחייליו עשו ויעשו הכל כדי להגן על ישובי הצפון". כך נחשפת הסתירה הגדולה ביותר, שיש בין שתי צורות התיישבות, הנמצאות מול שתי החזיתות הבוערות ביותר של מדינת ישראל היום: מצד אחד, ישובי קו העימות בגבול הצפון אשר כ־20 השנים האחרונות נמצאים, למעט תקופות קצרות, תחת סכנה של הפגזות, טילי קטיושה וחדירות מחבלים. מצד אחר, אלפי המתנחלים ביישובי יהודה ושומרון, החשופים לסכנת פגיעה מרקירות, אבנים ובקבוקי תבערה.

"סומכים על צה"ל"

אך בין שתי החזיתות האלה יש הבדל מהותי תהומי. כאשר בכפר יובל, דפנה ודן, שבקו הצפון יודעים, שבמרחק כמה מאות מטרים מהם מתנהל קרב על חיים ומוות נגד חוליות מחבלים, אין התושבים יוצאים להפגנות, תובעים פיטוריהם של שרי ביטחון ורמטכ"לים, אלא להיפך. בשבועות האחרונים אמרו לנו חברי דפנה, דן, כפר יובל, מנרה ויפתח, כי "אנחנו סומכים על צה"ל. אנחנו יודעים שהם עושים בלילה וביום את כל מה שצריך לעשות כדי להגן עלינו. הלוואי שאחרים ביהודה ושומרון היו מהווים גם הם מרכיב לביטחון ולא מעמסה עליו, כמו שקרה היום".

גם לאחר עשרות טילי קטיושה יחד בקרבתם של ישובים, אמנם בלי לגרום אבידות בנפש, אך כן ברכוש, המשיכו הישובים לתפקד כראוי ולא דרשו, למשל, את שובו של צה"ל לדרום לבנון והרחבת רצועת הביטחון: "חס וחלילה, לא לחזור ללבנון, מכ שיצאנו משם", אמרו השבוע חברי קיבוץ דפנה. "יש חרדה, וראי שהדבר לא הולך בקלות. אך כולם כאן מתורגלים, יודעים את מקומם וכאשר מערכת הכריזה פועלת, כולם יודעים את מקומם ואת תפקידם", אומרת אימהות ומטפלות בגן של קיבוץ דן, החברים בכל הישובים שלאורך גבול הצפון, והדיו ללא ספק לגורלם ולגורל משפחותיהם. אך קשה להשתחרר מן הצורך להשתמש במילים גבוהות יותר, כגון "זה ביתנו, כאן אנו נמצא, היו כבר מקרים כאלה, לא בעיות הביטחון יזיזו אותנו מכאן".

הכנסייה החדשה (צילום: יצחק אלחרר)

הבטחות בשיגרת עימות

העובדה שתושבי גבול הצפון אינם נפגעים מנחמת, אך ההבטחות הלא ממומשות לרווחתם היום־יומית מזכירה שהם רחוקים מן הלב

דני בירן

אין להמעיט במובן, בעובדה, שאזרחים בישובי גבול הצפון אינם נפגעים. אבל זהו רק צד אחד של המטבע. כל ההבטחות הממשלתיות והאחרות, תקציבי פיתוח ושיכון, סלילת כבישים (תרצה גלילי), דאגה אמיתית לרווחתם של התושבים, אינן ממומשות. מבחינה זו, מצבם של תושבי האזור דומה לתנאים השוררים מצידו הצפוני של הגבול הלבנוני.

מי שניסה אי־פעם לעבור ברכבו במעלה הכביש בואכה אלקוש, סאסא או ממסומה, בצידו הזה של הגליל או בנתיבי מנרה והגושרים הצפוניים, מי שהתנסה בהתמודדות היום־יומית, הכרוכה בישיבה במקומות "אסטרטגיים" — יודע ומבין, עד כמה רחוקות ההבטחות ממימוש.

אין צורך להסתמך על סטטיסטיקות, כדי להיווכח בעובדה, שאנשים לא מעטים נוטשים את האיזור מדי שבוע, אתה רואה זאת בשכונתך־שלך, אתה שומע את חבריך, המואסים בחיים שהאופק הכלכלי שלהם חסום וכן בידיעה שהמרכזים הקהילתיים במקומם זוכים להטבות דומות לאלה שמקבלים המתנחלים בשטחים.

החוסן הציוני ההתיישבותי מתממש לעינינו בדמותן של תמרת, אורנית ושכמותן, הכרזתו של שר הביטחון, כי בשלוש השנים שלאחר היציאה מלבנון נפלו בהגנת ישובי הצפון שלושים וארבעה לוחמים, קובעת למעשה כי החיילים בגופם ובנפשם, משמשים חומת הגנה בצורה, שאי־אפשר לעבור דרכה. זאת, כאשר מסייעים להם אנשי צד"ל.

למערכת השלוכה של התרעה, סיורים וכוחות הכוננות מצטרפים, אם כן, האורחים תושבי קו העימות, הללו שמכנסים לקיים את שגרת יומם בדיוק כמוך — וחי בחיפה, כפר הס או משמר הנגב. אבל, בניגוד להם, נאלצים הראשונים למהר עכשיו לאוטובוס, שמגיע ליישובם רק פעמיים־שלוש ביום. זה מזכיר להם שוב את הסיסמה: "רחוק מן העין רחוק מן הלב".

כנסייה חדשה־ישנה

ב"גן התקומה", שנפתח ברובע היהודי שבעיר העתיקה, נחנכו השבוע שרידי כנסייה משוקמים מן המאה ה־6 לספירה. קבוצת יהודים אמריקנים, ניצולי שואה, נתנו את הסיוע הכספי

בצלאל עמיקם

כשמדברים אצלנו על ירושלים העתיקה, מיד מצטיירת לעינינו דמותו של הבנאי הגדול בתולדותיה, המלך הורדוס. היתה זו תקופת־שיא בקורות העיר, שבה הגיעה לפסגת תפארתה הארכיטקטונית, ובית המקדש נחשב "פנינת הבנאי".

אולם, ירושלים צמחה והתפתחה גם לאחר הפקעתה מרשותו של העם היהודי והפיכתה לבירה נוצרית חשובה. חשיבותה המדינית ויוקרתה הדתית עלו, בניינים כבירים, ככנסיית הקבר וכנסיית הר ציון, התנשאו בה והבישוף שלה זכה למעמד חשוב. עם המלכים הנוצריים, שהטביעו חותמם על העיר, היה קיסר רומי, האמפרטור יוסטיניאנוס, שחי ופעל במאה ה־6 לספירה.

יוסטיניאנוס היה בעל "הקודקס" המפורסם — אוסף החוקים, שעיצבו את חיי האימפריה ביזנטית במשך דורות. הוא היה נוצרי קנאי, שרחק את רגלי היהודים. בימיו פרץ מרד שומרוני גדול בארץ כולה, ודוכא על ידיו באכזריות ובדם. העיר העתיקה נכחדה או כמעט כליל. יוסטיניאנוס הקים במזרח התיכון מספר בניינים מרשימים — בקונסטנטינופול (אווה סופיה), במדבר סיני (סנטה סיני (סנטה קטרינה)) ובירושלים (הכנסייה החדשה — הניאה).

על קיומה של כנסיית ה"ניאה" ידענו ממפת פסיפס שנתגלה בירדן, בעיר מידבא, שבה יש תיאור של ירושלים הביזנטית. מיקומה בעיבורה של ירושלים נחשף במהלך החפירות בעיר העליונה. זוהי כנסייה כבירת מימדים — 115 מ' אורך ו־57 מ' רוחב. אגדה מספרת, כי עבודת הבנייה נקלעה לקשיים מחמת מחסור באבני־בניין גדולות דיין. הקיסר נעצב לליבו, אך בלילה, בחלומו, ונתגלה לו קול שאמר לו, כי בהר סמוך ממתינות לו אבני גוית מושלמות. כל מה שעליו לעשות זה לקחתן ולהציבן בכנסייה. ואכן, ההר הסמוך התגלה בדמות מחצבה בית המקדש. יוסטיניאנוס רתם שוורים לעגלות והעבירים ממקום למקום. מקורה של האגדה הוא ברצונו של יוסטיניאנוס להציב יד לעצמו. מאחר שכל המקומות, שאותם פקד ישו, כבר היו תפוסים, מצא לו הקיסר הסבר מיסטי מקומי.

קמרונות "הכנסייה החדשה" מצויים בקירבת החומה הדרומית של העיר העתיקה, חלק מן השרידים מצוי בתוך העיר וחלק מעבר לחומה. איתורה של הכנסייה היה מאורע גדול לארכיאולוגים. השרידים שהתגלו מרשימים. המכלול מקיף בניינים, שהיו צמודים לצידי הכנסייה. הניאה נהרסה במהלך הפלישה הפרסית בשנת 614, שנים אחדות לפני בוא האיסלם. הפרסים, שזעם הציבור על גדולת אבני המקדש הגיע לאוזניהם, ביקשו לרצות את תושבי ירושלים והרסו את הכנסייה כמעט עד היסוד.

השבוע נחנכו שרידי הכנסייה שקימרונותיה שוקמו, והם מהווים חלק מן התקומה, שנפתח ברובע היהודי שבעיר העתיקה. בגן הצמוד לחומה התגלו שרידים מן התקופה המוסלמית. הארכיאולוג רן בהט מציין במיוחד את קו החומה הדרומית והחזקה של ירושלים, שנבנתה בתקופה הפאטמית (המאה ה־11).

מתקופה המוסלמית שרדו יסודות של מגדל איתן מתקופה האיובית (1212). המבנה המרצע הוקם כחלק מביצורי המוסלמים ונועד למנוע מן הצלבנים לחזור ולכבוש את ירושלים. באתר הגן נמצא גם מבנה צלבני מרשים במידותיו. במשך דורות היה האתר שלמרגלות החומה פנימה מזבלה, ושימש מקום לאשפה ולגרוטאות. רן בהט מספר, כי בעבר עמדה כאן אכסנייה למצורעים, משחטה ואפילו מאפיית־מצות קטנה, ששימשה את תושבי הרובע היהודי.

לאחר איחוד ירושלים ניקתה העירייה את "השטח". המתכננים ביקשו להקים במקום אמפיתיאטרון קטן, לצורך שילובו עם השרידים ההיסטוריים — אך ציפתה להם הפתעה. חרדי ירושלים התארגנו נגד הקמת "צלם בהיכל". הם הפגינו, מחו, ובעזקו מסר בחוצות, הרעיון נגנז. לאחרונה גוייסה הקרן לירושלים. קבוצת יהודים רחיים, מגדנים שבארצות הברית, להצלת המקום. משתרצו הללו, ניצולי שואה, תרמו כמיליון דולר שסייעו לשיקום העתיקות, ליצירת משקי רשא ומתקני משחקים לילדים. על־פי בקשת התורמים קיבל הגן את השם "גן התקומה".

ראש דסק לענייני חוום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי חוםנים: עמית אנוש

על הפרק

לא רק שאלה של ניהול

משבר אינו מירשם הכרחי לאסון. ניתן גם להפיק ממנו תוצאות חיוביות. "אליאנס" עשוי לשמש דוגמה לכך

לוי מורב

תלמידים של דיסציפלינות מדעיות שונות נדרשים לעסוק בנושא שזכה לכותרת: תורת ניהול המשברים. במינהל עסקים, במדעי המדינה ובלימודים מתקדמים בתחום הצבאי, הפוליטי והעיסקי נעשה בשנים האחרונות נסיון למהון דרכים תיאורטיות ומעשיות להתמודדות עם מצב משברי.

מנהיגים פוליטיים וכלכליים שלא למדו בבית ספר גבוה נהגו (כמו דוד בן־גוריון ויעקב לוינסון) ליצור משברים מכוונים כדי להשיג מטרות רחבות או מצומצמות בהתאם לאינטרס ולעניין. מנהיגים כלכליים ומדיניים מן השורה הראשונה הפכו את ניהול המשברים לאמנות מן הדרגה הגבוהה ביותר.

המשבר העובר על משק העובדים ובמיוחד על קונצרן "כור" יצר מצב שאיש לא תיכנן אותו. יחד עם זאת ניהול נבון ונכון יכול להוציא מתוק מעז ולהביא את המערכת להבראה. המשבר של מפעל "אליאנס", על מורכבותו הפוליטית, האנושית והעיסקית, הוא דוגמה מובהקת לאפשרויות שטמון בתוכו המשבר. משבר איננו מירשם הכרחי לאסון, ניתן גם להפיק ממנו תוצאות חיוביות.

לצמרת ההסתדרות וחברת העובדים אין כוונה לקבל פתרון שפירושו המשך הפסד תפעולי של מפעל "אליאנס". כל תוכנית הבראה שתתקבל, בין אם מדובר על תוכנית ההנהלה השלמה או המתוקנת, או כל פתרון אחר כמו העברת הבעלות והניהול לעובדים בצורת קואפרטיב — מרגישים בהסתדרות — חייבת להיות מאוזנת כלכלית. במילים פשוטות יותר — ההכנסות וההוצאות חייבות להתאזן. ל"אליאנס", בניגוד למה שקרה ב"סולתם", אין בעיה בתחום ההזמנות. הצרה של המפעל היא, שההוצאות ייצור הצמיגים גבוהות מההכנסות. כאן נדרשים העובדים לשלם את המחיר העיקרי, הן בצורה של הקטנת מספר העובדים והן בדרך של הקטנת הוצאות השכר של המפעל. כל ייעול עובר דרך כיסם והכנסתם של העובדים. צמרת ההסתדרות הבהירה לנציגי העובדים, שאין שום אפשרות להמשיך ולשלם את ההפסדים התפעוליים, ושסכנת סגירת המפעל או העברתו לכונס נכסים היא מוחשית ואמיתית. עם זאת הובהר להם, כי חיוני לשמור על קיומו של המפעל, ופירוש הדבר הגנה על מקום העבודה של 1,200 איש ואשה. גם הבוחשים מסיעת הליכוד ושולחיהם מבינים שלא מדובר כאן במשחק. גם להם מתברר, שרווח פוליטי על גבם של הפועלים הוא טוב עד לרגע בו המפעל עלול להיסגר.

תבונה, סבלנות ורצון טוב משותף יכול להבריא את "אליאנס". שיקולים פוליטיים צרים ושנאת חינם עלולים לקבור את המפעל. הרשות נתונה, שום דבר לא כתוב בשמיים. בני אדם הביאו את המפעל למשבר והם אלה המסוגלים להציל אותו.

עובדים בחצר "אליאנס". יקבלו את הסכם ההבראה? (צילום: בועז לניר)

פרופיל נמוך

אבשלום קווה

הצדדים המעורבים במשבר המוקר את מפעל הצמיגים "אליאנס" וחברת־הבת "שמשון" נכנסו אתמול למשא־ומתן מרתוני כדי להכריע את הכף: האם להמשיך ולהפעיל את המכונות וקווי הייצור, וזאת תוך תוכנית הבראה חמורה, או להעבירם לידי מפרק פעיל.

המלווה את המגעים בין הצדדים מטעם האגף לאיגוד מקצועי, שמעון רוט, בטוח שהעובדים מודעים למכלול הבעיות ולדעתו יש עתה אפשרות להגיע לסיכום חיובי. "העובדים לא רק שנותנים דעתם על מכלול הנושאים", אומר רוט, "אלא שיש להם נכונות גם לוויתורים".

האיום של בעלי המניות, שאם לא יימצא פתרון מניח את הדעת תוך מספר ימים, יידרש בית המשפט למנות מפרק למפעל, עושה את שלו. לגבי ועד עובדי "אליאנס", המוכר יותר לציבור ושהוא המיליטאנטי משניהם, הדבר איננו עוד תרגיל במשא־ומתן או טקטיקה לצורכי הפחדה, אלא מציאות מאד אפשרית. ועד עובדי "אליאנס" הוריד לכן את הפרופיל הקרבי שלו בשבועות האחרונים והמיליטאנטיות שלו הינה יותר מילולית מאשר מעשית. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, אשר נזהר עד כה שלא ללכת ראש בראש עם העובדים ונציגיהם, הודיע, כי יש למצוא פתרון מהיר. יו"ר ועד הפועלים באליאנס־חדרה, רפי בוהדנא, התלונן לפני מספר ימים, כי "עשו מאתנו מפלצות. התמונה שמציירים אותנו איננה נכונה. אנחנו מוכנים לשבת למשא ומתן. גם לנו יש תוכנית הבראה משלנו".

דיון חסר שיניים

שלשום התקיים דיון ראשוני בהשתתפות הנהלת אליאנס־שמשון, נציגי מועצת פועלי פתח־תקווה, נציג הוועד־הפועל שמעון רוט וכמובן נציגות ועד עובדי "שמשון". הדיון היה למעשה חסר תוקף ושיניים, לא רק בגלל היעדר איזו שהיא החלטה, אלא משום ש"שמשון" קשורה בטבורה ב"אליאנס" ועובדי מפעל "שמשון" רואים את עצמם ככלי משחק בידי ההנהלה כדי ללחוץ על ועד העובדים ב"אליאנס" לוותר על תוספות שכר, לאמץ את תוכנית ההבראה ולבצע ניידות עובדים, דבר הקיים ב"שמשון".

רוט קובע, כי העובדים חייבים לבוא לקראת ההנהלה הן בהעלאת התפוקה והן בניידות העובדים. הוא מאמין, כי ניתן לשנות את שיטת הנורמות והפרמיות הנהוגה כיום בשני המפעלים, כך ששכרו של העובד לא ייפגע בכל מיקרה באופן קטע, אך הוא יהיה שונה במרכיביו. אחד הנושאים המרכזיים אשר יועלו במשא־ומתן הוא הדרישה לקבוע מועצת ייצור, אשר תקבע מדדים חדשים, ונהלים ברורים הן למפעל והן לעובדים. לגבי הניידות, אומר רוט, היא חייבת להיות לא שרירותית ולא כלי להעניש עובדים.

חוסר בטחון ותסיסה

באחת מישיבות הוועדה המנהלת של חברת העובדים אמר אחד מחבריה "ואם אמור לעיקה (רטיג — נציגת מפ"ם), שהדגל שרוצים להניף הוא דגל הסגירה, או שזה יהיה הדגל. אני לא מתיר מאנשים שיהיו צודקים אם זה לטובת המערכת. אני רואה את הסגירה פה (של "אליאנס") לטובת כלל המערכת, כדי למנוע התמוטטות הבעיות ממפעל למפעל". דברים האלה ואחרים הנאמרים מתחת לשולחן ומעליו, גורמים לתסיסה בקרב העובדים ומוחידים את העובדים לחוסר בטחון. אנשי הוועדים אומרים, כי יש להפסיק ולשחק עם העובדים: אם לסגור — אז לסגור, ויש להתחיל בהליכי הפיטורין והפיצויים.

אין כמעט ספק שהליכוד בוחש באירועים באליאנס־חדרה. פחות היה הדבר, ככל הנראה, במפעל "שמשון" אשר בו יו"ר ועד העובדים הוותיקים, חיים סויסה, הוא חבר מרכז "חירות". בוועד־הפועל מעריכים, כי הליכוד בהסתדרות, בראשות יעקב שמאי, עשה כבר את ההון הפוליטי, ועכשיו, כאשר סכנת סגירה ממשית מרחפת על העובדים, הוא מחפש מנסים לצאת נקיים ממה שהם בישלו בעבר.

פן נוסף למתרחש בשני המפעלים הוא תיפקודן של מועצות הפועלים. עובדי "שמשון" משבחים את נחישותו ורצינותו של מזכיר מועצת הפועלים בפתח־תקווה, יגאל נחום. פחות שבחים נזקים לעבר מועצת הפועלים, התמונה דומה שורדת במפעל החדרתי. בהסתדרות מצביעים על הבחירות הקרובות (לכנסת ולמועצות העירוניות) כסיבה ל"ראש הקטן" של מועצת הפועלים.

רק אחרי האחד במאי יתברר סופית לאן יתגלגלו "אליאנס" ו"שמשון" — אם להבראה או לניוון.

מפעל עם הון שחוק

אודי נחשון

גם אם יעבור "אליאנס" את יום הדין, שנקבע להיום, ותובטח המשך הפעלתו, צפויים לעובדיו ולמנהליו עוד הרבה ימים קשים. קונצרן "כור" משלם עתה מחיר כבד ביותר על רכישת "אליאנס", בסוף 1982. הגם אם יצליחו לאלץ את עובדי המפעל לקבל את תוכנית ההבראה, תהליך ההחלמה יהיה ממושך.

בהנהלת "כור" לא מתכחשים לעובדה ש"אליאנס" איננו נכס כלכלי, אבל מדובר במפעל שיכול לקיים מאות משפחות (כיום מועסקים בו כ־1,100 עובדים). במצב הנוכחי לא כדאי להחזיק מפעל צמיגים בהיקף של "אליאנס", כיוון שלישראל אין כל יתרון בייצור צמיגים על היצרניות הגדולות בעולם. אם מוסיפים לכך את הנתונים הייחודיים ל"אליאנס", הבעייתיות בהחזקתו מתחדדת. לדברי מנכ"ל "אליאנס", ינון עזרוני, השכר הממוצע בחברה מגיע לכ־2,500 ש"ח לחודש (ברוטו) והוא גבוה בהרבה מהשכר הממוצע בתעשייה בארץ. לדבריו, עובדי המפעל מקבלים משכורות מהגבוהות בעולם, בענף הצמיגים, אבל תפוקת העובדים היא רק כשליש ממפעלים אחרים בעולם. המשך פעילותו של "אליאנס" תהיה במסגרת תחרות קשה עם ענף שמשתכלל כל הזמן ודורש איכות טובה יותר, כלומר, צמיג עם אורך חיים גדול יותר.

"כור" רכש את "אליאנס" בסוף 82 כמפעל מפסיד ובחמש השנים שעברו מאז, לא הצליח לשקמו. אולם בעוד שבעבר הנהלת "כור" היתה מסוגלת להתמודד במפעלים מפסידים, בשנה האחרונה החלו להעיק הפסדי המפעל על "כור" הנתון בצרות רבות אחרות. "אליאנס" סיים את שנת 1987 בהפסד של 7.5 מיליון דולר, ובסך־הכל הגיע בשלוש השנים האחרונות להפסד מצטבר של כ־17 מיליון דולר. ההון העצמי של החברה נשחק לחלוטין והיא צריכה לשאת עתה בהוצאות מימון גבוהות ביותר. בתחילת 88 נמשכה מגמת ההפסדים, שמגיעים עתה ל־750 אלף דולר בחודש.

> **גם אם "יום הדין" של "אליאנס" יסתיים עם הסכם חתום — לעובדים ולמנהלים צפויים עוד ימים קשים רבים**

החברה כבר ידעה בעבר סערות ביחסי העבודה. בסוף־86 הכריזה הנהלת המפעל על השבתת מגן, בעקבות עיצומים, שנקטו העובדים על רקע תביעות שכר. בסופו של דבר, השיגו העובדים חלק מתביעותיהם וקיבלו תוספת שכר של כ־20 אחוז. הסכם השכר היקר הזה רק החריף את הנתונים השליליים של 87. עזרוני, שלא היה שותף להסכם הזה, אומר כי המצב במפעל נבנה על־ידי הבעלים הקודמים שלו והחברה עברה ממצב של חברה נתמכת לחברה שצריכה לעמוד על רגליה. לעובדים היה קשה לעבור למצב החדש ועל רקע זה נוצר העימות בינם לבין ההנהלה.

לאחר חודשים ארוכים של מגעים, שיגרה הנהלת המפעל בתחילת ספטמבר השנה מכתב אישי לכל אחד מהעובדים ובו קראה להם להסכים לתוכנית הבראה. הנהלת הקפאת השכר הריאלי למשך שנה, קיצוץ בתנאים הנלווים שמקבלים העובדים וכן הקמת מועצת ייצור שתקבע נורמות עבודה ועקרונות חדשים למתן פרמיות. כן דרשה ההנהלה, כי העובדים יסכימו לניוד עובדים בין המחלקות השונות ולצמצום במצבת כוח האדם, בעיקר בתחום המינהל והשירותים.

העובדים דחו את תוכנית ההנהלה על הסף וניתלו בהסכמים קודמים, שהבטיחו להם קידום בדרגות ואי־קיצוץ שכר. הם טענו בתגובה, כי יהיו מוכנים לתת יד לחיסכון ודרשו מההנהלה לקצץ ברכבים הפרטיים ולהימנע משימוש בקבלני משנה. המגעים האלה, שבמהלכם גם פרש ישעיהו גביש מתפקיד מנכ"ל "כור", הובילו את מנהלי המפעל למסקנה, כי אין מנוס מפנייה לבית־המשפט שימנה מפרק זמני לניהולו של "אליאנס". מועצת המנהלים של "אליאנס" הכריזה כי החברה "חדלת פרעון", אסיפת בעלי המניות אימצה את ההחלטה ועל סף חתום החליטו לתת לעובדים ארכה של שבוע, שמסתיימת היום, לקבל את תוכנית ההבראה.

"אליאנס" הוא אחת הנסיונות הקשים שהיו ל"כור" בתקופה האחרונה בהתמודדות של הקונצרן עם מפעל אחר שסבל מהפסדים, "סולתם". ניתן היה להעלות את הטענה כי מדובר במפעל בטחוני חשוב, אבל "אליאנס" איננו מפעל חיוני — הוא יכול רק לקיים את עובדיו ברווחה, ולכן התעקשה הנהלת המפעל לכפות את תוכנית ההבראה על העובדים. בהנהלה אומרים שהעובדים עויינים את "כור" ואת ההסתדרות, אבל ניתן להבין כי שני הצדדים יעבירו את יום הדין בשבילם הסכם חתום שיבטיח את המשך הפעלתו בתנאים חדשים. הלקח כבר נלמד — עובדי "כור" יודעים עכשיו, כי הפלת "כותם" (נכסים) איננה עוד מילת גנאי בקונצרן.

בעריכת יואב אביב

היסטריה לא תעזור

החלקה כתוצאה מבלימה פתאומית היא במרבית המקרים תוצאה ישירה של חוסר תשומת לב ואי־שמירת מרחק. לכן, שיטת המניעה הבטוחה ביותר היא לנסוע במרווחי עצירה סבירים מהרכב שלפניך.

בלימת פתע מתאפיינת בלחיצה היסטרית וחסרת רגש על דוושת הבלם. התוצאה המיידית היא נעילת גלגלים ואיבוד השליטה המוחלט על הרכב. נעילת הגלגלים, למרות הלחיצה העזה הדרושה לשם כך על דוושת הבלמים, מונעת בלימה אפקטיבית, והיא גם שוללת את יכולת ההיגוי. המכונית עוברת ממצב של כלי־רכב דינאמי שבכוחו להשפיע על התקדמותו ועל כיוונו, למצב שבו היא כמו בול עץ המחליק על משטח החלקה ותלוי אך ורק בכוחות חיצוניים.

כדי להחזיר לעצמך את השליטה על הרכב יש לעזוב מיד את ה„ברקס", לתת לגלגלים להסתובב והשליטה על המכונית תחזור לידיך, אך הרכב לא יאיט. תקן בעזרת ההגה את סטיית הרכב אם היתה כזו ולחץ פעם נוספת על הדוושה, השתדל לא לנעול את הגלגלים, אך אם נעלת הרפה מהדוושה פעם נוספת ולחץ מחדש. רצף של לחיצה־הרפיה־לחיצה־הרפיה מאפשר לך גם לבלום ביעילות וגם לשלוט על הרכב וכיוונו.

מיומנות סבירה בטכניקה זו דורשת אימון מסוים. בארצות שבהן הגשמים והשלגים מצויים בשפע ההמונים מכירים את הטכניקה הזו על בוריה.

בשנים האחרונות פותחה מערכת המונעת אוטומטית את נעילת הגלגלים. ABS קוראים לה ובעברית: מערכת למניעת נעילת גלגלים. לרוב היא מותקנת רק במכוניות יוקרה או כאופציה במכוניות מנהלים. ה־ABS מייקרת את המכונית אך מעלה את רמת הבטיחות שלה בשיעור ניכר.

ד. נתיב

אולי מחליפה למישל מוטון

„סוזי קוואטרו", הלא היא סוזן (סוזי) קוטולינסקי הוכתרה כאלופת אירופה למירוצי ראלי למכוניות. השוודית בת ה־27, התחרתה במסגרת אליפות מירוצי הראלי של גרמניה, כשהיא נוהגת במכונית מדגם אודי 200 קוואטרו, וזכתה בסגנות האליפות.

כאשר סוכמו נצחונותיה והתברר, כי ניצחה באותם מירוצים, שהעניקו ניקוד לנהגים במסגרת אליפות אירופה למירוצי ראלי. לפיכך, זכתה בתואר. מן הראוי לציין, כי מירוצי המכוניות הם המקצוע הספורטיבי היחיד, שבו מתחרים נשים וגברים יחד.

סוזי היא בתו של נהג המירוצים הידוע פרדי קוטולינסקי. היא החלה ללכת בעקבות אביה לאחר שסיימה את בית־הספר התיכון, אולם כאשר עמדה לרכוש מכונית לקראת מירוץ ראלי ראשון בחייה, סירב להלוות לה את סכום הכסף שביקשה לכך... רק לאחר שראה את המכונית שבה רצתה — נעתר לה. „לעולם אל תהיי נוהגת מירוצים", אמר, ופתח את הארנק...

נצחונותיה ודמותה המיוחדת על מסלול המירוצים המפרך של הראלי הביאו לה הצעות להשתתף כנהגת מקצועית במירוצי ראלי ביבשת אירופה. בעונת 1987 הוצע לה לנהוג על אודי 200 קוואטרו. סוזי נענתה בשמחה, אביה השיג בזכות קשריו מממנים (ספונסורים) רבים וסוזי היתה ל„סוזי קוואטרו" — המנצחת.

בצד השתתפות מוצלחת במירוצי מכוניות עובדת סוזי במועצה הלאומית למניעת תאונות של שבדיה. היא סובבת בין בתי־הספר בכל המדינה ומרצה על הסכנה שבשתיית אלכוהול לפני נהיגה. „אם אתם רוצים לנהוג מהר כמותי", היא אומרת לבני המתה־עשרה, „בואו איתי למסלול המירוצים. זה המקום המתאים".

אגב, לאודי יש נסיון מוצלח בשילוב נשים בתחרויות הראלי: מישל מוטון עדיין זכורה לטוב על נצחונותיה הרבים במסגרת אליפות הראלי העולמית.

● סוזי קוטולינסקי — „קוואטרו"

ונהגת המירוצים הגרמניה קלאודיה אוסטלנדר הפתיעה וזכתה במקום הראשון במירוץ הפותח את עונת האליפות של 1988 לפולקסוואגן פולו קאפ.

המוקדמות הציגו אותה במקום השני ורינוק מהוסס הוריד אותה אל המקום השלישי, שבו החזיקה ב־11 סיבובים מתוך 12. בסיבוב האחרון הבחינה אוסטלנדר כי שני המובילים נאבקים על המקום הראשון ועל כן החליטה לנצל את חוסר תשומת־ליבם אליה ובמבצע מהיר תוך תצוגת נהיגה מבריקה ביותר עלתה אל המקום הראשון וניצחה.

זמני הסיום מעידים על המאבק העז והצפוף, שהתנהל עד קו גמר:

- ● מקום 1 — קלאודיה 25.23.84 דקות.
- ● מקום 2 — אנרי מידנדורף 25.25.11 דקות.
- ● מקום 3 — גרטהולר ברמל 25.26.28 דקות.

יש לציין, כי קלאודיה אוסטלנדר היא הנהגת היחידה, המשתתפת באליפות פולקסוואגן פולו קאפ" בגרמניה. המתחרים כולם נוהגים במכונית זהה — פולו קופה קאפ ST G 40 בעלת מנוע בנפח 1.3 ליטר, שהספקו 112 כוחסוס.

● פולו קאפ

כולן היו בנותיו

הפירסומאי של חברת צימסיון מוטורס בישראל, גרשון קופר, מפרסם בימים אלה ספר פירסומות המכיל כ־600 מודעות פירסום שפורסמו בעיתונות מאז 1967 ועד 1987. המודעות מוכרות את כל מכוניות פולקסוואגן מאז אותה לזכנה מהחיפושית ועד ה־G.T.I.

קופר החל את דרכו בפולקסוואגן בשנת 1967 לאחר שהגיע לחברה בעקבות המנכ"ל יעקב ראומי מנתה ויסוצקי.

כיום לאחר 20 שנות פעילות החליט להוציא לאור קובץ פירסומים של מודעות מהטובות ביותר לדעתו ועד הגרועות ביותר. בספר „כולן היו בנותי" 343 עמודים המנסים למכור אלפים, מכוניות חלומות ועוד מכוניות ועוד יותר חלומות.

י.א.

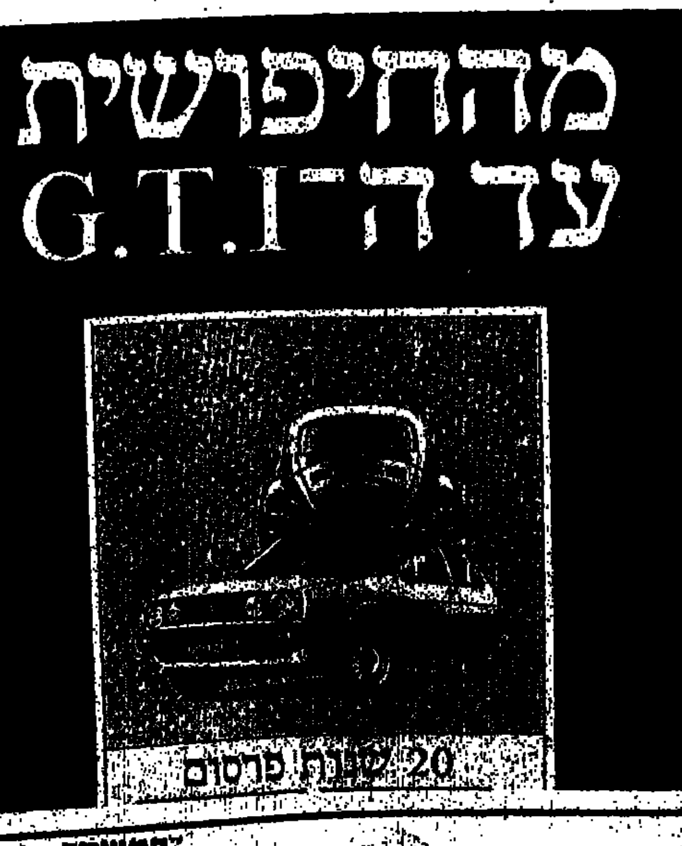

איזה גודל

זהו המנוף הגדול ביותר בארץ להתקנה על גבי משאיות והוא הוצג על־ידי היבואנית שלו „הידקו תעשיות בע"מ" בתערוכת „תובלה ושינוע 1988", שהיתה בגני התערוכה בתל־אביב. המנוף שהוא בעל כושר הרמה גבוה ומשקל עצמי נמוך, יחסית, הוכן להתקנה גם על גבי אוניות.

ביקוש גובר למזגנים

בשנתיים האחרונות גדל פי ארבעה הביקוש למזגני רכב בשוק המכוניות המקומי. על כך מסר חיים הייטנר, מנכ"ל קבוצת מוצרי הצריכה בתדיראן. הייטנר צופה כי בקיץ הקרוב תוכפל פעילותה של תדיראן בתחום זה בהשוואה לאשתקד, ומעריך כי יירשם שיא חדש בהתקנת מזגני „תדיקר".

בעקבות הגידול בביקוש למזגנים במכוניות פרטיות המיובאות ארצה, הרחיבה „תדיראן" את פעילותה בתחום זה בשנתיים האחרונות. הייטנר צופה כי בשנת 1988 לבדה, תתקין „תדיראן" 16,000 מזגנים — גידול של פי שנים בהשוואה לאשתקד.

פעילותה של תדיראן בענף מזגני הרכב מתמקדת ב־2 סוגי מזגנים: „תדיקר" מתוצרת תדיראן, המבוסס על מדחס חש ושקט וכן על ניצול של המאורה העשוי מטהרת האלומיניום. כמו כן מתקינה תדיראן מזגני רכב מקוריים מתוצרת „נשיונל פנסוניק".

מחיר המזגנים משתנה, כמובן, מדגם לדגם ונע בין 600 ל־1600 דולר, כולל אחריות למשך שנה.

מחשבים לאוניות „צים"

חברת הספנות „צים" חתמה באחרונה חוזה להתקנת מערך לוגיסטי ממוחשב ב־60 אניותיה. בשלב זה הותקנו מערכות ממוחשבות בשתי אניות בלבד, לתקופת ניסיון. המערכת מבוססת על תוכנת מניק שפיתחה חברת המחשבים „משוב". בהנהלת צים החליטו על חיבור האניות למחשב מרכזי, כשבמקביל יותקן מחשב אישי על כל אניה.

העיסקה נחתמה עם חברת המחשבים „משוב" ועם בית התוכנה א.א.א. שתי החברות יספקו לצים תוכנה שתאפשר שליטה טובה יותר במערך הלוגיסטי ובניהול מטענים באניות הצי. הפרויקט כולו יושלם בעוד כמה חודשים. ההיקף הכולל של הפרויקט כמה אלף דולר.

דוד אסיא, מנכ"ל חברת הבת „משוביטק" אומר, כי עד כה מתנהל המערך הלוגיסטי ומערך המטענים בין האניה למרכז בחוף באמצעות ניירות. המערכים האמורים כוללים אלפי פריטים כגון חלפים, ציוד או מטענים, כשהתקשורת בין החוף לאניה, מנוהלת באמצעות ניירות או טלקס.

יוסף שמר

הקיץ בא וגם חום המנוע עולה

עם בוא הקיץ ועליית הטמפרטורה, אנו נתקלים בתופעה... [illegible]

דורית גפן

כסא טוב באמצע

דוהרים ברכבת תקועה

ליצחק שמיר יש יתרון סמנטי על יריבו הפוליטי שמעון פרס. עובדה, הוא יכול להשאיל בנקל את הביטוי פחד (מחנה ההפחדה), שבו השתמש פרס נגדו ונגד הליכוד והימין, ולכנות את פרס והמחנה שלו כ„זורעי פחד". אך ספק אם שמעון פרס יכול להשאיל את המטבע הלשונית הבוטה של שמיר נגד מחנה תנועת העבודה והשמאל כולו, שאותם כינה „תבוסתנים". ובאמת, איך אפשר לקרוא „תבוסתן" למי שמכריז מעל כל במה מפלגתית וציבורית, כי לעולם לא נפרד מחבלי יו"ש ועזה, ואף מתריס נגד חוסיין, כי שטחים אלה אינם הירושה שקיבל חוסיין מהסבתא שלו. אגב, אין זה מקרה ששמיר נזכר לפתע בסבתו הכמעט אלמונית של חוסיין והתעלם במתכוון מהסבא המפורסם שלו, המלך עבדאללה, ששמו דווקא כן קשור מאד לאותם שטחים.

ראש הממשלה שמיר, אשר חושש מכל שינוי, ורואה בשימור הסטאטוס־קוו האופטי, את ההישג הגדול שלו, רואה מטבע הדברים את אלה אשר מנסים לשנות את המציאות הנוכחית באזורנו, כבלתי מציאותיים, כבלתי ריאליים, כפי שהגדיר אותם במרכז „חרות". השינויים לרעה מעבר לחלון הפוליטי המוגף של שמיר, אינם נחשבים בעיניו. ספק אם הוא רואה קשר כלשהו בין החסימות שהוא מיטיב להציב לכל יוזמה, שיש בה סיכוי לשינוי מדיני באזור, לבין ההתפתחויות הדרמטיות שקורות למשל בשטחים כבר חמישה חודשים סוערים וקשים, או למשל לחידוש הקשר בין אש"ף של ערפאת לסוריה של אסאד. אפשר לסמוך על שמיר, שהוא ייחס את ההתפתחויות הללו (מי אמר שהוא לא מפרגן) לחולשת הדעת של שמעון פרס, שיצר לדעת שמיר וחבריו, אשליות מסוכנות, בעיקר אצל תושבי השטחים הפלשתינים.

כאשר שמיר אומר בבטחון מוחלט, כי ארה"ב לעולם לא תלחץ על ישראל, ומצטט בהקשר זה דברים שאמר שולץ לבני שיחו במדינות ערב, הוא מעורר בכוונה ברורה את האשליה, כאילו ארה"ב מקבלת את מדיניותו. יש הגיון דמגוגי מסויים בהטעיה הזו, שכן היא מאפשרת כביכול את חוסר נכונותו של שמיר לעשות צעד כלשהו, שיביא אולי לאיזה ראשית שינוי חיובי באזור. אך היא גם מחזקת את הקיטרוג של שמיר נגד פרס — „הלחצן", שאפילו כאשר הידידה הגדולה ארה"ב אינה לוחצת על ישראל, קרי, על יצחק שמיר, הרי דווקא פרס מתעקש כמי שכפאו איזה שד, ללחוץ על שמיר לעשות צעדים שאין הוא רוצה בהם.

איזכור הדברים האלה חשוב, כי הם הם יעברו כחוט זוהר בתעמולת הבחירות של הליכוד, ובמיוחד של יצחק שמיר, המתכוון להוביל את הליכוד פעם נוספת במערכת הבחירות הקרובה.

יש יותר משמץ של יוהרה כאשר שמיר מדבר על אלה ש„זמנם עבר". שכן שמיר אינו מן הינוקות דווקא בפוליטיקה הישראלית. כמה וכמה מחברי מפלגתו, שלפחות אחד מהם (על פי גילו) יכול להיות בנו, היה רוצה מאד להוביל את הליכוד במקומו של שמיר, ולפי הערכתו, גם ביתר הצלחה. הכוונה לשר דוד לוי, והוא כידוע אינו היחיד.

מי שמדבר על אלה ש„זמנם עבר" צריך להיזהר, שמישהו לא יגנוב לו את ההתבטאות החסלנית וישתמש בה נגדו, ויאמר לו, שגם זמנו עבר. זאת במיוחד כאשר הליכוד מדגיש כל כך את הצלחתו בקרב הדור הצעיר. מי יודע, אולי איזה פרחח בליכוד יטען, כי לאלקטוראט הצעיר של הליכוד קל יותר להזדהות עם מנהיג אבהי מאשר עם מנהיג־סבא.

לעתים נדמה, כי שמיר הצליח להושיב את מפלגתו בתוך רכבת חונה, שעל פניה חולפות רכבות, אך ליושבים בתוכה נדמה, כי הם נוסעים. הנה, אפילו דוד לוי נתפס לאשליית הנסיעה של רכבת שמיר התקועה על מקומה. הוא לא התרשם מההכרזה הדו־משמעית של שמיר, כי „לעולם לא נוותר על שטחים ביו"ש ועזה". לוי חושש, כי שמיר אינו בהיר מספיק, וכי האמריקנים, שעליהם אומר שמיר, כי לעולם לא ילחצו על ישראל, עלולים שלא להבין כהלכה את שמיר, שהשאיר קצה של חוט בידיו של שולץ להמשיך ולברוק את יוזמתו. הנושא העיקרי לא צריך להיות לדעת לוי הוועידה הבינלאומית, אלא אמירה קטגורית שארץ ישראל כולה תישאר לנצח בידי ישראל. יש הטוענים כי ביקורת מרומזת זאת של לוי קשורה באינטרסים פנים־מפלגתיים, ולאו דווקא במדיניות של ממש, אבל זה כבר סיפור אחר.

מיקי בר־זוהר. „פנים חדשות"

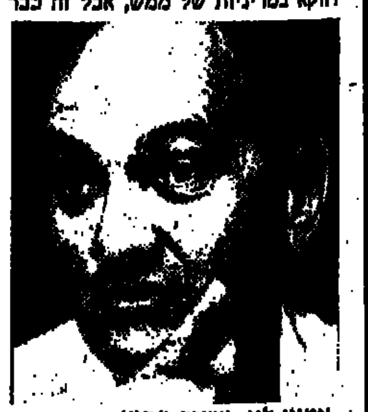

אמנון לין. נשאר בחוץ

כל הכרטיסים אזלו

שמות המנצחים של נבחרי מחוזות „העבודה", שהצליחו לזכות השבוע בכרטיס כניסה ל„פאנל", אשר מתוכו תדורג בחודש יוני הקרוב רשימת „העבודה" לכנסת ה־12, שמחה זו היא עדיין בערבון מוגבל. ההתמודדות העיקרית והקשה תהיה במרכז „העבודה", בנסיון להיכלל במקום ריאלי ברשימה.

הדמוקרטיה חוגגת בימים אלה במפלגת העבודה. בפעם הראשונה בוחרים את המועמדים. אמנם בעבר כבר התקיימו בחירות במחוזות, אך את הדירוג של הנבחרים עשתה ועדת מסדרת. הפעם הכל נתון בידיו של מרכז המפלגה.

ההתמודדות על מקום ריאלי בכנסת מעסיקה היום את מפלגת העבודה מעל לראשה. כ־1300 חברי המרכז זוכים לחיזורים נלהבים ונמרצים של המבקשים לרוץ לכנסת, וכן של המקורבים להם, ה„לוביסטים" והמשכנעים למיניהם, שבאים ומסבירים מדוע כה חשוב שה„פרוטז'" שלהם יהיה בכנסת ה־12.

דבר אחד כבר ברור, על מפלגת העבודה יהיה למצוא פתרון תקנוני שיאפשר להבא למצטרפים חדשים, גם כאלה של הרגע האחרון, לפני בחירת הרשימה לכנסת, להתמודד גם כן. מבלי לדעת כרגע איזו רשימה יוציא מתחת ידיו המרכז בחודש יוני, הרי אפשר כבר עכשיו לומר, כי פנים חדשות אך מוכרות, כמו אלה של אפרים סנה או אביגדור בן גל ברשימת „העבודה", בוודאי לא היו עושות אותה פחות אטרקטיבית. וזאת בלשון המעטה.

חסרנו את המובסים. אחד כזה הוא ח"כ אמנון לין מחיפה, שהפסיד לטובתו של מזכיר המחוז רב גרשנקל. לין המודח, חזר בשעתו ל„עבודה" מהליכוד, יחד עם ח"כ פרץ, והבטיח לעצמו את מקומו בכנסת הנוכחית. בין השינויים שהתחוללו במפלגת העבודה בקדנציה הנוכחית, היא גם ביטולם של הסכמים כאלה, להוציא את הסכם עם „יחד", שגם הוא יתבטל לאחר הבחירות ואולה.

כשלון מסויים היה לח"כ אליהו שפייזר מזכיר מחוז תל־אביב, שנכנס אמנם לפאנל, אך מי שהקדים אותו במקום הראשון (לא בהפרש גדול) היה הח"כ לשעבר מיקי בר־זוהר. כבר היום ודאי, כי הוא מתכוון להתמודד על מקום בעשירייה הראשונה, שפירושה המעשי בין המקום השמיני לשבעה־עשר (שבעת המקומות הראשונים משוריינים). בין נימוקיו הוא מציין לא רק את העובדה שנבחר במקום ראשון במחוז, אלא גם את החשיבות שהוא רואה בהצבת „פנים חדשות" במקומות הבולטים ברשימה. מסתבר, כי בר זוהר, שלא סלח זמן רב לפרס על כך שהציב אותו במקום בלתי ריאלי ברשימה לכנסת ה־11, הופך בימים אלה את מה שראה כאכזבה דווקא ליתרון אישי. עכשיו, הוא מציג עצמו כפנים חדשות.

מפד"ל א'. מפד"ל ב'

הצגתו של זבולון המר ממפלגתו גם בתקשורת כמחוז, כביכול, אינה נובעת מאוות שינוי של בעמדותיו המדיניות הבסיסיות, הוא נשאר רחוק בכך מתנועת־כביכול של המר ושל חבריו, כמו שאול יהלום המוליך המדיניות ועוד קבוצה גדולה של חברים... [illegible]

הבעיה העיקרית שעומדת בפני ההתארגנות המפלגתית החדשה היא לגייס אישים ידועים „שמרנים" בעלי יוקרה בקרב הציבור הדתי; וכן גם איזו פלטפורמה מדינית, חברתית ודתית עליה להציג כדי שתוכל למשוך בוחרים רבים בכל האפשר. ראשי הקבוצה אינם מעוניינים בסטיגמה של מפלגה יונית, צחורה, שעלולה להעיקם להתרחק מצביעים פוטנציאליים, ומעדיפים לתת לה דימוי של מפלגת מרכז, בנושא המדיני.

כך, מבלי שיקראו לכך באופן רשמי, יוצגו בפני הבוחרים הדתיים מפד"ל א', המזוהה על־ידי [illegible], ומפד"ל ב', שמטרה אולי לשחזר את ימי המפד"ל המוהדי, הימים בהנהגת משה חיים שפירא.

מצב זה יקל במידת מה על המצביעים הדתיים, שבו אלה וגם אלה הם יוצאי חלציה של המפד"ל ההיסטורית, ועל כן לא תהיה כאן בגידה במסורת המפלגתית.

[illegible]

תעודת ביטוח בערבון מוגבל

לפעמים נדמה, כי במפלגת העבודה יש המתחילים להאמין לתעמולת הליכוד נגדם, כאילו „העבודה" בראשותו של שמעון פרס מוכנה להחזיר הכל לערבים. גם אם זה לא מדוייק, הרי ב„עבודה" ערים לכך שלתעמולת הליכוד יש השפעה על חלקים שונים בציבור, בעיקר על אותו קהל מצביעים במרחב שבין הליכוד ל„עבודה", שמתלבט ולא יודע עדיין איך להצביע בבחירות הקרובות. לאותו ציבור, שלוקח ברצינות את הטענות של הליכוד על „המכירה הכללית" של הנכסים הטריטוריאליים שעלולה מפלגת העבודה לעשות אם תרכיב את הממשלה הבאה, החליטו ראשי „העבודה" לתת תעודת ביטוח. לראשונה, מאז ההסכם הקואליציוני של גולדה מאיר עם המפד"ל, לפיו כל שינוי טריטוריאלי הקשור בהסכם שלום יובא להכרעה במשאל־עם או בבחירות חדשות, יוצאים עתה ראשי „העבודה" בהבטחה־הכרזה דומה. הדבר נועד להרגיע את כל החוששים והבלתי מאמינים בקרב ציבור הבוחרים, אך זה יכול להיות גם פתח מסויים לשותפויות קואליציוניות עתידיות, עם המפד"ל למשל, ולמעשה אפילו עם הליכוד.

הערבויות שנתבעת מפלגת העבודה לתת מעידות על השתרשות החשדנות כלפיה. אין ספק, כי התנאים האובייקטיביים מקילים על הסברת הליכוד מאשר על זו של „העבודה". הסרבנות של חלק מהעולם הערבי ליוזמת שולץ, והריכור המעורפל של המלך חוסיין, כמו גם ההתקוממות בשטחים, נותנים לליכוד הזדמנויות פז לנגח את פרס ו„העבודה", ולהציגם כ„מוכי ירח", כקול קורא במדבר הריק. לעומת זאת, הם הופכים את הסרבנות שלהם למדיניות תקיפה, המגינה על האינטרסים הלאומיים, ובעיקר על הנכסים הטריטוריאליים של ישראל. אין צורך לומר, כי כל מה שבשביל הליכוד הוא יתרון בנושאים אלה, הוא ממילא בבחינת קושי הסברתי בשביל „העבודה".

המצב באמת סבוך. ממשלת ישראל, בשל הרכבה „המאוזן" עד כדי תיקו רוב, אינה רוצה (והחלק שאולי רוצה — אינו מסוגל), לצאת ביוזמה מדינית, שיש בה הצעות של ממש לערבים בכלל, ולפלשתינים בפרט. ומצד שני, בעולם הערבי והפלשתיני אין היום מנהיגים שמסוגלים להציע לישראל יוזמת שלום רצינית. מצב זה משחק לידיו של הליכוד.

בתוכנית המדינית שהכינו ראשי העבודה לצורכי ההסברה שלהם במערכת הבחירות, ישנה כאמור ההתניה, כי כל הסכם מדיני, בין אם זה על הסדר ביניים ובין אם זה הסדר קבע, יובא להכרעת העם. מישהו הרי יכול לתמוה לשם מה דרושה הבטחה זו, המעידה כביכול על השלמת „העבודה" עם החשדנות כלפיה, ועם האשמות שמטיחים כלפי יריביה הפוליטיים מימין. והרי ההגיון אומר, שלא לדבר על מי שיש לו בטחון עצמי־פוליטי, כי כאשר הוא הולך לבקש את אמון הציבור, הוא בא עם קלפים גלויים, עם הקרדו הפוליטי שלו. ואז, או שמאמינים לך, או שלא מאמינים. אך העיקר ביציבות אמינות זוא, האם אתה מאמין במה שאתה אומר, או שאתה שם לעצמך מרצון כבלים על ידיך. שהרי במערכת הפוליטית קיימים ממילא כבלים פוליטיים, הדורשים לקבלת כל החלטה השגת רוב בממשלה, ובמקרה של הסכם מדיני מהסוג שאליו מתכוונת „העבודה" (ביניים או קבע) גם אישרור של הרוב בכנסת.

בתוכנית השלום של „העבודה" מדובר בפירוש על שטחים תמורת שלום. סיסמה בזויה בעיני הימין הישראלי, אך בלתי נמנעת בפיו של מי שלבו ופיו שווים, כאשר הוא מדבר על רצונו בשלום. סיסמאות כלבד אינן מספיקות, אך הן יוצרות אווירה. במקרה של ישראל, הסיסמה שטחים תמורת שלום היא המענה האפשרי והיחיד להפרכת ריקנותה של סיסמת הליכוד: שלום תמורת שלום, שפירושה המעשי, הוא ויתור על השלום, קרי קירוב סכנת המלחמה, לטובת החזקת השטחים.

החששות המלווים חלק גדול של הציבור הישראלי יכולים להפוך, כמו בידי הליכוד והימין הקיצוני כולו, כשדרום להפוך בו כדי להצדיק את מדיניות הסרבנות שלהם. הללו עושים שימוש בדמגוגיה והפחדה ומנסים להפוך את החששות לאובססיה פאראנואידית. אך אפשר באותה מידה להתייחס לחששות הללו באופן חיובי, על־ידי רציונליזציה, ובעיקר על־ידי הצגת הסכנות האמיתיות, שמהן אכן יש לחשוש. כמו למשל, המשך ההתקוממות בשטחים, שתלך ותגבר כל עוד לא יסתמן פתרון מדיני, שישחרר את התושבים משלטון הכיבוש של ישראל, ולא יכיר בזכויותיהם להגדרה עצמית, או כמו היסחפות העולם הערבי לעבר המדינות והגורמים הקיצוניים דווקא, גם של מדינות מתונות בתוכו, כגון ירדן ואפילו מצרים. או התגברות הקיצונים בקרב האוכלוסיה הערבית הישראלית.

אך לא פחות מהצגת אותן סכנות אמיתיות, חשוב להדגיש את היתרונות של השלום, ולומר ברוש גלי, כי כדי לזכות בהם ראוי וגם כדאי לשלם גם בשטחים.

רשות הקורא

בזמן שהרפואה מתמוטטת

שרים, חברי־כנסת, שופטים, וכיו"ב מסכנים שאינם יכולים לגמור את החודש, יקבלו תוספת שמנה לשכרם, המנופח כלאו הכי. ואומנם, זה בא בזמנו — בזמן שהרפואה מתמוטטת, כי לשר האוצר אין כסף לבריאות, בזמן שמפעלים מתמוטטים, ואסור לפועלים לבקש שכר הוגן. ומי שחולה, שיילך לרופא וישלם, כי החברים שקיבלו את התוספת הלא מקבלים הכל בחינם. ואתם, פשוטי העם, תשלמו — או בחייכם, או בכיסכם.

או חג שמח לך, שר האוצר שלנו, במלאת 40 למדינה, ובריאות.

שרה קסלן, פתח־תקוה

על שפת ים כנרת

בחול המועד פסח שהינו, בתי בת ה־8 ואני, באתר נופש מסויים על שפת הכנרת. שם הכירה ביתי את עמר, נער פלשתיני בן 10, המתגורר במקום יחד עם עשרות חבריו באוהלים. זה שבועות רבים, מעין מחנה פליטים, השני בחייו. יחדיו השתכשכו הילדים במי הכנרת הצלולים, והידידות פרחה. במוצ"ש שלאחר חג שני חזרנו לתל־אביב, שכן בתי היתה אמורה לחזור ללימודים ביום א' בבוקר. עמר וחבריו נאלצו להישאר שם, שכן צה"ל מצא לנכון לסגור את בית ספרם שבכפר ליד ירושלים ולהופכו לקסרקטין.

היוכל מישהו לעזור לי להסביר מצב זה לבתי?

גידי בוס, תל־אביב

עובדות ותיאוריה

את סיפור הקאומיה והווטניה של פרופ' אורנן, במאמרו „שטח ועומק בארץ הקדם" („על המשמר", 24.4), אתה מוצא אצל כל לאומני פשוט. רק הנוסח הוא שונה. זה מפחיד אותך בקאומיה זוו ב־100 מיליון ערבים של ארצות צפון־אפריקה והמזה"ת שרק מצפים לאות הזינוק כדי להשמידנו. זה, אגב, גם הנימוק המצוין לטראנספר, שהרי אם הווטניה הפלשתינית היא רק חלק מהקאומיה, אז מה הבעיה אם נזיז אותם קצת, שהרי הכל קאומיה. בלשון הדיוטות אומרים אנשים „יש להם מאה מדינות ערביות, שיילכו לשם".

מוזר רק שכל הקאומיה הגדולה הזאת, כמעט אינה מזיזה את עצמה, גם לאחר 5 חודשי אינתיפאדה פלשתינית ודיכוי ישראלי גובר והולך. מדוע אין הסולידריות הקאומית יוצאת מעורה כדי להמחיש את התיאוריות של אורנן, והעסקים בקאומיה מתנהלים כרגיל? על זה אומר אורנן, „לעזאזל העובדות — תחי התיאוריה".

יצחק חמון, תל־אביב

תעמולה מכערת

באחרונה הוצבו שלטים לאורך הכבישים הבין־עירוניים עם הסיסמה „זוז עם בוזו ומרחי". הצבת שלטי תעמולה ופירסום בצורה אקראית על גשרים ולצידי הכבישים הינה עבירה על החוק, היא מכערת את הנוף, מהווה סכנה בטיחותית וגורמת לזיהום סביבתי — יריעות בד ומשטחי עץ מתגוללים בשטח כפסולת.

מאחורי המעשה לא עומד גורם מסתורי המצפצף על החוק אלא מפלגת העבודה, המעוניינת לזכות באהדת הציבור לקראת הבחירות הקרובות. כיצד זה מתיישב עם ערכים האמורים להנחות מפלגה, כגון שמירה על החוק, „ישראל יפה", בטיחות בדרכים וכו'?

איתן גלבוע, ירושלים

לא מתנחל

אני נדרש לתקן טעות ברשימתו של פנחס ענברי מיום 15.4 („נקודות זכות").

כותב ענברי: „גייס רפול את המתנחלים לפיזור הפגנות..." וזכורה התמונה, שבה הרב כהנא משתתף בפיזור הפגנות ברמאללה". אומנם תמונה אחת שווה אלף מלים, אולם בכל זאת ענברי טועה. הזכרון שלו היה צריך להזכיר לו שכהנא מעולם לא נחשב כ„מתנחל", ואם כי רכש דירה בקרית־ארבע, לא גר שם, וכל השנים גר בירושלים. גם היחידה שאליה הוא היה או שייך לא היתה יחידת הגמ"ר.

גם במשפט הבא ענברי מטעה, בכותבו: „כעת נקראות יחידות הגמ"ד של המתנחלים לשירות באזורים רחוקים — ולא ליד הבית". יחידות ההגמ"ד של גדודי בנימין, שומרון ויהודה, משרתות מאז 1984 בהחזקת הקווים מול לבנון ויהודה, לפי דרישתנו אנו לא להיות מנותקים מהעם הנמצא בצה"ל על כל רבדיו. בנוסף, יש חיילים שעדיין ממשיכים לשרת קרוב לביתם, לפי החלטת הפיקוד.

ישראל מידד, שילה

העיקר הבריאות

יוסף שמי

אל תתנו להם מזרקים

ההתנגדות לניסויים בחיות מעבדה אינה נובעת רק מצער בעלי־חיים אלא גם מהתוצאות המוטעות לגבי בני־אדם המתקבלות מניסויים אלה ומהעובדה שאפשר למצוא להם תחליפים

בהפגנה שקיימה בימים אלה האגודה הישראלית נגד ניסויים אכזריים בבעלי־חיים, במסגרת היום הבינלאומי של הזדהות עם סבלן של חיות מעבדה, הועלו טענות רבות ונוכל להביא כאן רק חלק מזערי מהן.

המפגינים טענו, בין היתר, כי בדיקת תכשירים רפואיים בחיות ניסוי בטרם אישורם לשוק אינה יעילה. כך, למשל, אושפזו בבריטניה 1,500 אנשים ב־1971 בשל השימוש במשכך כאבים בשם פרצטמול. תרופה אחרת בשם אורדילקס גרמה לחולים רבים בארה"ב נזקים בכליות. תרופה בשם טלידומיד הובילה להולדת ילדים ללא גפיים, המשמשים עדות חיה לכך שבדיקה בבעלי־חיים אינה ערובה למניעת נזקים מבני־אנוש. פניצילין הורג חזירים, אך אותם בעלי־חיים יכול לאכול סטריכנין, רעל מסוכן לבני־אדם. אופיום במינון קטלני לאדם אינו מזיק לכלבים או לעופות. ה"טוברקולין" של ד"ר קוך, שפעם חשבו שהוא חומר חיסון נגד שחפת משום שריפא שחפת בחזירים, גורם להופעת מחלה בבני־אדם. ליקר עם אלכוהול מטילי גרם עיוורון לאלפי בני־אדם, למרות שחומר זה אינו פוגע בעיניהם של חיות מעבדה בנוסה. היעדר ויטמין "סי" פוגע בבני־אדם, אך לא ביונקים אחרים.

אלה הן רק חלק מהדוגמאות. לעומתן הציגה האגודה אבני דרך ברפואה שהחוקרים הגיעו אליהן מבלי להיעזר בניסויים בחיות.

שיטות ההרדמה, למשל, התגלו ללא היעזרות בחיות ניסוי. כשרון המרדים של האתר נתגלה עוד במאה ה־16. לשיטות שונות של הרדמה וגילוי חומרי הרדמה הגיעו דווקא תוך כדי ניסוי בבני־אדם. את שיטת הסטריליות גילה סמלוויס ב־1840 תוך כדי תצפית על התוצאות ההרסניות של המעבר מניתוח גופות מתים לטיפול בנשים העומדות ללדת. גם צינטור לב בוצע ללא ניסויים מקדימים בחיות. הוא הדין לגבי ניתוח מעקפים בשריר הלב. תגליות חשובות נוספות שאינן מושתתות על שימוש בחיות ניסוי הן עירוי דם, קרני רנטגן, פניצילין, אינסולין, אולטרא־סאונד ועוד.

יש אלטרנטיבות לניסויים בחיות. למשל, תרבית תאים, תרבית אברים, בדיקת השפעת התרופות ברמה מולקולרית, שימוש בספקטומטריה וכרומוגרפיה לשם בדיקת תגובות על סוגים מסויימים של תרופות, היעזרות במחשבים ועוד. כיום ניתן להשיג אינסולין דרך הנדסה גנטית במקום לבלב חיות כמקור לחומר גלם.

מוות איטי ומכאיב

ההתנגדות לניסויים בחיות מעבדה — עכברים, חולדות, שפנים, כלבים, חתולים, קופים ועוד — אינה נובעת, אם כן, רק מצער בעלי־חיים בגלל הסבל הנגרם לחיות בניסויים אכזריים אלה, אלא גם מהתוצאות המוטעות של הנתונים המושגים בדרך זו ומהעובדה שישנם תחליפים לניסויים אלה שאינם כרוכים באכזריות ואף זולים יותר. הניסויים בבעלי־חיים אינם תחליף, למשל, לתיקון הרגלי חיים נפסדים שהם המקור למחלות רבות.

בעולם כולו מתחזקת התנועה נגד הניסויים האכזריים בחיות, שבמקרים רבים אין בהם שום תועלת. בארה"ב נמסר על התבשלותם של 26 קופים שהיו סגורים בכלוביהם כתוצאה מפיצוץ דוד מים. קופים רבים מתו מהרעלה מחומר שבו משתמשים לניקוי הכלובים. ביפן נידונו קופים רבים למוות איטי ומכאיב במהלך ניסויים אכזריים במסגרת סימולציה של תאונות דרכים. הניסויים בקופים נעשים בקרב חוקרי מחלת האיידס, למרות העובדה שאין קשר בין וירוס האיידס התוקף את הקופים לזה הפוגע בבני־אדם. העומדים בראש הארגון "חיים לבעלי חיים" מאשימים את החוקרים העובדים במכוני המחקר של צבא ארה"ב בגרימת "תאונות עבודה" רבות כאשר וירוסים שונים "דלפו" החוצה.

האגודה נגד הניסויים בבעלי־חיים מוחה במיוחד על שיטות הויויסקציה, כלומר, ניתוחים בבעלי חיים. ההידרדרות המוסרית הקשורה בניסויים בבעלי־חיים מביאה לכך שלא מהססים לנקוט שיטות אלה גם כלפי בני־אדם.

אספקת חיות ניסוי הפכה לענף ייצור בקנה מידה תעשייתי. הדבר מאפשר גריפת מיליונים על־ידי בעלי חוות העוסקות בגידול החיות ובאספקתן.

בחוברת שהוציאה לאור האגודה הישראלית נגד ניסויים אכזריים בבעלי־חיים נמצאת גם רשימה של מכתבים שנשלחו לחוקרים בעלי שם, לחברי בתי־המחוקקים, ולעומדים בראש הרשויות הקשורות בניסויים. במקרים רבים לא נתקבלה תגובה על מכתבים אלה.

מתי האמבה מתחילה להתפרע?

מאות מיליוני בני־אדם בעולם נושאים בקרבם אמבות, אך רובם אינם מוגדרים כחולים. האמבות שלהם רגועות ואינן מפריעות לחיים תקינים. הבעיה היא כאשר האמבה מתחילה להתפרע.

מתוך ראיות שהצטברו, חלקן בהסתמך על נסיונות מעבדה, אפשר לומר כי אמבות "רגועות" עלולות לעבור לשלב של תוקפנות כלפי הגוף המארח, בעיקר המעיים. הניסויים מצביעים על כך שאמבות לא פטוגניות (לא אלימות) עלולות בשלב מסויים לגרום למחלות מעיים, כמו דיזנטריה. מכאן הצורך לבחון מחדש את ההנחה שאין לטפל באנשים נושאי אמבות לא אלימות, אשר אינן גורמות להופעת סימני מחלה. קבוצת חוקרים ישראלים בשיתוף פעולה עם מדען אמריקאי החלו לחקור אחר הגורמים והמנגנונים המולקולריים המאפשרים שינוי באופיין של האמבות.

הסיפור החל לפני 60 שנה כאשר חוקר צרפתי, אמיל ברומפט, העלה אפשרות לקיום שני סוגי אמבות השונות מבחינה גנטית. אפשרות זו נתמכה גם במחקריו של חוקר בריטי שעסק במחלות טרופיות. אסכולה אחרת טענה, כי יש רק סוג אחד של אמבות והשינוי בהתנהגות נובע מהיחס שבין הטפיל לבין הפונדקאי. מחקרים אחרונים תומכים בעמדה השנייה. יש סוג אחד של אמבות אשר בסביבה מתאימה הופכות את עורן ונעשות תוקפניות ומחוללות מחלות.

אחד החוקרים בדק מקרה של חולה, אזרח אמריקני, שעבר בישראל ניתוח מעקף (ביי־פס) ויומיים אחרי הניתוח פיתח דיזנטריה אמבית חריפה. הרופאים היו נבוכים, שכן קשה היה להם לקבל את ההנחה שהמחלה נגרמה מהדבקה תוך־מחלקתית. בסופו של דבר התברר שהחולה נדבק באמבות כאשר שירת בצבא ארה"ב בקוריאה. הוא קיבל טיפול שיגרתי ו"הבריא". מאז לא חלה שוב באמבות. הן לא נתנו אות עד לניתוח מעקף, הכרוך גם בהזנה תוך־וורידית ובנטילת אנטיביוטיקה במינון גבוה. האמבות הפכו את עורן והיו לאלימות.

מסקנת החוקרים היא, שהאמבות אינן יכולות להתקיים ללא שכנות של חיידקים המשמשים להן כמזון. בהיעדר ה"תפריט" הרגיל הן הופכות לתוקפניות כלפי הפונדקאי. התברר גם שאפשר להרגיע את האמבות התוקפניות כאשר מספקים להן חיידקים במתכונת שהיתה קיימת קודם, לפני שהוטלו על־ידי האנטיביוטיקה. כדי לא לגרום לפונדקאי צרות מהמיטום בחיידקים, נעשה ניסיון לספק בקטריות אחרי הקרנה שמונעת הפרשת רעלים. החיידקים המוקרנים היו ה"לטעמך" של האמבות והן נרגעו.

החוקרים ממכון וייצמן מחפשים עכשיו תכשיר שישמיד את האמבות הלא־אלימות שיש להן פוטנציאל להפוך לאלימות. התכשיר אמור לפעול נגד האמבות מבלי לגרום נזק לפונדקאי.

חוקרי כליות ולב

חולי אי־ספיקת כליות כרונית סובלים גם מסיבוכים במסתמי הלב. הסתיידות טבעת המסתם המטרלי למשל, שכיחה יותר בקרב חולים אורמיים, זאת אומרת חולים הלוקים בכליות. הסתיידות כזו עלולה לגרום להיצרות של המסתם או לאי־ספיקה שלו.

מהי הסיבה להסתיידות מוקדמת של המסתם המטרלי? ההשערות הן שונות. יש הסוברים כי המקור הוא הפרעות במטבוליזם של הסידן והזרחן השכיחות אצל חולים אורמיים וכן יתר לחץ דם, שגם הוא שכיח אצל חולים אלה, שמחישים את תהליך ההסתיידות של המסתם. ייתכן כי הגורמים הללו אחראים גם להסתיידות המסתם האורטלי אצל חולים אלה.

חוקרים מלונדון בדקו את שכיחות הסתיידות המסתמים בקרב חולים הסובלים מאי־ספיקת כליות כרונית ואת מקור השינוי התחלואתי הזה. תוצאות מחקרם הופיעו בשבועון "לנצט". נבדקו 87 חולים בגיל 35־70. החולים טופלו בדיאליזה במשך חצי שנה עד שנה. אצל 28 אחוז מהם נמצאה הסתיידות המסתם האורטלי ו־36 אחוז סבלו מהסתיידות המסתם המטרלי. ההסתיידות היתה חמורה יותר ככל שהמטבוליזם של הסידן והזרחן היה במצב לקוי יותר וככל שהחולה נאלץ להיעזר בדיאליזה זמן ממושך יותר. לממצאים אלה חשיבות מרובה בכל הקשור לבדיקת חולים המטופלים בדיאליזה זמן ממושך. יש לוודא על־ידי בדיקות מתאימות, האם הופיע הסבך המסתמי ובאיזה דרגה של חומרה.

למטופלים בדיאליזה יש גם בעיה של אנמיה והיא נובעת מהפרעות בתיפקוד הכליה. הדבר גורם להרגשה כללית רעה, קוצר נשימה ותשישות. הכליה מפרישה הורמון מסויים המאיץ במוח העצם ייצור מרכיבי דם חשובים. היום מייצרים חומר זה בשיטת הנדסה גנטית ונותנים אותו לחולים אורמיים. מחקרים שבוצעו נותנים יסוד להנחה כי הזרקת החומר מונעת הופעת אנמיה.

ב"בריטיש מדיקל ג'רנל" פורסם מאמר המסתמך על תוצאות מעקב של חולים זמן ממושך למדי. המעקב הוכיח, כי אחרי טיפול של 11 חודשים נרשמה עליה בהמוגלובין. אך לטיפול זה ישנן גם תופעות לוואי, ביניהן עליה בלחץ הדם אצל חלק מהחולים ועלייה בקרישות הדם. המינון של החומר היה שונה מחולה לחולה. ולא היה קשר לגילו של המטופל ומשך היעזרות בדיאליזה.

האריטרופואטין, כך שמו של החומר, הכניס ממד חדש לטיפול בחולי כליות הנזקקים לדיאליזה ושיפר את איכות החיים שלהם.

נוגדנים נגד הפולש

במרפאה למחלות זיהומיות ב"הדסה" הוחל השנה בשימוש חדשני בחולים הלוקים במחלות זיהומיות חוזרות ונשנות, כמו דלקת ריאות, לאחר שבודקים האם הזיהומים נגרמים על־ידי פגם חיסוני מולד או נרכש, כמו היעדר כושר לייצור נוגדנים.

אצל אנשים עם מערכת חיסונית תקינה מגיבות כדוריות הדם הלבנות (הלימפוציטים) בייצור נוגדנים נגד הפולש. במקרים מסויימים של ליקוי או חוסר בתאי B מסתמן שיבוש ביצירת הנוגדנים. במקרה כזה חשוף אדם למחלות זיהומיות החוזרות על עצמן.

כאשר מאבחנים חוסר בנוגדנים נותנים במרפאה למחלות זיהומיות של "הדסה" עירוי של נוגדנים לתוך הווריד. הטיפול נמשך 6 שעות, מחזירים על הטיפול מדי כמה שבועות בשל "שמפסק" הנוגדנים.

ד"ר דן אנגלהרד, האחראי על הכנסת הטיפול החדשני, אומר, כי חל שיפור באיכות החיים של המטופלים. לחלקם זה החורף הראשון שבו לא לקו במחלה זיהומית קשה החוזרת על עצמה והכרוכה באישפוזים רבים.

ד"ר אנגלהרד עבר השתלמות אצל חלוץ השיטה, ד"ר רוברט גוד, אשר סבור כי לא מספיק "להתלבש" על החיידק או הוירוס ויש לחזק הרמונית את המערכת החיסונית של החולה.

שיטת חיזוק המערכת החיסונית נוהגת גם במקרים אחרים לשם מניעת זיהומים אצל אנשים המקבלים השתלת מוח־עצמות.

השיטה יעילה גם במחלות לא זיהומיות, כמו קדת, מחלה המתבטאת בשטפי דם תת־עוריים והחוסר טסיות. גם במקרים של אפילפסיה אצל ילדים אשר לא מגיבים לטיפול תרופתי מקובל הדרך החדשה של חיזוק מערכת החיסון.

השבוע בשוק הסחורות

אנרגיה: המחירים עלו בעקבות האירועים הצבאיים במפרץ הפרסי, והתכנסות שרי הנפט של אופ"ק עם שרי הנפט של המדינות יצרניות הנפט שאינן חברות אופק. בסוף השבוע היה המחיר של נפט גולמי לאספקה ביוני 18.39 דולר.

נחושת: המחירים המשיכו לרדת, בשל ציפיות לקיטון הפער בין הביקוש להיצע, ואף להיווצרות עודפים בעתיד. בסוף השבוע היה המחיר 1,167.5 ליש"ט לטונה, לאחר ירידה של 54.50 ליש"ט.

ניקל: העליות התחדשו, לנוכח העובדה כי חברת המיכרות הקנדית פלקונבריג', שלא הצליחה להגיע להסכם עם ממשלת הרפובליקה הדומיניקנית בדבר המסים שעליה לשלם על עופרות הניקל, הודיעה כי היא מפסיקה את הכרייה. בסוף השבוע היה המחיר של טונה ניקל לאספקה מיידית 18,300 דולר.

אלומיניום: לאחר גרגרת של מחירים, נמכר אלומיניום מסוג משובח לאספקה מיידית ב־2,410 דולר לטונה.

מתכות יקרות: תנודות קלות במחירים. מומחים הביעו תמיהה על שהביקוש לא גדל בעקבות התקריות באיזור המפרץ. בסוף השבוע היו המחירים לאספקה באפריל: זהב — 450.4 דולר האונקיה; פלטינה — 513 דולר האונקיה, כסף — 640 סנט האונקיה.

צמר: זינוק חד במחירי הצמר האוסטרלי, בשל מלאים קטנים ורמה נמוכה של ייצור צמר משובח.

תבואות וסויה: תחזיות לאביב שחון הורידו את המחירים בראשית השבוע והתחזית של מזג אוויר נוח ולח במדינות החקלאיות במערב התיכון של ארה"ב, חזרה והעלו אותם. בסוף השבוע היו המחירים לאספקה במאי: תירס 202 סנט הבושל, חיטה 312־314 סנט הבושל ופולי סויה 194 סנט הבושל.

קפה: המשך מתון של מגמת הירידה. המחיר של חוזים לאספקה ביולי הגיע תוך השבוע לשפל של חמש וחצי שנים, ולאחר התאוששות קלה היה המחיר בסוף השבוע 1,100 ליש"ט הטונה. ארגון הקפה הבינלאומי התכנס השבוע לפגישתו החצי־שנתית, כדי לדון בחידוש הסכם הקפה.

חנה איש־הורוביץ

הגלגל

שלמה פרנקל

סוכר ופק"מ ישראלי

אם יש את נמשכם לדעת איך נראה פרצופו של אדם שלא יודע, משהו לא יודע מה לעשות בכסף שלו, כל מה שעליכם לעשות הוא למצוא עכשיו איש שיש לו כסף מיותר והוא רוצה לשמור על גזילותו, ולהסתכל על פניו. ובכל זאת, שלא משנה מי האיש, או באיזו מדינה בעולם הוא מרעל ומשקיע את כספו: האם הדולר יירד או יעלה? ומה יקרה לין היפני ולבורסות האמריקאיות? יהיה גורלה? האם כדאי להשקיע במטבע מוזהב?

מעידן הזה, של אי־הוודאות, החל כזכור באוקטובר אשתקד, כאשר נפלה הבורסה בניו־יורק ואחריה כל הבורסות בעולם, וגם לדולר קרו דברים בלתי נעימים. מי שהתבלבל או, היה האורים והתומים של עולם המזומנים, הפרופסור הידוע לכלכלה פרידמן, שהביע כזכור בישראל כח רב בדולר ובבורסה האמריקנית, עד שהודיע לעיתון ישראלי כי הוא עצמו ממשיך להחזיק במניותיו בוול־סטריט.

עוד נחזור לפרידמן, אבל בינתיים יהיה נחמד לבדוק מה קרה מאז השבוע של נובמבר 87 ועד לשבוע האחרון של אפריל 88 לשמונה השקעות שונות, מסוגים, שבחרתי לגמרי באקראי, זה בערך שישה חודשים ואולי אפשר ללמוד משהו.

נתחיל במתכות היקרות. ב־4 בנובמבר אשתקד היה שער הזהב בניו־יורק 468.4 האונקיה, ושער הפלטינה 619.3 דולר האונקיה. שניהם ירדו. הזהב ירד ל־450 דולר, ואילו מחיר הפלטינה ירד בפחות מדולר אחד בששת החודשים האחרונים. נמשיך במתכות הרגילות. מחיר הנחושת עלה בלונדון בששת החודשים. היא עלתה מ־1,100 ליש"ט הטונה ל־1,105 ליש"ט, פחות מחצי אחוז. האלומיניום היה מצליח: מחירו עלה מ־936 ל־1,123 ליש"ט הטונה, יותר מ־20%.

ומה בקשר למזון? מחיר הקפה ירד ב־16%, מ־1,243 ל־1,063 ליש"ט הטונה. ואת הזהות והשקעה בסוכר מתוקה מאוד — מחירו עלה מ־159 ל־197 ליש"ט הטונה, זה השיא בהשוואה שלנו כולה — רווח של 24%.

אשר למטבעות גם המארק הגרמני החזק וגם הפרנק הצרפתי הגיעו בשיעורים שבין 2־3 אחוזים לעומת הדולר.

ונחזור לפרופסור היקר. בתחילת נובמבר, כשהודיע מילטון פרידמן על הפינאנסיות, עמד שער הדאו ג'ונס על 1983 נקודות, ואילו עתה נע הוא בין 2000 ל־2100 נקודות, פירוש הדבר הוא, שאם מביאים בחשבון את ירידת הדולר המטבעות האחרים, פרידמן לא הרויח ולא הפסיד — אבל היה עושה עסק טוב יותר אם היה מוכר את כל השקעותיו בוול סטריט, וקונה פק"מ באחד הבנקים שלנו.

נ.ב. או מה הפלא שהתעשייה קשר לסוכר גדולה כל־כך, כשאפילו העניים ... ביותר?

מבזקים כלכליים

הכפילו רווחים

■ חברת המאוחד של בנק למסחר הוכפל ב־87 והגיע ל־50.4 מיליון ש"ח. גם הרווח הנקי של הבנק הוכפל בשנה שעברה והסתכם ב־670 אלף ש"ח. יו"ר הדירקטוריון של הבנק, אריה גבע, מסר כי במגמה להגדיל את ההון העצמי ולממש תוכניות לפיתוח הפעילות, שוקלת הנהלת הבנק לגייס הון מהציבור. בסוף 87 הסתכם ההון העצמי של הבנק ב־3.9 מיליון ש"ח. בנק למסחר הוא אחרון הבנקים בארץ הנמצא בבעלות פרטית, ופעילותו מתמקדת בשוק העסקי של פירמות משפחתיות ובעלי עסקים אחרים. (י.ג.א)

ביטוח מדד

■ בנק המזרחי יפעיל, החל מיום שלישי הבא, תוכנית חדשה, "עתידית מדד", שבה ניתן יהיה להבטיח את מדד המחירים לצרכן לתקופות שונות בעתיד, כדי להגן מפני שינויים לא צפויים במדד. תוכנית זו מצטרפת ל"עתידית דולר", המכסה סיכונים בפעילות מט"ח. ב"עתידית מדד" יהיו שני מסלולים — מסלול שוק ומסלול רצף. במסגרת מסלול השוק ייקבעו השערים אחת לשבוע, ביום ג', והם ישקפו את הביקוש וההיצע למדדי לחודשים יוני, ספטמבר ודצמבר 88. במסגרת המסלול הרציף יבוצעו עסקות בתוכנית, בכל ימות השבוע למועדים שונים, בהתאם לצרכי הלקוחות. (י.ג.א)

פרויקט…

[illegible]

השד האינפלציוני מתעורר

שר האוצר משה נסים שב אתמול מסיורו באירופה למציאות כמעט עגומה מבחינתו: משרד הביטחון הגיש בקשה לתוספת תקציבית של יותר מרבע מיליארד ש"ח, חזית הבריאות בוערת, והשד האינפלציוני, אשר נראה רדום במשך חודשים רבים, מתעורר והולך ומאיים להתפרץ ברגע הפחות נוח מבחינת שר האוצר — ערב הבחירות.

באוצר מקווים מאד, כי מדד המחירים לצרכן לא יעלה ביותר מ־2 אחוזים בחודש אפריל. אינפלציה של יותר מ־2 אחוזים תהווה איתות ברור כי מגמת המחירים שוב נמצאת בקו עלייה, מה שיגביר את הלחצים הקיימים על נסים ועל מדיניותו. למעשה, עלייה גבוהה במדד אפריל תסמן את כשלון האוצר להביא לשיעור אינפלציה של 12 אחוזים או פחות ב־1988.

אילן אברהם

נסים ומנכ"ל משרדו רצו להגיע למועד הבחירות עם מינימום של "נזקים" למדיניות הכלכלית. על־פי תסריט האוצר, הגרעון הממשלתי היה אמור להישאר בסביבות 2 אחוזים מהתל"ג. המחירים היו אמורים לעלות בקצב שנתי מתון, ובחזית השכר קיוו להגיע להסכם כולל עם ההסתדרות בדבר שינויים בהסכם תוספת היוקר. עתה על נסים להתמודד עם פריצה אפשרית במסגרת התקציב, ועם לחצים אינפלציוניים מחודשים.

אות לפתיחת הברזים

נסים יצטרך למצוא מהר מאד תשובה לדרישותיו של רבין. יתכן שהעניין כולו יועלה בממשלה, אם האוצר יסרב לממן את פעולות צה"ל לדיכוי המרד העממי בשטחים. למעשה, הצבא הסכים לספוג 150 מיליון ש"ח ו"להגיש חשבון" על סך 260 מיליון ש"ח לאוצר, מתוך הוצאה משוערת של כ־400 מיליון ש"ח לפעולותיו בגדה המערבית ועזה. עד עתה היה נסים מסוגל להשיב בשלילה כמעט על כל פנייה לתוספת תקציבית, כפי שיכול להעיד משרד הבריאות, אלא שהמעט מדובר באיום רציני למדי. אין בכוחו של נסים למנוע מרבין את התוספת התקציבית. מצד שני, היענות לרבין עלולה להוות אות ליתר המשרדים כי הברזים נפתחו, כגון לעובדים בסקטור הציבורי, ששכרם נשחק קשות בשלוש השנים האחרונות. כניעה לרבין תהיה סימן שניתן לגבור על שר האוצר.

באוצר כבר שוברים את הראש כיצד להתמודד עם מצב זה. האפשרות הסבירה ביותר היא, שרבין יקבל את הכספים הדרושים מתוך הרזרבה התקציבית. עם זאת, מיד לאחר הבחירות ידרוש האוצר מהממשלה, אפילו היא ממשלת מעבר, להחליט על קיצוצים תקציביים בהיקף ניכר. פיתרון כזה היה רווחה את הצורך להתעמת עם משרד הביטחון, ועם זאת מאפשר לאוצר לטעון כי הוא עומד במסגרת התקציב.

אבל גם אם יצליח האוצר לפתור את משבר התקציב, עדיין יהיה עליו לעמול קשה כדי להביא לרגיעה בשוק העבודה. השביתות במערכת הבריאות עלולות להתפשט לעבר כל הסקטור הציבורי ולהעמיד במבחן קשה את מדיניות השכר של הממשלה.

מילכוד תוספת היוקר

ואת ועוד. לקראת אמצע הקיץ, כאשר יצטברו 7 אחוזי אינפלציה מאז תשלום תוספת היוקר, יהיה על האוצר להחליט אם הוא מחוייב לשלם תוספת יוקר לעובדי הסקטור הציבורי, או להצטרף לקביעת ראשי התעשיינים, כי אינם מחוייבים לשלם תוספת כלשהי, שכן הסכם תוספת היוקר תוקפו פג ב־1 באפריל.

על־פי כל הסימנים, יש באוצר נטייה ברורה ללכת בכיוון השני, אלא שכיוון זה מבטיח התמודדות חזיתית עם ההסתדרות ועם כמעט כל איגוד מקצועי וועד עובדים במשק, חודשים ספורים לפני הבחירות. מצד שני, אם יוחלט לשלם תוספת יוקר, יצטרך האוצר לפצות תעשיינים ויצואנים על הערך פיחות השקל. התוצאה תהיה, שוב, לחץ על התקציב.

לשר האוצר משה נסים מצפה, איפוא, קיץ ארוך ומייגע. מצפים לו עימותים עם מערכת הביטחון, עם ההסתדרות, עם התעשיינים ועם חבריו לממשלה. השאלה היא, האם תוכל המדיניות הכלכלית לשרוד אחרי חודשים אלה.

חדשות המשק

רווחיות הבנקים ב־88

המזרחי יוביל בשיעור הגידול

הירידה ברווחי הבנק הבינלאומי ברבעון הראשון של 88, לעומת הרבעון המקביל אשתקד, עשויה להיות תופעה חריגה במערכת הבנקאות וגורמים בנקאיים מעריכים, כי כל שאר הבנקים יציגו שיפור ניכר ברווח הנקי לעומת הרבעון המקביל ב־87. עם זאת קובעים אותם גורמים, כי יש להיזהר מהסקת מסקנות חפוזות ממגמות אלה לגבי התפתחות הרווחיות ב־88.

במערכת הבנקאית מצפים, כי בנק לאומי יוביל ברווח הנקי ברבעון הראשון של 88, והוא עשוי לרשום עלייה ריאלית של 50 אחוז ויותר לעומת הרבעון המקביל אשתקד. ברבעון הראשון של 87 פיגר בל"ל אחרי בנק הפועלים. בנק המזרחי, שיפרסם את נתוני הרבעון הראשון של 88 בשבוע הראשון של מאי, עשוי להכפיל את הרווח הנקי לעומת הרווח בתקופה המקבילה ב־87 ושיפורים מתונים יותר ירשמו לבנק הפועלים ובנק דיסקונט.

עם זאת, בבחינת התוצאות של הרבעון הראשון צריך יהיה להשוות גם את התשואות על ההון העצמי. הבנק הבינלאומי שמר על רמת התשואה שהיתה בכל 87 — 13.3 אחוז. בנק לאומי, למשל, רשם ברבעון הראשון של 87 תשואה של כ־6 אחוזים, על בסיס שנתי, וגם אם הרווח הנקי שיציג יצביע על גידול ריאלי חד, התשואה על ההון במונחים שנתיים עשויה להיות נמוכה יותר מאשר התשואה הכוללת ב־87 — 11.5 אחוז.

אודי נחשון

סקר ציפיות של התאחדות התעשיינים

בסימן האטה

בחודשים האחרונים חלה ירידה ניכרת במכירות מפעלי תעשייה בשוק המקומי ולא צפויה התאוששות במגזר זה בתקופה הקרובה — כך עולה מסקר הציפיות בתעשייה שנערך על־ידי התאחדות התעשיינים.

ראש אגף הכלכלה בהתאחדות התעשיינים, חזי גוטמן, שהציג את נתוני הסקר במסיבת עיתונאים, ציין כי המפעלים הנכללים בסקר מדווחים על המשך הגידול ביצוא, אך יש האטה בקצב הגידול.

סקר הציפיות בתעשייה נערך אחת לשלושה חודשים ומשתתפים בו 110 מפעלי תעשייה — לא כולל תעשייה בטחונית ומפעלים הכלולים במסגרת חברת העובדים.

על־פי נתוני הסקר, מורגשת האטה בפעילות התעשייתית. 34 אחוז מהמפעלים דיווחו על ירידה בייצור, ו־44 אחוז דיווחו על ירידה במכירות לשוק המקומי. לעומת זאת, 35 אחוז מהמפעלים מדווחים על גידול ביצוא ורק 20 אחוז מהם דיווחו על ירידה ביצוא.

לכשליש מהמפעלים אין תוכנית השקעה לחודשים הקרובים וישנה ירידה מסויימת ברמת ההשקעות, בהשוואה לרמה ששררה ב־87. בסקר הנוכחי חל גידול באחוז המפעלים המדווחים על ירידה במספר המועסקים — כ־30 אחוז מהמפעלים, לעומת 14 אחוז בסקר אוקטובר. בשנתיים הקודמות הראה סקר הציפיות מגמה הפוכה.

מבין ענפי התעשייה בולט מצבו הקשה של ענף הטקסטיל — 65 אחוז ממפעלי הטקסטיל הנכללים בסקר מדווחים על ירידה בהיקף הייצור וירידה במועסקים. אף לא מפעל טקסטיל אחד צופה גידול ביצוא בחודשים הקרובים. במצב טוב יחסי נמצאים ענפי הכימיה, הגומי והפלסטיקה, אם כי גם בהם מורגשת האטה במכירות.

אודי נחשון

ספרים

מידע שימושי

[illegible]

הפגישה החשובה ביותר בהיסטוריה של הנפט העולמי

קביעת מחיר מחייב לחבית נפט, וקביעת מיכסות גג לתפוקה, הם שני הסעיפים העיקריים העומדים להידון בפגישה היסטורית המתקיימת עתה בוינה, בהשתתפות שרי הנפט של המדינות החברות בארגון יצרניות נפט, אופ"ק, עם שרי הנפט של מקסיקו, קולומביה, מצרים ועמאן, שעיקר היצוא שלהן נפט ושאינן חברות באופ"ק. כן משתתפים שרי האנרגיה של נורווגיה ובריטניה ואם העניינים יזוזו, יגיעו לפגישה גם שרי הנפט של בריטניה, מפיקת הנפט מספר 1 (12 מיליון חביות ליום. בריטניה מייצאת לאירופה המערבית בנוסף לגאז גם 2 מיליון חביות נפט ליום), ושר הנפט של סין. לדברי מומחים, תהיה זו הפגישה החשובה ביותר בתחום זה.

יוזמי הפגישה היו שר הנפט של ונצואלה, ארטורו הרננדס גריזאנטי (מאופ"ק), בתיאום מלא עם שר הנפט של מקסיקו, פרננדו הירואס, (שאינו שייך לאופ"ק).

יצוין, כי ארה"ב עשתה כל שביכולתה כדי להכשיל את הפגישה, הכוונה כמובן לראשי חמש חברות הנפט הבינלאומיות שמרכזיהן בארה"ב. לעומתם תומכים בפגישה ראשי חברות הנפט הבינלאומיות הבריטיות, הצרפתיות והאיטלקיות.

להדריך את ההיצע כדי לשלוט על הביקוש

לדעת ד"ר צבי רינשטיין, נשיא מכון הנפט הישראלי ואחד המומחים היועצים בעל מוניטין עולמי בתחום הנפט, אופ"ק הגיע לרגע של אמת, בו יוכיח אם הארגון יוכל להתקיים או לא במבנהו הנוכחי.

על־פי כללי הקרטל צריך לקבוע — א. מחיר, ב. מיכסות תפוקה שיחייבו את המדינות, אלה שבאופ"ק ואלה שמחוץ לאופ"ק. לד"ר רינשטיין יש ספקות אם אכן יקבעו הלכה למעשה שני אלה, מחיר מחייב ומיכסות קבועות. מטרת הפגישה בווינה היא להדריך את ההיצע כדי לשלוט על הביקוש. מוקשי למחירי למיכסות מכיר ד"ר רינשטיין את "עשר הצרות" של אופ"ק עיראק, איראן, אלג'יר, ניגריה ואינדונזיה, מדינות מרובות אוכלוסין בעלות רמת חיים נמוכה, הזקוקות למטבע חוץ. אלה הן המדינות שמפרו ומפירות את החלטות אופ"ק. ד"ר רינשטיין מציין, כי אופ"ק נקלע למצוקה בגלל מדינות אלה, שלא שמרו על המיכסה שהוקצתה להן ומכרו מתחת למחיר עליו הוחלט באסיפות הרבע־שנתיות הקבועות של אופ"ק וכנסי החירום של הארגון. מדינות אלה טענו כל הזמן, שאין להשוות בינהן לבין עשירות אופ"ק, כגון סעודיה, כוויית ואמירויות המפרץ הפרסי.

הסעודים הגיעו להסדר עם חברות הנפט האמריקאיות הבינלאומיות וסיפקו להן נפט זול במיוחד. אין תימה, איפוא, שבשנת 1987

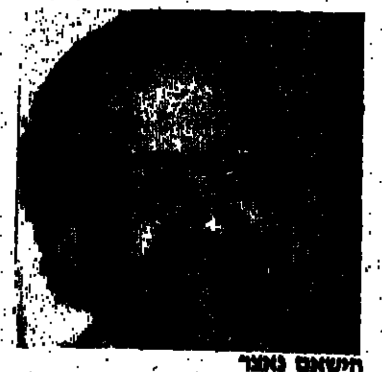

הישאם נאזר
כמפות בוקס

זאכי יאמאני
כסיות משי

הרוויחה חברת "אקסון" כ־1.5 מיליארד דולר, חברת "מוביל" רק חצי מיליארד.

המדינות החברות באופ"ק החלו לאבד גובה. הכנסותיהן ירדו בשיעורים מדאיגים. לכן החלו לחפש שותפי פעולה עם מפיקות שאינן חברות בארגון. לדברי רינשטיין, גם המדינות שאינן באופ"ק החלו לנהל מגעים עם אופ"ק כדי להגיע להסדר עולמי. גם הן הפסידו במכירות נפט. הוא מדגיש, כי הדיבורים על הסדר עולמי הביאו לעליית מחירי הנפט עד כדי דולר לחבית. בשבוע שעבר נסגר נפט מסוג "ברנט" מהים הצפוני ב־17.90 דולר לחבית, לעומת 16.90 דולר לפני ההודעה על אסיפת שרי הנפט. מחירי ה"ברנט" הפכו למחיר הקובע את מחירי הנפט העולמיים.

מה שטוב לאמריקה

השאלה הפתוחה, אומר רינשטיין, היא — אם יגיעו להסכם ולהסדר, האמריקאים מתנגדים, משום שהסדרים כאלה יפגעו ברווחי חברות הנפט העולמיות, וידועה אימרתו המפורסמת של ג'ורג' וילסון, מי שהיה מנכ"ל "ג'נרל מוטורס" בשנות ה־50' — מה שטוב לג'י.אם, טוב לארה"ב. כך מבינים את המצב ב"אקסון", "שברון", "סטאנדרד אויל", "גאלף" ו"מוביל אויל". מקסיקו, קולומביה, מצרים, עמאן, נורווגיה ובריטניה רוצות בהסכם עולמי, שכאמור יביא לעליית מחירים וקביעתם.

במשך שנת 1986 נפלו המחירים מ־27 דולר החבית. בתחילת השנה ל־8 דולרים במחצית אותה שנה, ושוב חזרו ועלו לכ־13 דולר החבית בסוף השנה. המחיר של 18 דולר נשמר פחות או יותר במהלך כל שנת 1987 ובחודשים הראשונים של 1988. כאמור, הדיבורים על פגישה עתידה של שרי הנפט של המפיקות הגדולות הביאו לעלייה קבועה במחירים. המחיר כיום — כ־18 דולר החבית.

מחירי הנפט הם קריטיים למשק העולמי, קובע ד"ר רינשטיין. לדעתו, ההגיון מחייב הסדר, אך ההיגיון הוא מצרך יקר המציאות. ההחלטות בוינה יהיו תלויות על חוט השערה: תוספת של מליון חביות ליום מעיראק, או ממספר מפיקות, כמו קטאר, מונגר־ביאוזהיל, ומפיקות קטנות אחרות, עשויה לשנות הכל, ולכן הכל פתוח והרשות נתונה.

חיים מרגלית

יעקבי דורש לדון בדחיפות במשבר הבריאות

המצב החמור והמשבר במערכת הבריאות מחייב כינוס דחוף של הקבינט הכלכלי והזמנת שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו לישיבת הקבינט הכלכלי — דרישה זו העביר אתמול השר גד יעקבי לראש הממשלה שמיר.

יעקבי מציין בדרישתו מראש הממשלה, כי פנה אליו בנושא זה כבר לפני יותר משבוע. לדבריו, אדישותו של ראש הממשלה אינה מובנת. מה עוד צריך לקרות במערכת הבריאות, שיאלץ את ראש הממשלה להיענות לבקשתו, תמה השר, ומקווה שהקבינט יכונס עד סוף השבוע.

חיים מרגלית

"האוצר חונק מושבים הקשורים לבנק לחקלאות"

האוצר חונק את המושבים הקשורים לבנק לחקלאות — מאשימים מזכירי תנועת המושבים גדליהו גל ויוחנן (ג'וני) דניאל במברק ששיגרו אתמול לשר נסים ולמנכ"ל משרדו, ויקטור מדינה.

המברק שוגר לאחר שמועצת המנהלים של הבנק לחקלאות, שהוא מוסד פיננסי בבעלות משרד החקלאות והאוצר, החליטה להפסיק את פעולות הסיוע למשקים החקלאיים מחוסר אמצעים. המזכירים מדגישים, כי החלטת מועצת המנהלים ממוחרת. 100 מושבים בין שמיים לארץ, והתובעים מראשי האוצר לאשר לבנק לחקלאות פעילותו על־ידי הקצאת משאבים מתאימים.

כזכור, ניסה האוצר למזג את הבנק לחקלאות עם הבנק לפיתוח התעשייה. המיזוג לא יצא אל הפועל והנפגעים הם לקוחות הבנק לחקלאות — 100 מושבים ו־34 קיבוצים.

ח.מ.

ערך לוי מורב

בעריכת עלינא תורי

תיאטרון

מכרם חורי ב"חקירה"

כבוד אבוד

"חקירה" בבימוי נולה צ'לטון בתיאטרון הקאמרי

חנה רוזנטל

עלי יאסין (מכרם חורי) מתת, פועל מן השטחים, נקלע לפיצוץ בשוק ונעצר. החוקר הישראלי (יונתן צירציר) מצווה עליו לנבות ־ שתי תמונות מתוך "כל הזמן בעולם לקטוף שזיפים" מאת דניאלה כרמי.

בכל פעם שהיא (סנדרה שרון) מוציאה כד מבית ערבי — הבית מתפוצץ. בכל מקום שהיא עוברת, בית קורס, מכוניות נקלעות לתאונה — פנטזיות טירוף של חיילת במפגשה עם הפסיכיאטר שלה (יונתן צירציר) ב"חדר קפיצים" מאת דניאלה כרמי.

ניקולאס (מכרם חורי) הוא נציגו של השלטון. תפקידו להפיל חתרנים למיניהם: ויקטור (יונתן צירציר) — לשונו נעקרת ואשתו גילה (סנדרה שרון) נמסרת להיות אובייקט לאונס מתמשך על־ידי חבריו, נאמני המשטר, של החוקר — ב"אחת לדרך" מאת הארולד פינטר.

שלושת המערכונים האלה מרכיבים את ההצגה "חקירה" בבמויה של נולה "צ'לטון בתיאטרון הקאמרי.

כל הזמן בעולם לקטוף שזיפים

אומרת המחזאית דניאלה כרמי: "זהו סיפור על פועל מן השטחים, אדם מאוד לא פוליטי שגורש ב־1948 וחי במחנה פליטים שנים על שנים. עובר על דברים מאד מינוריים: יום עבודה רגיל בישראל, הכאב על הבן המפגר, כאבים של בריאות מעורערת, עייפות נוראה, לבטים קטנים כמו איך לבקש יום חופש כדי להגיע לבית החולים. ופתאום הוא נזרק לחקירה. אפשר לקרוא לסיפור הכבוד האבוד של עלי יאסין.

"המחזה הוא עיבוד של ספר שכתבתי ב־1986 כשעוד לא התמרדו. לי מצבם נראה נורא. שנים ששום דבר לא נעשה כמו. אנשים שקופים — פועלי ניקיון, עובדים במכולת, בבניין, לא רואים אותם עד שמתרחש פיגוע. שקופים גם למנהיגים המאכזבים שלהם.

"הסיפור עובר בשני מסלולים: בחקירה ובאתר הבנייה — אחד מזין את השני. עלי משוחח עם חברו אכרם המתחלף לו בחוקר. השפלה בחקירה מעלה בזכרונו את בנו המפגר, שבני הכפר משפילים אותו. הוא מאמין שהבן הוא כזה באשמתו, משום שמעולם לא היה לו, לעלי סיפור לספר על עצמו עם טעם של גבורה, שהבן ירגיש גאוה באביו. לכן הוא נותן סטירה למשגיח — למען הבן, אבל מיד מתכחש למעשה ומתרצו בבלבול ולא באומץ. לכן גם הסיום מעורפל — עלי המצטווה לנבות, מוכן לזנק על החוקר — אבל לא ברור אם יעשה זאת.

"עלי שובר את עניין יהודים־ערבים. הוא רואה ברמיונו את הרופאה היהודיה שטיפלה בבן בבית־החולים (סנדרה שרון) והיא מתחלפת לו באמו. כל־כך קל לשבור מחיצות אם שוברים את הקטגוריות הלאומיות שחונקות..."

חדר קפיצים

על המחזה הבמאית נולה צ'לטון: "החיילת באה אל הפסיכיאטר במצב מפורק. היא לא במציאות. היא רואה אותו, לא מזהה אותו. היא לא היתה כבר בטיפולו כאשר לא יכלה להתפקד בטירונות באימונים. היא לא יכולה להתמודד עם תפקידה היום, כמפנה בתי ערבים לפני שהחיילים מפוצצים אותם.

"החיילת שלא יכולה להתמודד עם המציאות, משחקת את הפנטזיות שלה. בדמיונה היא הורגת את הפסיכיאטר. כל המחזה הוא מנקודת המבט שלה, הפנימית, מתוך המוח המבולבל והמעוות.

"הפסיכיאטר, גם הוא משחק כפי שהיא רואה אותו. לפעמים כאבא, לעיתים כחבר או אוייב. הוא משחק את מה שהיא צריכה ממנו ברגע מסויים. זו לא הצגה ריאליסטית. כל המונולוגים הפנימיים שלה מלווים בתנועה שעיצבה דניאלה מיכאלי ובמוסיקה של אלדד ליצור".

"אחת לדרך"

"ניסיתי ליצור הצגה לא ברוטאלית", אומרת נולה צ'לטון, "בלי משחק סאדיסטי ובלי סטריאוטיפים של מענה. רציתי לברוק ממה נובעת התנהגותו של החוקר, מניין הצורך שלו לשלוט, להחזיק בני־אדם במצב של השפלה.

"החוקר מנסה להיות "בסדר", להיות תרבותי, יפה. הוא לא עושה שום דבר גס או מכוער — כל הרוע מתבצע בחדר אחר. החוקר הוא לאומני ציני, חסר מוסר באופן טוטאלי. לא יודע מהו מוסר. זה אדם מטורף לחלוטין שיש לבלוא אותו. חשוב לדעת, שאנשים מסוגו הם לא סתם סדיסטים. הם מאמינים במשטר שלהם, באמת שלהם ויתנו את חייהם עליה. את האמת המפחידה הזאת אני רוצה להראות.

"הערב הזה קשור למציאות העכשווית. לדיאלקטיקה בין כוח לחולשה, בין מעשה לקורבן, שליט ונשלט. מה שהאחד עושה לשני עובר גם עליו כבומרנג.

"זה ערב שאומר את האמת בצורה מאוד ברורה. לא סנסציוני. ערב קשה ועדין".

שיתופי

יוסי ונונו

בגלריה בגרשטוב ממשיכים לחדש את נושא שבת בבוקר ילדים. ב־30.4 יערכו בגלריה פסטיבלון של שתי הצגות ילדים תחת הכותרת "שבת אגדה".

ההצגה הראשונה תכלול את האגדות "חמור בן כלבי" ו"איכרון" שכתבו האחים גרים. נעם מאורי עיבד את האגדות לתיאטרון של סיפור ותנועה והוא גם משחק. תלווה אותו המוסיקאית צביה שרון. ההצגה מיועדת לגילאי 4־9.

ההצגה השנייה שייכת ל"תיאטרון אגדות ילדים". שיגיש אגדה הודית יהודית בטכניקה המשלבת מוסיקה, טקסט, ריקוד, ופנטומימה. משתתפים ורה גודלמן, אידית רושין ויובל חלפי. ההצגה מיועדת לגילאי 5־12.

שתי ההצגות עוסקות בשיתוף קהל הילדים באירוע התיאטרוני.

גלריה גורשטוב, שבת 30.4, ב־11 בבוקר.

קולנוע

הצחוק האחרון

"שם המשחק" — גג הטיילת, תל־אביב

יעל ישראל

אשה "טובה" ומזוגנת המסתירה בליבה השחור את הכמיהה להיות "רעה", נשבית ברשתו המתוחכמת של גנגסטר ממוקפק ומדרדרת לתהומות האפלה — היא מיתוס עתיק בקולנוע. אשה מסוג כזה, לרוב בלונדינית קרירה, היא הגיבורה ברוב הסרטים השייכים לז'אנר הסרט האפל.

בסרטי ה"פילם נואר" ההוליוודיים של שנות ה־30' וה־40', נשים היו חלשות, קוקטיות ותלותיות, וכו בעת גם זנותיות, אפלות ומתעתעות. זכרו את ריטה הייוורת' ב"גילדה", את ז'אן טירני, טיפי הדרן או אווה מרי סיינט — הבלונדיניות הקרירות של היצ'קוק. אם כן, אך טבעי הוא שאשת הקריירה של ימינו תתפוס את מקומה של האשה הקוקטית במיתוס הבלונדינית הקרירה, שהיא גם קצת מזוכיסטית ובעצם תמימה מאד, זו המסתירה בליבה חשק להיות מושחתת ולא מנומסת, ביום מתנהגת כמו פריג'ידית, אך בתוכה הבוייה תשוקה אפלה.

אני חושדת, שהמחזאי־תסריטאי־במאי, דייויד מאמט, למד היטב את מיתוס הבלונדינית הקרירה של "הסרט האפל" לפני שהלך לעשות את סרט הביכורים המוצלח שלו "שם המשחק". מאמט הוא סיפור הצלחה בתחום המחזאות האמריקנית. כבר בגיל 26 התפרסם עם "אמריקן באפלו". עשרות המחזות שכתב במשך חמש עשרה השנים שחלפו הציבו אותו בשורה ראשונה לצד בכירי מחזאי אמריקה. את דרכו לקולנוע עשה מאמט בכתיבת תסריטים מהוקצעים ("פסק דין", "הדוור מצלצל פעמיים", "הבלתי משוחדים").

"שם המשחק" הוא נסיונו הקולנועי הראשון של מאמט כבמאי. ניסיון מקצועי שנשען על סיפור מחושב וקפדני, דיאלוגים שנונים, תיזמון מדוייק, מבנה שקול ופונקציונאלי, שיחד יצרו תסריט אפקטיבי, המנצל את כל האלמנטים ליצירת אימפקט בידורי מחמם. גם יום ויומיים לאחר צפייה בסרט עדיין שוברים את הראש בניסיון לחשב את נפתולי העלילה הסבוכה ומעלליה.

עלילה סבוכה וכו בעת פשוטה, גיאומטרית. כמעט דרמה קאמרית המפעילה קשת דמויות מינימלית, תעבוד היטב גם בתיאטרון, ורק תסריטאי מיומן כמו מאמט היה מסוגל לכתוב אותה בקלילות הנכונה. יש לזכור, שמדובר בבידור מעולה, מתח גבוה שנאגר בעוצמה. לא יותר. אין צורך לתלות בסרט משמעויות פסיכולוגיות דגולות, למרות שבדרכו הצנועה הוא באמת חקר בטבע האנושי. מאחורי הקלילות המבדרת מסתתרת אמת על טבע האדם ששומע רק את מה שהוא רוצה לשמוע, ומפרש את מפת עולמו המצומצמת על פי צרכיו הפסיכולוגים העמוקים.

אפשר להגיד על "שם המשחק" שהוא מניפולטיבי, מרדד ומעוות את הנושאים בשמם הוא פועל וקיים, ושאין לו צל של מושג במקצוע הפסיכיאטריה. בעצם הוא אפילו מבזה את מדע הפסיכולוגיה ונשען על "אמיתות" מרופטות ולועגות לו מתוך בורות. אבל מפני שהוא ממלא אחר כל המטלות של בידור קל, ומפני שהוא כל כך מתעתע ומענג יסלחו לו כל טעויותיו הצורמות.

יהיו שיגידו ש"שם המשחק" הוא מותחן פסיכולוגי. אל תאמינו להם. "שם המשחק" הוא מתחלה מחוכמת שעוברת על הגיבורה וגם עלינו, ובזה ייחודו. כותבי מותחנים יודעים, שכאשר הצופה אינו בקיא במה שעומד להתרחש, ממש כמו הקורבן, הוא יופתע ויקבל שוק של הנאה מצמררת ברגע הקריטי. אך השוק ימשך רק לדקות ספורות. וכך מבוזבזים מתח. היצ'קוק, אמן המותחן, ידע את הנוסחה אותה עיבד בעשרות סרטיו. אצלו כלל ראשון ביצירת מתח היה ליידע את הצופה במה שעומד להתרחש לגיבור. כך יגבר המתח וינוצל עד תומו. הצופים ישקשקו על כסאותיהם במשך כל 90 הדקות והמתח יעלה בנקודת השיא. ב"שם המשחק" מאמט אינו חושף את קלפיו. והוא מסתכן בהחמצת מתח ובהתפוגגות נקודת השיא לאחר הרוויה. אבל זכרו שהוא עושה זאת נכון, מוליך את הצופה ומובילו באף ממש כמו שהוא עושה לגיבורה שלו.

הגיבורה, אותה פסיכיאטרית מצליחה, סופרת רב־מכר של ספרי פסיכולוגיה פופולארית, אשה קרה ומחושבת, בודדה, נטולת אהבה, משוללת הומור, קבורה מאחורי מסכה תתומה של התבדלות אינטלקטואלית. פסיכאטרית זו, דר' מרגרט פורד (לינדזי קרוז, רעייתו של הבמאי) היא תירגומה המודרני, המותאם לעידן הפמיניסטי, של הבלונדית הקרירה להיצ'קוק. קרייריסטית מכורה לעבודה, מסתגרת מאחורי פרשנויות פסיכולוגיות, ספרים ומקרים בטיפולה, כדי לא להתמודד עם מעמקי תודעתה המאיימים לצוף ולהחריב את שפיותה. היא חיה במגדל שן מוזהר, מרווח ונקי בו אין מקום לרגשות. מרחיקה מעליה אנשים ואינה נוהגת פמיליריות יתרה באיש ממקורביה הספורים. בעצם גם במטופליה אינה מצליחה לגעת ממש, מפני שהיא מרוחקת מהחיים הממשיים. נעולה בארמון כמו גבירה סטרילית בעוד שהם חיים בזבל. גם המונחים סקס, אהבה וגברים כנראה שכלל אינם קיימים בעולמה המעוקר.

חיי הדוקטורית משקפים את סכנת הבדידות והניתוק החברתי הצפויים לקרייריסטית המודרנית המסתגרת מאחורי שאיפות עבודתה, כדי להסוות פחד ממין ומקשר עם גברים, ובכך מגינה על עצמה מפני רצונה המוסווה להיות רעה, מושחתת ותאוותנית. אבל "שם המשחק" הוא קודם כל בידור לא רציני, לא מעונב, ובטח שלא נכתב מאחורי מכתבתו הקודרת של הפסיכיאטר. פרויד אולי לא היה אוהב את דרכו של מאמט להשתמש בדעות קדומות פופולאריות, הגורסות שמאחורי כל פסיכולוג מסתתר פסיכופט קטן ומרושע שאסרו עליו לאונן וכלאו אותו במחסן חשוך בילדותו. אבל היצ'קוק בטח היה נהנה.

מאמט משתעשע ביצירת תרגיל במתח היצ'קוקי. הוא הופך את כללי ז'אנר "הסרט האפל" על פיהם. כמו אצל היצ'קוק, הסרט בנוי ממשחקי זהויות. דר' פורד משתדלת להיות אמפטית למטופל שלה. הוא טוען שגנגסטר מסוכן יחסל אותו אלמלא ישלם חוב גדול שהפסיד במשחק קובייה. פורד, קרתנית ופדגוגית, אבל בעלת כוונות טובות; עוזבת לרגע את עולמה המוגן והולכת למאורת חטאים עשנה בדאון טאון. עד כה הכל מתנהל לפי כללי הז'אנר. האשה הבלונדינית הנקייה, המסתירה לבה של יצרים אפלים מאחורי חזות קפואה, עתידה להיכבש בקסמו החלקלק והשקרי של אותו רמאי משומן, מייק (ג'ו מנטניה) היוצא אליה אפוף עשן מגבוי המאורה, מציע לה עסקה, ובהתחבלות ערמה מושך אותה לתוך משחק קלפים. הו, הואב, הו, כיפה אדומה. ברגע זה אנו משוכנעים במה שעתיד לקרות לה. בטוחים שברגע זה הגנגסטר הגברי והכריזמטי יעורר את איבר מינה הרדום לחיים שוקקים, היא לא תוכל לעוזבו, תתאהב בו, והוא ינצל אותה, יהרוס אותה. האינטלקטואלית הדגולה תמצא שחיי פרחות עם המאצ'ו שלה טובים על פני חיי העקרות המעששמים בצל ספרים.

כקורא בקיא במהלך מחשבותינו מאמט ממשיך לכרות לנו בור תחום היטב. הוא יודע שאנחנו מכירים את "האמיתה" השחוקה הטוענת לעיתים, שהפסיכולוגים הם בעצם עיוורים עלובים בכל האמור בענייני עצמם ובעיותיהם. לפיכך הוא שותל למעננו את מהלך העניינים הקבוע של הז'אנר. הדוקטורית מצטרפת למעשי הנוכלות של הגנגסטר שלה. כתור מי שעסקו נוכלות, הוא מטיב לקרוא אותה, לצפות את צעדיה ולפצח את הלך מחשבתה. היא טרף קל בשביל מומחה ותיק ומיומן כמותו בטבע האנוש. ואילו היא, "המומחית הגדולה" לטבע הנפש של האדם, רוצה ללכת שולל, קונה בצמא את דברי התנופה שלו, מתאהבת ברצינות, נמסה כשהיא רואה אותו.

לרגע אנחנו בטוחים, שהולך להיות פה סיפור אהבה. אולי היא תהפוך לנערתו של הגנגסטר, אחת מהחבורה, ותוך כדי כך תאלץ לבוא במגע עם מעמקי נשמתה השחורה. אבל לא אצל מאמט. בקיא בנפתולי "הסרט האפל", הוא אינו חדל להפתיע באגיפת פתע מחושבת. לא היה שום סיפור אהבה. הנוכל הוא נוכל. הפסיכולוגית תלתה בו מחירה ליבת, כי בדידות שיבשה עליה את שיקול דעתה, ולא יועילו שום פירושים פסיכולוגיים. אם הוליכו אותה שולל זו בעייתה (וגם בעייתנו). אבל כדי לדעת מי צוחק אחרון, צריך ללכת לסרט.

הפסיכולוגים עיוורים לענייני עצמם ● לינדזי קרוז וג'ו מנטניה ב"שם המשחק"

יורדים אל החבר'ה

יוסי שומן

[illegible]

בעריכת צביה בן־שלום

יעוץ גנטי — בעיה אתית

בבריטניה ילדה אשה בן עם מום מולד. כאשר עמדה בפני ההחלטה האם להרות שנית, פנתה אל רופא מתאים. הוא אמר כי הסיכוי שיוולד ילד עם מום זהה קטן ביותר. למרות זאת נולד ילד שני בעל מום זהה. האישה פנתה לבית־המשפט בתביעת פיצויים. השופט החליט — תשלום נזיקים לאם, אך לא לילד. עם היוולדו אינו יכול להיחשב כנזק.

אך מעבר לשאלה ספציפית זו, יש ביעוץ גנטי כדי לגרום להרבה אי־הבנות. העניין אינו במה שמבנים רשלנות, הבעיה היא כיצד הרופא מנסח את דבריו, וכיצד הוא נוהג.

ד"ר רם ישי שהעלה את הנושא בשבועון הרפואה כותב כי הגנטיקאי חייב להיעזר בצוות הכולל אחות, פסיכולוג, עובד סוציאלי ועוזרים אחרים, על־פי הנסיבות. הבעיות האתיות "צמודות" לעיתוי היעוץ — בזמן ההריון, לפני ההריון או אף לפני הנישואין. כאשר היעוץ ניתן בעת ההריון, ברור הוא שהדבר משפיע על עתידו של העובר. יעוץ לקראת הנישואין ישפיע על החלטות המועמדים להקמת תא משפחתי להינשא או להביא ילדים לעולם. על היועץ להעמיד לפני הפונים את המידע, אבל ההחלטה מן הדין שתישאר בידי המעורבים, זאת כאשר הוא לוקח בחשבון את יכולתו של הפונה להבין משמעות הממצאים. הכוונה גם להשלכות הנפשיות העלולות ללוות העברת מידע אודות מומים גנטיים.

עובר כפציינט

בעבר, התחשבו רק בטובת האם. היום לוקחים בחשבון גם טובת העובר. בעוד כשהאם יכולה לבטא את רצונה, העובר נטול אפשרות כזו. לאשה ההרה מחויבות המושתתת על עשיית הטוב כלפי העובר, מפני שהיא הנאמן המוסרי שלו, של העובר ושל הילד שיהיה. ד"ר רם ישי כותב כי קיים משולש — אם, עובר, רופא. על הרופא לנקוט פעולה שתמנע מהעובר מחלה, מוגבלות או מוות. על הרופא להתייחס אל העובר כאל פציינט. בית־המשפט העליון נתן לילד שנולד פגוע במחלה מעמד של צער בתביעה נגד רופא, אך דחה את הדרישה לחייב את הרופא ולהיענות לתביעה, שכן "חיים קשים עדיפים על אי־חיים". בית־המשפט העליון לא שלל את העדפת קדושת החיים על פני המוות כאשר השווה את החיים עם אי־קיום. רק במקרים קיצוניים יש להעדיף אי־קיום, כך קבע.

במקרה אחר אמר בית־המשפט העליון כי במקרים מסוימים "קיימת חובה מוסרית להימנע מלהוליד". לקביעה זו יש השלכה על עמדת רופאים והורים מדי שימנעו לידות בגלל החשש שימצאו מפרים חובת ההורות כלפי הילוד. ככלל, פועלים הרופא והאישה בשיתוף פעולה, אך במקרים מסוימים קיים ניגוד בין טובת האשה וטובת העובר. המקרה השכיח ביותר הוא החלטת האם לבצע הפלה מלאכותית. יש גם מקרים אחרים כגון נטילת תרופה על־ידי האם כדי לשפר סיכויי העובר, ביצוע בדיקת מי שפיר או שמידת הדיון הגורמים אי־נוחות לאם אך נעשים למען העובר. השיקול הוא התועלת והסיכוי מול הטרחה או הסיכון כלפי האם.

הפלה עלולה לפגוע בעובר בריא

לרפואה יש שיטות בדיקה המאפשרות איתור מומים, הריון רב־עוברים, בדיקת דם מכלי דם של השילית, בדיקת ד.נ.א, בדיקות מומים במערכת העצבים של העובר וכו'. חלק מהשיטות הם בשלב של ניסוי. גם ביצוע הבדיקה מהווה בעיה רפואית. לא תמיד יש בתוצאת הבדיקה כדי לתת תשובה חד־משמעית. תשובה חיובית או שלילית אינה בגדר תורת משה מסיני. כן יש בעיה של סודיות תוצאות הבדיקה. עמדתו של הרופא ושל הנבדקת לגבי תוצאות הבדיקה והמסקנות מושפעים מעמדות אידיאולוגיות, דתיות וכו'. לא פעם יש בידי הרופא קביעה כי מום ניתן לטיפול אחרי הלידה, המום צמוד למינו של העובר, כלומר כאשר בפעם הבאה העובר יהיה ממין נקבה לא יהיה צורך בהתערבות. יכול להיות גם מצב הפוך. בשום מקרה אין הרופא יכול להסתיר את העובדה שבמינו של העובר טמונה סכנה מסוימת. יש לקחת בחשבון אפשרות שההפלה עלולה לפגוע בעובר בריא. כל זה צריכים ההורים לדעת. ההחלטה צריכה להיות שלהם.

בדיקת מי שפיר חשובה לגבי נשים המתקרבות לגיל ה־40 וזאת בגלל החשש להולדת ילדים עם תסמונת דאון. היום מקובל להמליץ על בדיקה כזו לאשה מעל גיל 35. נתונים חדשים מראים כי מקור מחלת הדאון אינו רק באשה, אלא גם בגבר. הסיכון ללדת ילד מונגולואידי הוא 1/300 אצל אישה מעל 35 וכן 1/800 בגיל מעל 30. מכאן המסקנה כי בדיקת מי שפיר מומלצת גם אצל בנות שלושים ומעלה. הסיכון הוא קטן יחסית, גורם לבעיות אצל 0.5% מהנבדקות.

הרופא גם מעניק תמיכה נפשית

הפלה מסיבות גנטיות גורמת לאשה דיכאון בשיעור גבוה בהרבה מהפסקת הריון מכל סיבה אחרת. הערכה היא שחמישים אחוזים מהנשים שנאלצו לעבור ניתוח הפלה לקו בדיכאון וזאת בגלל תחושת האשם. תסכול מכישלון ללדת ילד בריא. יש גם השלכות שליליות על חיי בני הזוג. למרות זאת חוזרת האשה על הבדיקה במיוחד כאשר כבר ילדה ילד בעל מום. לרופא תפקיד נוסף — מלבד יעוץ גנטי, גם הענקת תמיכה נפשית.

לבדיקות גנטיות בעייתיות דתיות, שכן לרוב אוסרים פוסקי דת הפלה. מבחינה זו עדיף למנוע התעברות, מאשר להגיע למצב שיש צורך להחליט על הפסקת הריון. רבנים מסוימים מתירים בדיקה, אך לא הפלה. מכאן הדעה כי יש לבצע את הבדיקה עוד בטרם הנישואין.

ההסתדרות הרפואית העולמית פרסמה באוקטובר 1987 הנחיה לפיה אסור לרופא לכפות על הנבדק הפסקת הריון, לכפות ערכי מוסר המקובלים עליו. אסור להסתיר את האמת מהפציינט. אסור למסור מידע שנודע על בני טיפולו. בבית־המשפט הוא ימסור רק פרטים רלוונטיים נחוצים, כך גם כשהפונה לקבל מידע הוא הצבא או מוסדות ביטוח סוציאלי. הנבדק צריך להיות סמוך ובטוח ששום מידע שמסר לרופא או שנודע לרופא תוך כדי בדיקה לא יועבר, לא יגלה לאחר ללא ידיעת האיש.

יוסף שמי

מרשמים למחברת

כליות ולב

החלקים הפנימיים די מוזנחים אצלנו, במעט מאוד ספרי בישול מצאתי מירשם או שניים למאכלי כליות, לב או ריאות. אני תקווה שאחד המו"לים המתמחים בקולינריה יאסף את מטעמי העדות המבוססים על הנ"ל או לפחות יתרגם (ויכשיר) את הספר offal מסידרת Time-life, המכיל לא רק שפע מירשמים, אלא גם הדרכה מצולמת של ההכנה המוקדמת.

כליות כבש מאודות

2־3 כליות; 3־4 בצלים גדולים; 3־4 כפות שמן; 1/2 כוס יין אדום יבש; גביע שמנת (צמחית); 2 כפות מחוקות פפריקה חריפה; 1־2 כפות מיורן; 1/2 כפית אגוז מוסקט טחון; סוכר־פלפל־מלח לפי הטעם.

רוחצים היטב את הכליות, חוצים לאורך ומסלקים את כל ה"צנרת". חולטים במים רותחים, מרתיחים ומסננים. חוזרים על החליטה והחרתחה עד פעמיים – תמיד במים נקיים. מצננים את הכליות וחותכים לרצועות. קולפים ופורסים את הבצלים, מאיידים בשמן, בסיר עבה דפנות, עד שיתרככו, אבל לא ישחימו. מגלגלים את הכליות בפפריקה, מוסיפים לבצל, מכסים ומאיידים, עד שיתרככו. מערבבים מדי פעם. כשהכליות רכות מוסיפים יין. שמנת ותבלינים ומרתיחים פעם אחת.

כליות בעגבניות

500־600 גרם כליות עגל או בקר; 2 כפות קמח; 2 כפות חמאה או מרגרינה; 3־4 כפות שמן; 3־4 עגבניות בגודל בינוני; 2 כפות פטרוזיליה קצוצה; כפית אבקת מרק בשר; חצי כפית טמין; מלח.

רוחצים את הכליות, מסלקים את עודפי חשומן (צריכה לחישאר שכבה דקיקה), חוצים לאורך ומרחיקים את "הצנרת". שוטפים היטב ומשרים לשעה במים קרים (המקור מציעים חלב). מסננים, מנגבים ופורסים לפרוסות דקיקות. חולטים את העגבניות, קולפים אותן ומטגנים בחמאה. זורים על הכליות מעט קמח ומטגנים בשמן שחומם במחבת אחר. שמים את העגבניות והכליות חמטוגנות לסיר, מתבלים באבקת מרק וטמין, מוסיפים 3־4 כפות מים או מרק, מכסים ומאיידים 10 דקות על אש קטנה. לפני הגשה מתבלים במלח וזורים פטרוזיליה קצוצה.

ריזוטו כליות

300 גרם כליות; כוס אורז; 150 גרם שמפיניונים; גביע שמנת חמוצה; חלומון; 1/2 כוס מרק בשר; 3 כפות שמן; 2־3 כפות רסק עגבניות; כפית פפריקה חריפה; מלח, פלפל; 50 גרם גבינת פרמזן מרוסקת.

חוצים את הכליות, מנקים מהשומן וה"צנרת". שורים שעתיים במים קרים, במקרר. מבשלים את האורז, שהגרגרים יהיו אחד־אחד. את הבצלים חותכים לשבבים, מטגנים בשמן לצבע זהוב ומעבירים לסיר. פורסים את הפטריות לפרוסות. מסננים את הכליות, מנגבים וחותכים לקוביות קטנות, מוסיפים לסיר עם הבצל. מוסיפים מרק (מעורבב ברסק עגבניות), פפריקה ופטריות, מכסים ומאיידים על אש קטנה. מערבבים את התבשיל עם האורז, מתבלים במלח ופלפל ומעבירים לתבנית נאה, משומנת, מיישרים. מכסים בשמנת בלולה בחלמון וזורים גבינה מרוסקת. אופים בחום בינוני־גבוה כ־30 דקות או עד שהגבינה מוקרמת. מגישים בתבנית (לכן רצוי שתהיה דקורטיבית) וסביב לה שמים על חשולחן צלוחיות עם מחמצים.

גולש לבבות נוסח הונגריה

800 גרם לב בקר או חזיר; כוס יין לבן; 2 בצלים; 3 כפות שמן; 1־2 כפות קמח; 2־3 פלפלים ירוקים; כפית (מחוקה) פפריקה חריפה; 2 שיני שום; 3 כפות רסק עגבניות; מלח.

רוחצים את הלבבות, שוטפים היטב, מסלקים את כל קרישי הדם, חותכים לקוביות. מגלגלים בקמח ממולח ומטגנים בכף בשמן חם, תוך בחישה. מעבירים לסיר. פורסים את הבצל; חותכים את הפלפלים לרצועות; קוצצים דק את השום. מחממים 1־2 כפות שמן (במקור משתמשים בשומן מותך), מטגנים את הבצל והשום עד שיתרככו ומעבירים לסיר עם הבשר. מוסיפים לסיר מעט מים, מחצית מהיין ואת רצועות הפלפלים, מכסים ומאיידים עד שהבשר רך. מחממים כף שמן (שומן) במחבת, מטגנים בו את רסק העגבניות, מתובל בפפריקה חריפה, מדללים ביתרת היין ומוסיפים לסיר. ממשיכים לאייד עוד 10־15 דקות. בנפרד מבשלים בצקיות או תפוחי אדמה, חותכים לשמיניות, לאורך; מכניסים לתבשיל לפני ההגשה.

ריאות ברוטב חמוץ מתוק

700־800 גרם ריאות; ירקות כמו למרק (גזר, קישוא, כרישה, ראש כרפס, שורש פטרוזיליה, עלים, קולורבי...); בצל; שן שום; 3 כפות שמן; 2 כפות קמח תפוחי אדמה; 2 כפות דבש; 4־5 כפות מיץ לימון; מלח; פלפל.

רוחצים את הריאות ומרחיקים את קנה הנשימה. מכסים במים רותחים, מרתיחים ומסננים. חולטים שוב וממשיכים לבשל עד שיתרככו. מנקים את הירקות (למרק), חותכים ומוסיפים לריאות בזמן הבישול. כשהריאות רכות מסננים אותן וחותכים לקוביות קטנות, מעבירים לסיר. קוצצים את הבצל ומטגנים בשמן, ביחד עם השום הקצוץ דק. מוסיפים לריאות. בוללים את קמח תפוחי האדמה בחצי כוס מי בישול הריאות. הדבש ומיץ הלימון, מבשלים על אש קטנה, עד שהרוטב יסמיך. מוסיפים את הרוטב לסיר עם הריאות ומרתיחים פעם אחת.

מח מאודה עם פטריות

400 גרם מח; 150 גרם פטריות שמפיניון; 3 כפות שמן כפות חמאה; כף קמח; בצל; חלמון; גביע שמנת; כוס מרק בשר (אפשר מאבקה); 2 כפות פטרוזיליה קצוצה; מלח; פלפל.

שורים את המח במים קרים במשך שעה, שולים וחולטים במים רותחים עם כף חומץ. מרתיחים ומבשלים 5 דקות. מסננים, מצננים וחותכים לקוביות קטנות. מנקים את הפטריות וחותכים לפרוסות. קוצצים את הבצל ומטגנים בשמן, מוסיפים את הפטריות, מטגנים מעט ביחד, מוסיפים מרק ומאיידים. כשהפטריות רכות, זורים עליהן קמח, מוסיפים לתבשיל את המח, מטגנים מעט ביחד. מוסיפים שמנת בלולה בחלמון, מערבבים, מכסים ומאיידים דקות אחדות, עד שהטעמים יתאחדו. מתבלים במלח ופלפל. לפני ההגשה זורים פטרוזיליה קצוצה.

בנות־טובים לצדקה

אלכס שמית (משמאל), שרלוט קטליול וקמילה ומבוול, שלוש בנות טובים העושות השנה את צעדיהן הראשונים בחברה הגבוהה (debutantes) הציגו באור השמש האביבית של לונדון את הדגמים של אופנת בריקל.

בתצוגה, שכל הכנסותיה נועדו למטרות צדקה, לא השתתפו דוגמניות מקצועיות, כי אם 21 גבירות צעירות ומיוחסות שנבחרו למשימה נעלה זאת.

מים מבוקרים היטב

"קחי ספוג יבש, הניחי אותו לתוך קערת מים ובין רגע הספוג יקלוט את מירב הנוזל, יתרחב יהיה רך וחלק". חוקרי מעבדות הלנה רובינשטיין מבססים את תורתם על הצורך של ספיגת לחות בדרגם של הספוג. הם חקרו כ־1000 נשים וגברים במשך 18 חודש בעזרת ההידרוסקופ (מכשיר חריש למדידת הלחות בעור של בני אדם), ומצאו שלגיל אין השפעה על כמות הלחות בעור, יש מאגר המים בגופנו, המוכתב באופן גנטי עם הלידה, ונמצא ברמה ייחודית לכל אחד מאיתנו שאין הבדל משמעותי ברמת הלחות בין גברים ונשים, שרמת הלחות משתנה בהתאם להשפעתם של גורמים חיצוניים, כגון: תגובה לאקלים ולכימיקלים.

מדעני הלנה רובינשטיין חיפשו ומצאו, או יותר נכון הרכיבו את Performance H2O, המבוססת על מדד לחות אישי וייחודי לכל סוגי העור. מידת הלחות מצביע על עור יבש בשלוש דרגות של יובש. והטיפול החדש מספק לכל סוג את כמות הלחות במידה המדויקת הדרושה לו. דברי אנשי המקצוע של החברה מעניק בתכשיר בשם "קרם איניקס 104" יש לחות פי 4 לחות מרמת הלחות הקיימת בעור נורמלי־יבש, והוא שומר על איזון של רמת המים בעור. קרם "איניקס 7" מעניק לעור לחות פי 7 מרמת הלחות הקיימת בעור יבש, מחליק ומעדן את הקמטים ומחזיר את גמישות העור. לטיפול של 15 יום מציעים שימוש ב־Total Hydration Gel, לחות מידבית לעור יבש במיוחד. כל הקרמים טובים גם כבסיס מתחת לאיפור. המחירים: בין 27 ל־38 ש"ח לתכשיר.

חיה יוסף

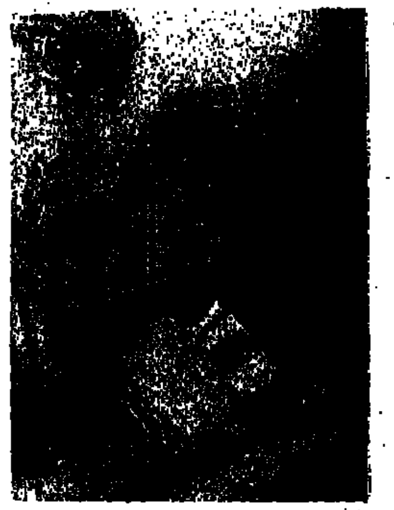

שבוע הילד בסימן 40

טרם שכחנו את שבוע הילד ראשתקד וכבר זה בא. השנה תוגגים אותו בין ה־2 ל־9 במאי, בחסות רעיית הנשיא, כמובן ובסימן 40 שנה למדינה, ואיך אחרת במסגרת האירועים — מוסר דובר משרד החינוך והתרבות — ייקראו תלמידים להשתתף בתחרות לכתיבת חיבור או שיר "בנושא־הקשר לשנת ה־40 ולשאיפה ליחסי שכנות טובה ואחווה בין העמים החיים באזור". מרכז תרבות העמים לנוער תנועת "עם יוצא עם אחר" הכריזו על תחרות ציורים שנועדה להדגיש ולבטא את הצורך בסובלנות ובקרוב הלבבות ובשמירה על חבות והחי בארצנו. תלמידים יקבלו ציונים לשבח על פעולות התנדבות לגישור הפערים, לסיוע לחלש ולחריג, למען הקשישים, עולים וכו'. הצל"שים יוענקו בטכס חגיגי בירושלים. יתקיימו גם פעולות מיוחדות בקרב ילדים מאושפזים; מפגשים בין ילדים יהודיים, ערביים ודרוזיים; יום הילד העולה; מפגש תלמידי פנימיות וכו'. לסיכום: מה שהיה הוא שיהיה רק שהפעם בסימן ה־40.

לצוד ולדוג בסקוטלנד

אם חלומך הוא לבלות חופש "ספורטיבי" בסקוטלנד, שיכלול דיג על חוף אגם, וציד בהרים המוריקים של סקוטלנד, חברה סקוטית תוכל להגשים זאת בשבילך. מחלקת הפעילות הספורטיבית החדשה של סוכנות לנד־לין ברוח קווין באדינבורו, מספקת מידע מעודכן ורשימות. על אתרים מומלצים לסוגי ספורט שונים וכן מקומות לינה ושירותים אחרים מכל הסוגים — מוסרת דפנה טריוואקס, נציגת BTA בארץ.

לפרטים נוספים:

Simon Codzow Finlayson Hughes 51 Queen Street Edinburgh EH2 3NS Tel 031 220 1806.

חד וחלק

בשבת הקודמת, בשעה 4 אחר הצהרים, התחילה הטלוויזיה הישראלית לשדר קומדיה מטורפת. מאז "בועות" לא ראיתי משהו כזה. זאת פארודיה פרועה של סרטי גנגסטרים: כנופיות נוער, אופנוענים בדרכים — קשה להתמצא אחרי פרק אחד. העלילה מטורפת, מלווה בשירים של אלוויס פרסלי, טיפוסים משונים ביותר, סיטואציות לא מן העולם הזה, קצב מטריף והקול המסביר של ההוא, שהציג את השאלות ב"בועות". גם כאן בסיום הפרק יש שאלות, המדריכות אותך לפתות את המקלט בשבוע הבא. אבל כפי שאני מכירה את הטלוויזיה בכלל, ואת מחלקת הנוער בערבית בפרט — בכל פעם שהם נותנים כטעות תוכנית טובה הם מגלים זאת ומפסיקים. אינני יודעת מהי הסיבה. יש לוגיקה, שאיזה מאבק חשוב מאוד מתלונן שהסדרה היא לא מוסרית, לא חינוכית, מעוררת יצרים, פוגעת בצניעות, מלאה אלימות (בניגוד להרשות, כמובן) ריקנותית, לועגת לקדושת המשפחה, וכל זה. בסדרה (קראתי בתוכנית) חמישה פרקים. אני מחזיקה אצבעות, שלא יקטעו אותך כמו שעשו להרבה אחרות.

(צב"ש)

כל דקה אירוע יזום

בשנה האחרונה חלה עלייה בכמות הפיגועים החבלניים בארץ ובאיכותם ● מסתמנת מגמה של „התמקצעות" ארגוני הטרור

142 מטעני חבלה טופלו בשנה האחרונה על־ידי מערך החבלה של משטרת ישראל, מתוכם התפוצצו 30 אחוז בעוד ש־70 אחוז נוטרלו מבעוד מועד על־ידי יחידות החבלנים המשטרתיות.

אלה הם רק חלק מהנתונים הסטטיסטיים שנמסרו השבוע בחגיגת הבר־מצווה למערך החבלה המשטרתי בה השתתפו עשרות חבלנים ובני משפחותיהם, ראש הממשלה, שר־המשטרה והמפכ"ל.

בשעות הערביים של יום שלישי, שנקרא במשטרה „יום החבלן", החלו לזרום לעבר סמינר רמת־אפעל עשרות חבלנים בבגדים אזרחיים, שהציבור רואה אותם בדרך כלל בפעולה עם קסדה על הראש ואפוד מגן על הגוף, כשלפעמים הם מסתכנים בגופם־הם בעת ניטרול חפץ חשוד ולפעמים הם נעזרים ב„גמבר", הרובוט מתוצרת כחול־לבן שפותח ככלי עזר חיוני לעבודת החבלן.

יחד עם העומדים בחזית המלחמה נגד פעולות החבלה הגיעו בנות זוגם, הנושאות יום־יום בנטל הדאגה לגורלם.

לדברי המפכ"ל, רב־ניצב דוד קראוס, ושר־המשטרה, חיים ברלב, „כל שש דקות בממוצע מוזעק חבלן לטפל בחפץ חשוד וכל דקה בממוצע מטפל חבלן באירוע יזום. במשך השנה האחרונה נרשמו 49,378 קריאות לחפץ חשוד, 16,601 קריאות לרכב חשוד ו־385,102 מקרים של בדיקות יזומות.

ניצב־משנה שלמה אהרונצ'יק, האחראי למערך החבלה המשטרתי, רואה במספר פיגועי השנה האחרונה, בה נרשמו כ־10,000 קריאות יותר מאשר בשנת 1986, המשך למגמת העלייה בפיגועים החבלניים.

אהרונצ'יק מסביר, כי המערך עליו הוא ממונה ערוך זה שנים רבות גם לאירועים קשים יותר מאלה שאירעו עד היום. „אך לשנת 1987 היו מספר מאפיינים יחודיים שלא מצאנו בשנים האחרונות, כמו מעטפות נפץ, תיירות מהאוויר, ומכוניות תופת. אירועים כאלה היכרנו כבר בעבר הרחוק, אך אני בהחלט חושב שזה מסמן איזשהו נסיון להגביר את הפיגועים מבחינת האיכות, ולא רק מבחינת הכמות".

את הגידול במעשי הפיגוע אין קצין החבלה מייחס רק לאירועים בשטחים, למרות ש„מוקד האירועים בשנים האחרונות היה בעיקר בשטחים, אך כשיש גידול הוא פרופורציונאלי בכל המדינה. הגידול בשנה האחרונה היה גם בירושלים וגם בתחומי הקו הירוק. אך אין ספק כי למה שקורה כיום בשטחים יש השפעה על העלייה במספר הפיגועים".

„צריכים לחיות עירניים ולפקוח עיניים", אומר החבלן. „לאור אירועי השנה שעברה ולאור הערכת המצב שעשינו ניתן לצפות כי מעבר לעליה בכמות הפיגועים בשנה הקרובה, תהיה גם נטייה להעלות את איכותם במידה מסויימת, התלויה כמובן בכושרם וביכולתם של המחבלים. מבצעי הפיגועים ינסו לבצעם בכל הדרכים והאפשרויות ויש לפקוח עיניים. דינו של דבר דואר חשוד ותיבת הדואר כדינו של חפץ חשוד ושל רכב חשוד".

חבלן משטרה אוסף רסיסי מטען חבלה

בגליל ובחולון רוצים משחק שלישי

שתי התל־אביביות – מכבי והפועל – יוצאות היום למשחקי חוץ בחצי הגמר־של כשבאמתחתן נצחון ביתי

● כדורסל

יצחק ויסהוף

שני משחקי הנוקאוט בחצי גמר הפליי־אוף העליון בכדורסל שיערכו הערב באולמות שבכפר גלעדי וחולון שבו יארחו הפועל הגליל העליון והפועל חולון את מכבי תל־אביב והפועל תל־אביב, מבטיחים מתח ועניין רב.

אמנם שתי הקבוצות הביתיות נחלו הפסדים כואבים, במשחקים שהיו בתחילת השבוע, אך שיטת משחקי הפליי־אוף לא מתחשבת בהפרשים וגם נצחונות גומלין בנקודה הערב יבטיחו משחק שלישי.

בחיפה יתקיים משחק נוסף בפליי־אוף (מקומות 8־5) ובו יפגשו הפועל חיפה ומכבי רמת־גן. משחק נוסף בפליי־אוף 8־5 היה כבר אמש (ראה ידיעה נפרדת).

● בפעם האחרונה בה שיחקה האלופה מכבי ת"א באולם בכפר גלעדי היא נחלה תבוסה — 99:85. ביום ראשון גמלו קווין מאגי, קן בארלו וחבריהם לשחקני הגליל העליון בנצחון מוחץ — 82:105. הערב יהיה סיפור שונה, הגליל, במצוקה, לא תסכים להיות בשר תותחים ואילו במכבי ת"א קיים ספק לגבי כשירותו של קן בארלו שנפצע והחסיר חלק מאימוני קבוצתו. במשחק שיחל בשעה 8 ישפטו טוד ורניק ואסא קמינר.

● המשחק המעניין של הערב יערך באולם הפועל חולון בשעה 8.30. החולונים ישאפו למחוק את חרפת הפסדם מלפני שלושה ימים — 86:73, אך לשם כך יהיה עליהם לשחק טוב פי כמה ממה שהציגו ביום שני. הפועל ת"א מצידה מקווה „לסגור עניין" כבר הערב ולא להזדקק למשחק שלישי. היא זקוקה לאותו לאוואן מרסר כפי שהיה ביום שני. ישפטו דוד דגן ואברהם זגל.

● רק שלשום שיחקו מכבי רמת־גן והפועל חיפה (85:100) במשחק הראשון שהיה בכפר המכביה. הערב באולם ברוממה (8 בערב) צפויים לקילינג, מאיו, רכליס וחבריהם מלחמה של יוסטון, וולס, גודס ויתר שחקני הפועל חיפה שינסו לנצח ולדחות את ההכרעה לשבוע הבא. ישפטו רמי פישר וגוסף אברעוק.

הערב גמר הפליי־אוף לנשים

האלופה ומחזיקת גביע הנשים בכדורסל אליצור תל־אביב, תארח הערב בשעה 8 באולם קיבוץ בארות יצחק את הפועל חיפה במשחק הראשון במסגרת גמר הפליי־אוף לנשים.

הפועל חיפה עם שחקנית הצער של נבחרת ישראל איריס רינזמן תפגוש קבוצה חזקה עם הבין לאומיות ענת דרייגור, אורלי גרוסמן, זיוה רון ואחרות.

צפוי מאבק מעניין ובעל רמה. ישפטו שי שטריקס ועמי גליל.

בכפר־הירוק יתמודדו כ־8 קבוצות מכבי תל־אביב והפועל גבעת־חיים על המקום השלישי ישפטו עידו ברגמן וירון זריף.

הונגרים במכביית הבר־מצווה

יצחק ויסהוף

משלחת של ספורטאים יהודים מהונגריה תיטול חלק במכביית הבר־מצווה (המכבייה ה־13) שתערך בין ה־8 ל־13 ביולי 1989.

אתמול סיפר יו"ר מכבי העולמי מייקל קווהי כי הקהילה היהודית בהונגריה מונה כ־80 אלף איש והיא תשלח לארץ נבחרת שתתחרה בענפים שונים: „יש כבר רשימות ואני אומר בביטחון כי ההונגרים יגיעו" אמר קווהי שהוסיף כי מארגני המכביה נמצאים כיום במגעים עם מדינה נוספת שבשלב זה אינו מעוניין לחשוף את שמה.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בתל־אביב סיפר אריה רוזנצוויג יו"ר הוועדה המארגנת כי על פי התחזיות הוא צופה מספר שיא של משתתפים יהודים מ־40 מדינות שימנו כ־4000 משתתפים.

„כמו כן תערך מכביה לנוער בהשתתפות 300 ספורטאים ועוד מכבית מסטרס לוותיקים מעל גיל 35 בהשתתפות עוד 300 ספורטאים" אמר רוזנצוויג.

המכביה תחל בעוד שנה ו[illegible] אך אתמול נמסר כי לוח הזמנים לקראת המשחקים כבר מוכן והחל מאתמול נכנסו לשלב הביצוע.

תקציב המכביה יעמוד על 6 מיליון דולאר וחצי כאשר המדינות הנוטלות חלק במשחקים מכסות חצי מסכום זה. מייקל קווהי ציין שהוא תקווה שהסוכנות והממשלה יסייעו תקציבית למכביה שבה לא תשתתף דרום אפריקה ורק ספורטאים יהודים יורשו לייצג מדינות.

לנדל גבר על מנסדורף

● טניס

אלוף ישראל בטניס, עמוס מנסדורף, נוצח בידי הגולה הצ'כי איוואן לנדל, לאחר מאבק מרתק בן שלוש מערכות — 6:4, 6:7 (7־5 בשובר שוויון), 6:3.

זה היה בפתיחת טורניר הראווה באטלנטה, ג'ורג'יה.

במשחק נוסף הכניע אנדרס גומז מאקוואדור את מיקאל פרנפורס משבדיה, 1:6, 0:6.

המדורג מספר 1 בטורניר הטניס בהמבורג, בוריס בקר ממערב גרמניה, הכניע בסיבוב הראשון את מנסור באהרמי מאיראן 3:6, 3:6.

הספרדי חורדי אריזה גבר על הגרמני קרל אובה שטב 3:6, 4:6.

ריקי אוסטרטון ממערב גרמניה ניצח את המדורג שמיני, ההולנדי מיכאל סחייפרס 5:7, 0:6.

בטורניר צ'רלסטון בארה"ב, ניצח סמי ג'יאמלבה מארה"ב את בן ארצו מל פרסל 4:6, 7:6, 2:6.

דייגו פרז מספרד גבר על האמריקני דייויד פייט 3:6, 1:6.

אתלטים בכירים לתחרות בארץ

יצחק אשל

שבעה אתלטים אישרו אתמול בואם לתחרות הבינלאומית שתיערך בסוף השבוע הבא בתחר יוסף.

בין הבאים שני רצים מהונגריה לריצת 1,500 מטר: איסטוון קיסל שזמנו 3:38.22 דקות ויוסף ברצקי שזמנו 3:39.30 דקות.

גם ההולנדי מארק בורנס, שהיו ספיקות לגבי בואו, הודיע אתמול שיגיע ארצה. זמנו 3:39.02 דקות.

כן הודיעו שתי ספורטאיות מרומניה על בואן. האחת היא ליליאנה נסטאסה שדורגה חמישית באליפות העולם האחרונה בקרב 7 וגלינה אסטפאי הקופצת לגובה 1.93 מטר.

מגרמניה יגיע גם יואכים הרגינג בעל שיא של 1:47.49 דקה בריצת 800 מטר וכן מרטין בורקל שזמנו בריצת 800 מטר 1:47.49 דקה והנו ב־400 מטר משוכות 50.10 שניות.

היום יגיע האתלט הראשון מחו"ל לתחרות הבינלאומית והוא אמיל מלרד מהונגריה, קופץ למרחק — 8.07 מטר.

נבחרת ישראל באתלטיקה קלה תיכנס היום למחנה אימון במכון וינגייט.

בסיום חגיגות השלושים של מכון־וינגייט:

מאמצים אדירים לקדם את הספורט ההישגי

נחנכה תערוכת־קבע מרשימה על חנ"ג והספורט

מאמצים אדירים נעשים כדי לקדם את הספורט ההישגי. מנסים לתת תשובות מדעיות לבעיות המתעוררות. בכך יש תקווה להעלות את הרמה של הספורטאים הישראלים — כך אמר אתמול במסיבת עתונאים ד"ר גרשון טננבוים, מנהל אגף הספורט במכון־וינגייט.

מסיבת העתונאים נערכה במסגרת כמה אירועים שהתקיימו אתמול במכון, המסיים בימים אלה את חגיגות ה־30 שלו.

בשעות הצהריים נערכה חלוקת מילגות על־שם חיים גלובינסקי ז"ל לשישה תלמידי המדרשה לחינוך גופני: פיליפ בנט, חגי כהן, סיגל אזולאי, ויונתה נסים, תוסם פלח ורויטל מקייטן.

לאחר־מכן היתה חנוכת תערוכת־הקבע המרשימה במכון, המבליטה את התפתחות החינוך הגופני והספורט בארץ־ישראל ובישראל. מנהל רשות הספורט, יריב אורן, הבטיח שהתערוכה תיהפך בעתיד למוזיאון.

נציגת משפחת השושיים, הילדה ריבמאור מגרמניה, הודיעה על תרומה נוספת לשיפור בריכת השחייה במכון. משפחת השושויש תרמה בשעה רבים למכון ונציגת המשפחה אף התכבדה לחנוך את התערוכה ולהעניק את הפרס.

ראש עירית נתניה, יואל אלרואי, מסר למנהל המכון, אריה הלוי, המחאה על סך של 40 אלף שקל, להקמת פסל בכבר אלוף במכון־וינגייט.

במסיבת העתונאים ציין יריב אורן, מנהל רשות הספורט, כי הבנייה במכון אינה נפסקת. „שמו של מכון וינגייט הולך לפניו בגלל המחקרים שהוא מבצע והקורסים והסמינריונים שהוא עורך. בשטח זה אין לנו נחיתות לגבי מכונים דומים בעולם" — אמר אורן.

אריה הלוי, מנהל המכון, הדגיש כי התקציב השוטף של המכון, לא כולל את המכללה לחינוך גופני ובית־הספר לפיזיותרפיה, לשנת 89־1988 הוא 7 וחצי מיליון שקל. אשר לתקציב פתוח, לפי קצב הבנייה הנוכחי, מושקעים מדי שנה כמיליון דולר, רובו מתורמים וחלקו ממועצת ההימורים ורשות הספורט. מספר העובדים התקניים במכון הוא למעלה מ־200 וכן כמה עשרות של עובדים ארעיים וחלקיים ועשרות רבות של מרצים ומדריכים.

צויין כי איש המכון, ד"ר גרשון טננבוים, קיבל בימים האחרונים את הצטיינות [illegible] לאומי על הפירסום הטוב ביותר בשנת 1987.

שיא עולמי לבולגרי

● משקולות

שיא עולמי בהרמת משקולות במשקל זבוב (52 ק"ג) קבע הבולגרי סבאדלין מאריגוב, כשהניף 118.5 ק"ג, ושיפר בק"ג את השיא העולמי הקודם של הסיני הה זוקיאנג.

הבולגרי הרים בסיכום שני הסגנונות — 260 ק"ג (115 בנפנוף ו־145 בדחיקה). השיא הושג באליפות אירופה בקרדיף.

תואר אירופי נוסף לבולגריה, העניק מיטקו גראבלב, שהרים 287.5 ק"ג במשקל תרנגול (56), הניף 120 ודחק 167.5 ק"ג.

גם במדליות כסף זכה מרים משקולות מבולגריה, טרויסקי, שהרים אותו משקל, אבל משקל גופו של גראבלב היה נמוך מבן ארצו.

ושיא ל... פליט בולגרי

המשקולן נאים סולימאנוגלו, יליד בולגריה, שקיבל נתינות תורקית ומייצג את ארצו החדשה באליפות אירופה בקרדיף, שיפר את השיאים העולמיים במשקל 60 ק"ג, כשהניף 150 ק"ג ודחק 188 ק"ג.

סולימאנוגלו היה לאדם הראשון שהצליח להניף פעמיים וחצי יותר מאשר משקל גופו.

וירובניק ישפוט בקדם אולימפי

יצחק ויסהוף

שופט הכדורסל הבינלאומי ראובן וירובניק קיבל אתמול זימון לשפוט במשחקי הקדם אולימפיים שייערכו בסוף החודש יוני בהולנד.

וירובניק ישפוט במשחקי בית ד' בהם משתתפות נבחרות בריה"מ, צרפת, פולין ושווייצריה.

ישראל משחקת בבית ג' יחד עם יוגוסלביה, יוון והונגריה.

אליצור בטוחה במפעל אירופי

אליצור נתניה — מכבי חיפה 93:100 (47:50)

יוסף גלזר

כדורסלני אליצור נתניה הבטיחו אמש את עלייתם למאבקי חורף והבטיחו השתתפותם במפעל אירופי לאחר שהשלימו ברוממה נצחון כפול על מכבי חיפה 93:100 (47:50).

„זה היה אימון טוב לקראת גמר גביע המדינה. שני המשחקים נגד מכבי חיפה עזרו לחווה ויטמן לחזור לכושר אחרי החולשה שהציג בשני המשחקים נגד הפועל חולון" סיכם מאמן אליצור צבי שרף בתום המשחק אמש.

חניכיו של שרף (ניהול מצויין) ניצלו את העובדה כי לחיפה רק זר אחד ושלטו ללא מצרים מתחת לסלים בניצוחו של פיל לוקאס שקטף 15 כדורים חוזרים. גם חווה ויטמן וקראל גברסון היו ביום קליעה טוב.

בחיפה בלט דורון שפר ולפרקים גם ג'ון פלאוורס ועדי גורדון.

רק 250 צופים חזו כיצד חיפה מוליכה בפתיחה 9:14 ו־21:22 בטרם רכשה נתניה יתרון 29:33, 34:38 ו־47:50 במחצית.

לאחר ההפסקה גדל היתרון 59:69, 73:87 (הפרש שיא) ו־93:100 בסיום.

שפטו ראובן וירובניק (טוב) ומנשה הרמן (גרוע).

● קלעו לנתניה: ויטמן 26, גברסון 22, פייר 13, לוקאס 12, קרמן 11, מלוביק 8, גורן 6 וברכה 2.

● קלעו למכבי חיפה: שפר 21, פלאורס 20, שטיינהאואר 17, רוזנברג 14, גורדון 13, ברנע 6 ואופיר 2.

הדנים גדולים עלינו

● כדוריד

יוסף חבם

במשחק בינארצי בכדוריד שהיה אמש בהיכל הספורט העירוני בראשון לציון גברה נבחרת דנמרק על ישראל 22:29 לאחר 11:16 במחצית.

האורחים הדנים גילו יכולת טובה והראו ל־400 הצופים מספר מבצעים יפים של שליטה בכדור.

שחקני הנבחרת הישראלית הוליכו במשחק, בפעם האחרונה, 2:3 בדקה ה־5 משער של רזי סומך, המשך היה שייך לדנים. בשורות הנבחרת השוער יוסי סאמט חלש והוחלף בדקה ה־12 ע"י ישראל פלטה שמנע משחקני דנמרק להוליך במחצית בהפרש גבוה יותר מ־11:16.

במחצית השניה העלו הדנים את יתרונם ל־14:21 בדקה ה־40 אך התאוששות של שחקני הנבחרת עמר וורד הביאה להקטנת ההפרש ל־19:23 בדקה ה־47. בסיום שוב בליץ דני ועמו נצחון בסיום 22:29.

המאמן הישראלי איגור ביאליק אמר בסיום המשחק: „אילו היינו משחקים מול הדנים בתקופת ההכנה למשחקי אליפות העולם דרג ג' היינו יכולים להפתיע אותם".

● שערים לנבחרת ישראל: ורד 4, קשניר 3, עמר 3, יוסיפוביץ 3 (1 במכת 7), ש. כהן 2, צרפתי 2, סומך 2, דרוקר 2 ואוסלנדר 1.

● שערים לנבחרת דנמרק: יאקובס 5, רופסטורף 4, לונדבי 4, פנגר 4, אריק 3, יורגנסן 3, ינסן 3, האנסן 2 ומונקראל 1.

שפטו דני נוטמן ונחום זבצקי.

משחק נוסף בין שתי הנבחרות יתקיים הערב ב־8 באולם גושן בקרית מוצקין. ישפטו: אבנר וינגר ודני נוטמן.

10 אליפויות, 7 גביעים. יוסיפוביץ.

יוסף חבם

מישה יוסיפוביץ', כוכב הכדוריד של ישראל, נפרד אמש משורות הנבחרת הלאומית לאחר 100 הופעות בינארציות (כולל משחק אמש מול דנמרק).

יוסיפוביץ' קיבל מידי יו"ר האיגוד מני וייצמן וראש עיריית ראשל"צ מאיר ניצן מגן הוקרה.

משה יוסיפוביץ' הופיע שש פעמים באליפויות עולם, זכה 10 פעמים באליפות וזכה בשבעה גביעי מדינה בקבוצות בהן שיחק: הפועל רחובות ומכבי ראשון לציון.

יוסיפוביץ' הנרגש אמר בסיום: „אין לי בפי מילים להודות לכם על מה שעשיתם לי".

בריה"מ כבר במשחקי סיאול

הנבחרות האולימפיות של פולין ומערב־גרמניה סיימו בתיקו 1:1 (0:0) בבית א' של האיזור האירופי. יאן פורטוק כבש לפולין בדקה ה־75 ופרנק מיל השווה בדקת הסיום. 50 אלף צופים חזו במשחק בחורזוב, פולין.

המשחק הבא יהיה בין דנמרק ופולין ב־18 במאי.

למערב־גרמניה בראש הטבלה 10 נקודות, לפני דנמרק תשע ופולין שמונה.

במוסקבה ניצחה בריה"מ את בולגריה 0:2 (0:1) בבית ד' והבטיחה השתתפותה בסיאול, למרות שנותר משחק אחד לסיום, נגד שווייץ ב־10 במאי. לסובייטים 13 נקודות משבעה משחקים והם מקדימים בחמש נקודות את הבולגרים ובשבע את שווייץ.

יוגוסלביה ניצחה בקדם־אולימפי נוסף, את צ'כוסלובקיה 0:1 משערו של צ'וזטקוביץ' בדקה ה־51. המשחק נערך בפטרוניה, יוגוסלביה.

אולימפיות: הונגריה — צרפת 2:2

שער בדקה ה־88 מ־11 מטר על ידי פודור, הוקצת תיקו 2:2 להונגריה בבודאפשט, מול צרפת. המשחק היה בטורניר הקדם אולימפי בבית ג באיזור האירופי. חזו בו 30 אלף צופים.

קאטונה כבש שער יתרון להונגריה בדקה ה־50, אולם האורחים לא רק השוו אלא כבשו שער יתרון תוך דקה, על ידי רו (55) ומור' (56).

בראש הבית צועדת שבדיה עם 11 נקודות משבעה משחקים ומקדימה בשתי נקודות את הונגריה.

המשחק הבא בבית יהיה ב־4 במאי, כשהונגריה תארח את אירלנד. המנצחת בבית תבטיח השתתפותה במשחקים האולימפיים בסיאול.

נערי יוון לגמר האירופי

באוסטריה שבהולנד ניצחה נבחרת הנוער ההולנדית עד גיל 21 את יוון 2־0, במשחק השני של חצי גמר אליפות אירופה.

את השערים הבקיעו הנק אראר (60) והוב ויצנה (88).

למרות ניצחון זה זכתה יוון ועלתה לגמר, הודות לניצחון מצטבר 3־2.

נסים כהן, מגבורי נצחון בית"ר תל־אביב, פשט אתמול את חולצתו בסיום המשחק עם מכבי חיפה ומיהר להתחבק עם דוד לביא, כובש השער השלישי לזכות הבית"רים — 2:3 (צילם: עוזי קרן)

בית"ר ת"א ומכבי ת"א גם

שתי התל־אביביות הצטרפו אתמול לשש האחרות בשלב רבע גמר גביע המדינה ● הבית"רים ניצחו את מכבי חיפה 2:3 ● מכבי תל־אביב הסתגרה בשערה דקות רבות אך בסיום ניצחה... 2:4 ● הגרלת משחקי רבע הגמר, מחר אולפני חרדיו בתל־אביב

מוטי חביב

תוצאות שני משחקי ההשלמה אתמול בשמינית גמר גביע המדינה מבשרות רבע גמר מלהיב. בית"ר תל־אביב ומכבי תל־אביב הצטרפו אל הפועל תל־אביב, מכבי נתניה, שמשון תל־אביב, הפועל פתח־תקוה, הפועל באר־שבע והפועל „צפריירים" חולון שניצחו עוד שלשום והבטיחו מקומן ברבע הגמר.

בשני המשחקים שנערכו אתמול באצטדיון הלאומי ברמת־גן נכבשו תשעה שערים. בית"ר תל־אביב פיגרה במשחקה עם מכבי חיפה 0:1 אך הפכה את הקערה על פיה וצעדה ביתרון 1:3 כבר בדקה ה־16. כל שהצליחה מכבי חיפה היה לצמק ל־2:3.

מכבי תל־אביב נלחצה לשערה 70 דקות מול מוליכת הליגה הארצית, הפועל ירושלים, אך סיום משכנע היקנה לה נצחון גדול — 0:4.

הגרלת משחקי רבע גמר גביע המדינה תתקיים מחר מיד לאחר חדשות השעה 12 בצהריים במסגרת התוכנית „שריקת פתיחה".

1:3 ב־16 דקות הפתיחה

בית"ר תל־אביב — מכבי חיפה 2:3 (1:3)

עמי רוזנברג

אלף וחמש מאות הצופים שהקדימו אתמול, ביום חמים, לאיצטדיון רמת גן בוודאי לא ישכחו את 16 הדקות הראשונות של שלב שמינית גמר גביע המדינה בכדורגל בין בית"ר תל אביב למכבי חיפה שהסתיימו בנצחון הקבוצה הבית"רית 2:3.

דקה 3: ראובן עטר, קשר חיפה, חטף כדור מהגנת בית"ר ומ־16 מטר בעט כדור שטוח ל־0:1 לחיפה.

דקה 4: הכדור הונח על קו האמצע, נשלח לאגף הימני ומשם לרוחב. אלי תגר, חלוץ בית"ר, בעט מקרוב לרשת 1:1.

דקה 10: יוסי אדרי, שעלה לשחק פצוע, ניצל הגבהה של כדור בתוך הרחבה ומ־14 מטר נגח כדור קשתי שהפתיע את בוני גינצבורג שאיחר ביננוקו, 1:2 לבית"ר תל אביב.

דקה 16: בוני גינצבורג הכשיל את אלי תגר בתוך הרחבה לאחר שקודם לכן החזיר קשר חיפה מרקו בלבול כדור לשערו. אלי תגר עמד לבעוט לשער אך הוכשל ע"י שוער חיפה והשופט עובדיה בן יצחק הורה על הנקודה הלבנה. דוד לביא בעט היטב והעלה את קבוצתו ליתרון 1:3.

אין ספק כי ארבעה שערים תוך 16 דקות אינם דבר של מה בכך בכדורגל הישראלי. ואמנם האירועים ליד השערים היו רבים וביחוד לאחר השער השלישי כאשר לשורות חיפה נכנס דניאל ברייליובסקי במקום איתי מרדכי.

נדמה היה כי השערים ימשיכו להכבש בסיטונות, אלא ששיפור אצל המגינים והחמצות חלוצים יצרו „הפסקת אש".

כל זאת עד לדקה ה־52. בדקה זו הוציא דניאל ברייליובסקי כדור חוץ בידה. הכדור הפתיע את שוער בית"ר אבי ליברמן, חלף על פניו ועשה את דרכו לרשת. המגן שבתאי טורס, שניסה לחלץ את הכדור דחק אותו לרשתו 2:3.

• כל נסיונות חלוצי חיפה, בניצוחו של ברייליובסקי, להשוות את התוצאה עלו בתוהו. בעיקר בגלל זאהי ארמלי שהחטיא בדקה ה־75 מול ליברמן פעמיים. בראשונה בעט לרגליו וכשהכדור נהדף הורה נפל ארמלי על הדשא ומנע מקבוצתו שיוויון צודק.

שפט עובדיה בן יצחק, לעיני 2,500 צופים, באיצטדיון הלאומי ברמת־גן.

● בית"ר תל־אביב: ליברמן, טורס, יעקב כהן, שלמה עמר, ניסן כהן (עמרם), נסים כהן, רוני צמח, מאיה, יוסי אדרי (אבן צור), תגר, לביא.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, דוד לוי, רוזנטל, (צ. מלכה), מריל, אביקרט, עטה, קלינגר, בלבול, ארמלי, מרדכי (ברייליובסקי).

ירושלים שלטה 70 דקות

מכבי תל־אביב — הפועל ירושלים 0:4 (0:0)

אלכס קליין

ארבעה שערים תוך רבע שעה, בשלהי המשחק, העניקו למכבי תל־אביב נצחון גבוה 0:4 על הפועל ירושלים.

יאמר מיד כי המפסדה הגבוה של הפועל ירושלים היה אכזרי שכן, הירושלמים גילו עדיפות ברורה במרבית דקות המחצית הראשונה אולם סידרה החמצות וחוסר רגל מסיימת היה בעוכרי הירושלמים.

הפתיחה של ירושלים היתה בסידרה רבה של התקפות, מול חולשה בלתי מובנת של מכבי תל־אביב, וההזדמנות הגדולה נרשמה בדקה ה־18, כשמשה בן הרוש, בעט כדור מ־25 מטרים אל בין הזיכורים והשוער משה מרכוס הדף לקרן.

בחלוף חצי שעה החלו שחקני מכבי תל־אביב להתעורר מתרדמתם, תודות לחוליית הקישור משה גריאני, אלון נתן ומוטי איוניר ובדקה ה־34 נכשל אלי דריקס מול השוער אורי סויסה שקלט את כדורו.

גם במחצית השניה, ניכר יתרון ירושלמי אולם חוסר ניסיון של חלוצי ירושלים וקשריה במעמד מסוג זה, מנע מעוטר יחזקאלי ומרדכי ועקנין להשיג שער יתרון.

מנגד התבססה מכבי תל־אביב על התקפות מתפרצות ולאחר החטאה של משה גריאני, הושג השער הראשון.

אלון נתן הגביה כדור עונשין מ־25 מטרים, הגנת ירושלים ציפתה לשריקה לנבדל של החלוץ אלי דריקס אך השופט יהושע לויה הורה להמשיך. דריקס (69) עצר את הכדור בחזהו ולפני השוער, מסר לבני טבק שקבע מול רשת חשופה 0:1 למכבי.

מאמן ירושלים יהושע פיינגנבויים, הכניס למשחק את אשר ששון ויאיר אסייג במטרה להגביר את ההתקפה אולם בדקה ה־77 ספגו הירושלמים שער נוסף.

שוב היה מעורב בשער אלון נתן, מאגף שמאל, החולש של ירושלים, מסר כדור לרחבה והמש וארו לולו קבע 0:2.

זה היה יותר מידי לירושלים. הם איבדו את הראש וספגו שער נוסף בדקה ה־82. הפעם, בעט מוטי איוניר כדור עונשין מ־30 מטרים לעדך והכניע בשלישית את אורי סויסה.

אלון נתן „בישל" את השער הרביעי, בדקה ה־84 הגביה נתן למשה גריאני, שהיה בלתי מכוסה, וזה בעט מ־14 מטרים לרשת.

השופט יהושע לויה שלף שני כרטיסים צהובים לעברם של אלי דריקס ומאיר נחמיאס.

ארבעת אלפים צופים חזו במשחק שהיה באיצטדיון ברמת גן.

● מכבי ת"א: מרכוס, מ. כהן (לולו), גולדברג, שמעונוב, קריים, ש. כהן, גריאני, איוניר, א. נתן, טבק, דריקס.

● הפועל ירושלים: סויסה, תא־שמע, בן הרוש, כוחילה, בטן (אמייאגו), אורונה, נחמיאס, ועקנין (ששון), דיין, נמטר, יחזקאלי.

● קבוצת הכדורגל וולבס, שזכתה בשנות החמישים, שלוש פעמים באליפות אנגליה, הבטיחה השתתפותה בליגה השלישית בעונה הקרובה, לאחר נצחון חוץ על ניופורט ואילו סנדרלנד שהביסה את מנספילד 0:4 בדרך לליגה השנייה.

בין הירושלמים משה בן־הרוש (מספר 5) וציון אורונה (משמאל) מכדרר חלוץ מכבי תל־אביב בני טבק במשחק הגביע אתמול בו ניצחו התל־אביביים 0:4 כשאת השער הראשון כבש טבק. מאחור נראה מאיר נחמיאס ומימין השופט יהושע לויה (צילם: עוזי קרן)

שבדיה בכושר, אנגליה לא כל כך

ברחבי אירופה נערכו אתמול משחקים בין־ארציים ואת התוצאה המשכנעת ביותר הציגה בשטוקהולם נבחרת שבדיה שהביסה את וולס 1:4, לאחר 1:2 במחצית.

השבדים הוכיחו שזכייתם בטורניר המרובע לפני כמה שבועות במערב־גרמניה לא היתה מיקרית. משחקם שטף והיה משכנע. את השערים לשבדיה כבשו הולמקויסט (17, 55), גלן שטרומברג (25) והנס הסקילסון (66). לוולס גלן הודג'ס 27. 11 אלף צופים חזו במשחק.

בווינה ניצחה אוסטריה את דנמרק 0:1 משער עצמי שכבש הני קלאוס ברגרין בדקה ה־14. 15 אלף צופים חזו במשחק.

הונגריה ואנגליה נפרדו בתיקו 0:0 במשחק שנערך לעיני 30 אלף צופים בבודאפשט.

זו הפעם הראשונה ששתי הנבחרות סיימו משחק ביניהן ללא שערים.

הנבחרת האנגלית שיחקה בהרכב וודס, אנדרסון, אדאמס, פאליסטר, פירס (סטיבנס), סטיבן, רובסון, מקמהון, וודל (הודל), בירדסלי (הייטלי), ליניקר (קוטי).

בשורות הונגריה הופיע רק „זר" אחד, הקשר דטארי, המככב בשורות איינטרכט פרנקפורט.

בטרנאבה, צ'כוסלובקיה, נפרדו נבחרות ברית המועצות וצ'כוסלובקיה בתיקו 1:1 לאחר 0:0 במחצית. וולק היקנה יתרון לצ'כוסלובקיה בדקה ה־62 אך כוכב דינאמו קייב פרוטאסוב השווה תשע דקות לפני הסיום. 22 אלף צופים חזו במשחק.

בדאבלין גברה אירלנד על יוגוסלביה 0:2 לאחר 0:1 במחצית. לקבייך כבש שער עצמי בדקה ה־23 וקווין מוראן הוסיף בדקה ה־63. זה היה הנצחון השביעי ברציפות של אירלנד שתשחק עם מערב גרמניה באליפות אירופה.

חלוץ נבחרת וולס איאן ראש (מימין) מכדרר מול המגן השבדי רולנד ניילסון במשחק אמש בשטוקהולם בו ניצחו השבדים 1:4 (תצלום: איי.פי.)

● כדורעף

הקריות זכו בגביעי הכדורעף

אבנר מילמן

קבוצת הנערים של הפועל קרית־אתא וקבוצת הנערות של הפועל קרית־חיים זכו אתמול בגביעי המדינה בכדורעף.

נערי קרית־אתא גברו בגמר את נערי הפועל מטה־אשר 0:3 (9:15, 4:15, 13:15). שפט אברי ברדוני.

נערות קרית־חיים גברו על נערות הפועל בת־ים 1:3 (13:15, 13:15, 12:15, 11:15), בקרית־חיים. בלטו לימור רחם ואסתי אתרוג. בבת־ים הצטיינה איה עגבר. שפט יותם פיינשטין.

בסיום העניק מזכיר איגוד הכדורעף אברהם שלמון את הגביעים והמדליות לקבוצות המנצחות. המשחקים נערכו באולם הספורט של קבוצת דליה.

מישלב — אלופת בתי הספר

נבחרת הכדורגל של בית הספר מישלב זכתה אתמול באליפות בתי הספר, לאחר שגברה בדו־קרב בועטי עונשין מ־11 מטרים על נבחרת בית ספר „עמל" חדרה 4:5. בתום הארכה היתה התוצאה 1:1. המשחק נערך במגרש במכון וינגייט. וחזו בו מאות תלמידי בתי הספר. „עמל" חדרה היתה אלופה בשנה שעברה.

שוער צרפת לשעבר — פורש

ז'אן פול ברטראן דמאנט, שוערה של קבוצת נאנט, הודיע על פרישתו מפעילות, לאחר 18 שנה בקבוצה.

השוער בן ה־36 ייצג 11 פעמים את נבחרת צרפת מ־1973 עד 1978 והופיע במשחקי גביע העולם בארגנטינה ב־1978. הוא הופיע ב־531 משחקים בנאנט מאז 1970.

ברטראן דמאנט החליט לפרוש עקב ניתוח בגיד אכילס.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 131 בגוש 10034 ברחוב תרצ"א. דהיינו הקלה של 10% לקו בנין צדדי המותר לפי החוק.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
איגני י. כהנא, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חדרה
תיק: 992

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 171 בגוש 10036 ברחוב רוטשילד-ז'בוטינסקי דהיינו: תוספת בניה של 2.9% נוספים לשטח הרצפה כולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
איגני י. כהנא, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חדרה
תיק: 1423

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 24 בגוש 10042 ברחוב היסמין דהיינו תוספת בניה של 2.3% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
איגני י. כהנא, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חדרה
תיק: 2369

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס-ציונה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס-ציונה בקשה להקלה באחורי בניה בחלקה 539 בגוש 3637.
החלקה נמצאת באזור מגורים א'2, בו מותר לבנות לפי תכנית המתאר נס/1/1 — 40% משטח החלקה בשתי קומות.
מש' אביסרור יעקב מבקשת להתיר תוספת של 12.19 מ"ר המהווה הקלה של 6% משטח החלקה.
לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט כנדרש.
ניסן קרופסקי, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה נס-ציונה

הועדה המקומית לתכנון ובניה
עמק חפר
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק חפר בקשה למתן הקלה בגוש 8367 חלקה 53 — מושב כפר הרואה.
ההקלה המבוקשת היא כדלקמן: קו בנין צדדי 2.70 מ' במקום 4.00 מ' ללא פתחים.
כל מי שיש לו התנגדות למתן ההקלה רשאי להגיש התנגדותו המנומקת לועדה בתוך 14 יום מפרסום הודעה זו.
ע. דגני, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה — עמק חפר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת-גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6126 חלקה 178 רחוב קריניצי מס' 13 דהיינו שמוש חורג הפיכת חנות לבית קפה לתקופה של 5 שנים.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.
ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת-גן. תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

טלוויזיה
(ב) פתוחות מיוחדות ללקויי שמיעה. 08.00 עד כאן, חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 קשת וענן סוד הגרודות (ב). 08.40 ראשית הקריאה. כלי מרוח: שורוק 4. 09.00 גיאוגרפיה של ארץ בני הארץ: מעלות מעלות. 09.20 מדעי הטבע ד' ט' סודות הים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 בבית של פיסטוק. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת ד' ה' נזאב סלמה. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדעי הטבע (על יסודי) הדשון הצמיחה. 13.00 היסטוריה מתולדות ישראל: ועקרי א"י במאה הי"ט. 14.00 עד כאן חדשות קול ישראל. 14.05 כלי מרוח. ביציים הדיק. התכנית מלוחה בשפת הסימנים. 14.20 קשר משפחתי בתוכנית מיוחדת ליום "הכה אחו לדוממה" תשוחה נעמי מור עם משפחת פטרון. 15.10 רחוב סומסום. 15.40 שעת כושר. 15.55 כוכב לכת. ארץ. סידרה חדשה. 17.00 ערב חדש מנחה: רן מרגלית. 17.30 "נוטופים" שם הפרק "סוד המיך". 17.55 סידרה חדשה "פומיקי" שרון קטן ארום שיער — פומיקי שמו. השייך למשפחה שרונים בלתי-נראים, נקלע לעולמם של בני האדם. תקלה שקרתה לו בבית המלאכה של הצעד מר אדיר גורמת לו — שיהפוך לנראה, אבל רק לעיניו של בעל הנגריה. מכאן מתחילה שרשרת הרפתקאות, ובמהלכן פומיקי מבצע תעלולים ומעשי קונדס, ואיש מלבד ארונו אינו רואה אותו. כל הנפשות הפועלות בסידרה הן בבובות מלבד פומיקי שהוא דמות מצויירת. את המפיקים בדיבוב העברי מגלמים יפה גבאי, רב דייזי, תחיה דנון, אהוד שחר, אייל ברטונב, מתי שפר, שירה ברוך, נטע אורן ועוד. הפרק הראשון "שרון בבית המלאכה". 18.25 "הגיע זמן לשוף" אבשלום קור מספר ופעם על "בנימין זאב והרבה לפני הרצל". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "למשפחה" ערבית. 19.00 "מבגש" תכנית ריון שבועית (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 מבט ספורט. 20.55 "הגיע זמן לשוף" פינת הלשון השבועית של אבשלום קור במו ידיו. 21.00 מבט לחדשות. 21.35 לקט שירי האירוויזיון 1988 (נתלק השני) השירים המייצגים את אחת-עשרה המדינות באירוויזיון על-פי סדר הופעתן ברשימה: דנמרק, יוון, נורבגיה, בלגיה, לוקסמבורג, איטליה, צרפת, פורטוגל, יוגוסלביה. 22.00 סדרה — "מתמרות מלחמה" הסדרה מבוססת על רשימות מוזמנו של דוד בן-גוריון, מתשעה במאי עד 15 במאי, 1948. גיבורי הסידרה משתתפים בסרט את מעשיים יום אחר יום, השבוע הגורלי, שקדם להקמתה של מדינת ישראל. הסיפורים מצולמים במקומות ההתרחשויות.

ערוץ 2
18.30 "קופצת האריה הלבן". 19.00 "תוכנים אמריקה". 19.50 בקיצור בערוץ 2. 20.00 רגש חוקר נשיא, קריירה ותינוקות. 21.00 אוסף שירים של טיטו' גבריאל, אלטון ג'ון, קליף ריצ'ארדס ו"יו-ב".

לי חלום" עורך ומנחה יובל כהן עם היועצת ד"ר אביטל לוי, והפסיכולוג אלי מלח.

רשת ב'
07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "עושים עניין". 09.05 "ביקור בית" עם רבקה מיכאלי. 10.05 "כל צבעי הרשת" עם עמיקם רוטמן. 12.10 "אלדיאלוג" ב"בית" עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום" חדשות ופזמונים. 14.06 "לראות או לא לראות" יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" הורי והמוזה. 15.05 "שירים ושערים". 15.55 "קראתי ספר" קוראים ממליצים. 16.05 "יומן כלכלה". 17.05 "רגע" קסם". 18.05 "נרקור" עורך ומנחה יצחק גולן. 18.45 "היום הזה". 19.35 שירים עבריים. 20.05 "שודשים" שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 "הלילה תמשיך" עם אליעזר שמורק. 00.15 "לראות בחלום" שירים לסיום של יום.

גלי-צה"ל
06.05 צליל בוקר שירים עבריים. 06.30 מוקדים עץ. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 עשר שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 רו רון, יומי. 13.55 40 לאחור סיפור היום בחש"ת. 14.05 מגישה יומית עם יצחק ברנר. 15.05 שירים לזק עם ארז טל. 16.05 "ערב אחרי הצהריים. 16.54 באמן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 חמש עשרה קטנות — עורכים יוסי עוזרר ועמת גלאן. מגיש יוסי עוזרר. 19.00 מבזק ידיעות. 00.05 ציפורי לילה — עם רפי קינן — תכנית מוסיקלית בגימה אישית. 02.00 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.00 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 1
19.05 יעד משודר מבאוון גלי-צה"ל לענייני צבא והנחתון (ש"ח). 19.50 פינת המה לליב"ב. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 כוכב הערב אסתר שמיר. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הרגבי ועל הביזואק. 23.05 עשרים וארבע היום שהיה. 23.55 שיחת חצות עם גיורא רונן מבה"ל תוצאה "עם עובר".

שידורי צה"ל 2
19.05 שליש השלושתון — עם לאה עזו. 20.05 צא"ט תבנית יומית. 21.05 הנשק החוזר הגיגה מספר שתיים לקט מערכונים קלאסיים מתוכניתה השנייה. 22.05 קול וגבאו הוה.

רשת ג'
06.04 "בחוזה לאושר". 07.07 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "בימלים" עם מיכל שמואלי. 10.05 "דברים שרבים". 11.05 "שבעים מי יורע". 12.05 "אהבה יומיומית". 13.05 "רק בימי חול". 14.06 "לי ולך" שיר וברכה. 15.05 "חדש, חריש ומחודש". 16.05 "תצוגה יומית". 18.06 "קולינר" שבועון טוס. 20.05 "קו הסתחלה" תקליטי שירים ראשונים. 21.05 "מופע רוק". 22.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע
תל-אביב

	9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: ליאונרדו — חלק 6	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: מוכת ירח	9.30 ,7.15
בן-יהודה: חיזור גורלי	9.30 ,7.00 ,4.30
בית צוני אמריקה: יוסף של החטא	9.30 ,7.15
גת: שאלה של שטות	9.00 ,6.00
גורדון: בצילו של הלם קרב	9.30 ,7.00
דקל: חשוד	9.30 ,7.00 ,5
דרייב אין: חיזור גורלי	7.45
סקס	12.00
חוד: עבודה בעיניים	9.30 ,7.15 ,5
ליטור חדש: עשבי פרא	9.30 ,7.15 ,4.30
מיילת 1: ספטמבר	9.40 ,7.25
מיילת 2: שם המשחק	9.40 ,7.20
מיילת 3: מוכת ירח	9.30 ,7.15
פאר: ארוני המנהל	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לוידי איב	9.30 ,7.15 ,2 ,12
רב-חן:	
חן 1: וול סטריט	9.50 ,7.30 ,5
חן 2: אימפריית השמש	9.45 ,7.25 ,5
חן 3: הקיסר	9.45 ,7.40 ,4 ,2 ,11
חן 4: מעקב צמוד	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: אי אפשר לקנות אהבה	9.40 ,7.30 ,5 ,2 ,11
שחף: הגה סנש	9.30 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: הלוחם	9.30 ,7.15 ,5
תכלת: הקיסר האחרון	9.35 ,6.30
לב:	
לב 1: ועשה בכפר	10.00 ,7 ,5 ,2
לב 2: סובלנות	9.50 ,7.15 ,4.30 ,2
לב 3: מלאכים בשמי ברלין	10.00 ,8 ,5 ,2
לב 4: המכבר הנסתר	10.00 ,7.30 ,5 ,2
מוזיאון ת"א: עיניים שחורות	7.00 ,9.00

רמת-גן

ארמון: שאלה של שטות	9.30 ,6.40 ,4
לילי: ללא מוצא	9.30 ,7.15
רב-גן:	
גן 1: מעקב צמוד	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: ז'אן דה פלורט	6 ,9
גן 3: וול סטריט	9.40 ,7.30 ,5
גן 4: הקיסר האחרון	9.15 ,6.15

ירושלים

אריסון: הנה סנש	9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: עיניים שחורות	9.15 ,4.30
רון: ליאונרדו — חלק 6	9.00 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:	
בן-חור	16.30
משפחת המלוכלכים	20.15
מונטי פייטון — צבוב הוקו	22.15
סודי ביותר	24.00
כפיר: מוכת ירח	9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: וול סטריט	8.30
מיטשל: ספטמבר	9.15 ,7.00
סמדר: ועשה בכפר	9.15 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	

עדן: הלוחם	9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים: להתראות ילדים	21.45 ,18.45

חיפה

אורות: להתראות ילדים	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: ארוני המנהל	9.00 ,7.00 ,4.30
עצמון 1: עבודה בעיניים	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: חיזור גורלי	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: הנה סנש	9.15 ,7.00 ,4.30
רון: מוכת ירח	9.00 ,6.30 ,4
רב-אור:	
רב-אור 1: מעקב צמוד	9.15 ,6.45
רב-אור 2: הקיסר האחרון	9.15 ,6.00
רב-אור 3: החשוד	9.15 ,6.50
אורליו: אימפריית השמש	9.15 ,6.45
קרן אור המחודש: בצילו של הלם קרב	9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: הסיציליאני	9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: ז'אן דה פלורט	9.15 ,7 ,5

חולון

סביון: חיזור גורלי	9.30 ,7.15 ,5
מגדלו: ליאונרדו — חלק 6	9.00 ,6.00
ארמון: ועם של כבוד	9.30 ,7.30 ,5

בת-ים

עצמאות: אי אפשר לקנות אהבה	9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל:	9.30 ,7.15

פתח-תקוה

היכל 1: הנה סנש	9.15 ,6.00
היכל 2: חיזור גורלי	9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: הנרדף	9.30 ,7.15

עפולה

מגשתרון: חיזור גורלי	9.00

ראשון-לציון

רון 1: הנה סנש	9.00
רון 2: מוכת ירח	9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ה', 28.4
שאלה שבתי: 20.30
ג'ון גבריאל בורקמן: 20.30
אנשים קשים — גבעת-חיים: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ה' 28.4 בשעה 20.30
חקירה

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת-השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון בגוש: 6418 חלקה 154/8 ברחוב הנוטר 26 המסווגת כאזור מגורים ב'.
בקשה למתן אישור להקלה באחורי בניה בבית קוטג' טורי.
ההקלה המבוקשת באחורי בניה מגיעה ל-6%.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
מ. רביב, יו"ר הועדה לתכנון ולבניה מרחב רמת-השרון
תב 1768

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחבת תכנון מקומית נס-ציונה
הודעה עפ"י סעיף 77 לחוק התכנון והבניה
נמסרת בזה הודעה כי: הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז החליטה בישיבתה מיום ה-9.3.88 להכין תכנית מתאר נס/46/1.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי: גוש 3658 חלקה 38.
רב שיש, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

ועדה משנה לתכנון ובניה
חולון
תיק בנין 5827
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 129 בגוש 7176 רח' ולפן ארן מס' 53 חולון, הכוללת מתן הקלה בו א. אחורי בניה — 6% משטח המגרש 601 מ"ר ושלוש הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'2.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון רחוב ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדויות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חולון

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה על-פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על-ידי גב' נעמי מרקל — לאשר תוכנית שינויים ברחוב יפה-נוף 9, חלקה 230, 113, בגוש 10813, כרמל.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. קומה חלקית שלישית מעל למותר על-ידי ניצול חלק מקומת עמודים למגורים.
2. גובה למגורים מתחת למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח הרישוי על הבניה, מבנין העירייה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
אינג' [illegible]
מהנדס העיר

רדיו
קול המוסיקה
06.02 "צלילי בוקר". 07.04 "בהאזנה ניכוחה" קוראיו וריאציות הסונוט קורנלי קונצ'רטו לכינור ותזמורת קונצ'רטו לסקסופון אלט ותז. כלייקשת; מוסורגסקי-גושקיו "תמונות בתערוכה". 09.00 "קונצרט בוקר" סטרווינסקי; סקרצו, פטרושקה, סימפוניה מס' 1 במי במול מג'ור, מעשה בחייל, סימפוניית תהילים. 11.57 "פינת השיר" משירי נתן יונתן. 12.00 "מן המוסיקה" פרגוליזי המוסיקה להליל, אבוב, 2 קלרינטות ופסנתר; שוסטקוביץ' חמישייה לפסנתר ו-4 קרנות. 13.05 "בהאזנה ניכוחה" מוצרט; ריברטימנטו בדה מג'ור ק. 334 סימפוניה סגרוגותנ/ג; מרינרד דנקארי וריאציות לצ'לו ופסנתר על שיר הונגרי (פ. שטראוס וג'; גוטשלק) פרוקופייב; לויטנט קיזה, סוויטה (תהלי ההולי תלוהנותי) ק. טנסקרבה. 15.00 "מפגשים מוסיקליים" ראיונות, סקירות, דיווחים. 16.00 "אתנחתא" הרביעייה הישראלית; כונה/ר. מרטום/ג. שניוברג/ א. כנבוכסקי. הינדמיטה רביעייה מס' 16 [ויין] רביעייה ברה מג'ור אופוס 64/5 (העפרוני) מנדלסון; רביעייה מס' 6 במה מינור אופוס 80 מיכאל מלצרה הליל, מירי וינגרו צ'מבלו, באך סונטה במי מינור. 17.30 "קשת של צלילים" נגני "מוסיקה דה קאמרה". 18.00 אנתולוגיה בצליל האופרה האיטלקית בנושא ה-18. 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אוסטרליה. 20.27 פינת השיר. 20.30 "אשמר" מגולמת שני הדורמנים. רחמנינוב פרנצ'סקה הדרימיני. 22.00 "רוך הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות היסטוריות" ויליאם מנגלברג. תכנית ראשונה; ראיון עם פרופ' ריגנר על מנגלברג כמנצל שעירים בהוסטת מנחות אקסמיות. הגינית (עם חוד הקונצ'רטונופוסנאו פראנק סימפוניה ברה מינור.

רשת א'
07.20 "רדיודק". 08.05 "חוגה" עם בני הברל. 09.05 "מלדרזי" שידות מידע למאזינים. 10.05 "שידיקר" מנחלות ושירים משלנו. 11.05 "מגיני בוקר" עם נרעין הדו. 12.05 "מקרב אחינתכסה". 13.00 חדשות והמרחבה באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.00 "בראש צעיר" מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה המשודרת צרפת לתוכלייס שינו 40 (11.00) 16.05 "עד לן נתיבה". 17.10 "בעלי המקצוע". "שירי עולם". 18.00 "בינתה טרב". 19.05 סיסם השטנה. 19.30 שידורים לעולם. 22.05 "ים

תורנות בתי-מרקחת
בת-ים
גני בת-ים — הנביאים 3.
חולון
אחרון — הופיין 52.
עין יהב — עין יהב 2.
ירושלים
הגבעה הצרפתית — ההגנה 23.
נתניה
קופ"ח — סמילנסקי 9.
פתח-תקוה
רסל — רוטשילד 89.
תל-אביב
לנדר — בראלי 18, תכנית ל'.
שלמה המלך — שלמה המלך 78.
חיפה
קופ"ח — יל"ג 6.

משטרה
ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה — טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני-ברק וחיפה:
בימים א'-ה': 16.00
ביום ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים:
א'-ה': 7.00
מתל-אביב לחיפה:
בימים א'-ה': 6.00, 6.16, 7.00, 8.00, 9.00, 6.30, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
ביום ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל-אביב לנהריה:
בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
ביום ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת-גלים, לתל-אביב:
בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

תורנות בתי-חולים
תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו (מצא מתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
הדסה ע"כ – ילדים, עיניים, ביקור חולים – פנימית, א.א.ג. שערי צדק – נשים, כירורגיה, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00—08.00, 08.00—16.00. ביום ו': 08.00—16.00. טלפונים: 03-433300, 03-433500.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02-243858
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04-529488 (11.00—20.00)
גליל מערבי – 04-922222
קו פתוח לחורים במצוקה
בימי ב' ו-ד' – טל. 222782.
"קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני-נוער – 03-221686 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל-אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.
הכתובת: רח' בר-כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמן 26, קומה ג', טל' 523566.
פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ-20.00 עד 23.00 בערב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
ר"מוגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל' 294869, 03-285822.
מרכז סיוע לקרבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052-52452 בימים א'—ה' בשעות 21.00—17.00.
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל-אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03-261113
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04-988410
ער"ן נהריה — טל' 053-335316
ער"ן כפר-סבא — 052-913999
ער"ן באר-שבע — טל' 057-418111
סילוק מתים
מוקד שע"א למקרים דחופים — טל' 106

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת-גן, בני-ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 221022-08 אשקלון — טל' 093-95384. טבעון — 101, טלפון 04-931401. נהריה — טל' 04-923338. באר שבע — טל' 6511111, כפר-סבא — טל' 057-74767. שו"ל בגוש דן, טל' 03-530848.

מעצר מס' 4 ב"דרך הניצוץ" — מיכל שוורץ, העורכת
בראיון ל"על המשמר" לפני מעצרה: כל פעילויות הארגון נעשו וייעשו במסגרת החוק

שלמה סלוצקי

מיכל שוורץ (38) מירושלים, עורכת העיתון "דרך הניצוץ", שנסגר בפקודת משרד הפנים לפני כחודשיים, נעצרה אתמול בצהריים על-ידי שוטרי משטרת פ"ית.
לפני מעצרה ביצעו אנשי היחידה חיפוש מדוקדק במשרדי "ארגון הניצוץ" בירושלים. השוטרים לקחו מהמשרדים את רשימת המנויים של העיתון דיסקטים של עבודות מערכת, ספרי חשבונות ופרסומים שונים. השוטרים תבעו משוורץ להתלוות אליהם לחקירה, ומאוחר יותר הודיעו שהיא עצורה.
שוורץ היא הרביעית מעובדי העיתון שנעצרו. הראשון היה הכתב רבחי אל ערורי מרמאללה, העצור מעצר מינהלי.
ב-15 לאפריל נעצר יעקב בן אפרת, מזכיר ארגון "הניצוץ" ומעורכי העיתון, וכמה ימים לאחר מכן נעצרה אשתו, רוני בן אפרת. מיכל שוורץ חזרה לפני כחודש ממסע נגד סגירת העיתון ברחבי אירופה. היא נפגשה עם אישים בכירים בממשלות יוון ואיטליה, עם אנשי איגוד העתונאים הבינלאומי ועם אנשי רוח ועיתונאים, אשר ביטאו בפומבי את מחאתם על סגירת העיתון, ועל ההתנכלות לחופש העיתונות בישראל ובשטחים. אנשי ארגון "הניצוץ" קובלים, כי ההתנכלות להם "הופכת למגיפה, שתפגע מהר מאוד בעיתונות החפשית בכלל". עיתונאים רבים חותמים כעת על עצומה לשחרור העצורים.
בראיון שהעניקה מיכל שוורץ ל"על המשמר" לאחר מעצרו של יעקב בן אפרת אמרה, "כל פעולותיו של ארגון "הניצוץ" נעשו וייעשו במסגרת החוק". ו"ההתנכלות לארגון ולאנשיו היא תגובה לקו הפוליטי שלהם ולדיווחים האמינים בעיתונות, ולא בגלל עבירות ביטחוניות כלשהן".

מיכל שוורץ עם גסאן עבדאללה, עיתונאי וסופר מהשטחים, הכלוא במעצר מינהלי (צילום: שלמה סלוצקי)

צבן לרבין: מה הצעת לפלשתינים ב־21 שנה חוץ מאלימות ודיכוי?
בהפגנה באוניברסיטת ת"א נגד המדיניות בשטחים קרא ח"כ צבן להידברות עם הנציגים הלגיטימיים של הפלשתינים

שלמה סלוצקי

אתמול בצהריים, התקיימה באוניברסיטת תל-אביב הפגנה נגד מדיניות הממשלה בשטחים, שאורגנה ע"י תא הסטודנטים המשותף של מפ"ם ור"צ, "צוותא סטודנטים".
חבר הכנסת יאיר צבן פנה אל שר הביטחון, יצחק רבין. "מה הצעת לפלשתינים לפני האינתיפאדה חוץ מאלימות ודיכוי" שאל. "ב-21 שנות כיבוש יצרת הר געש בלי לוע, ועתה אתה מפעיל כוח ועוד כוח, כדי לנסות ולכבות את ההתפרצות".
לדברי צבן, המשך שלטון הכיבוש על מיליון וחצי פלשתינים, "יגביר את הקרע בתוך ישראל עצמה, ישחית אותנו כליל מבחינה מוסרית, ויהפוך לגורמה את התאמת העקרונות המוסריים לפעילות של דיכוי, באמצעים קשים יותר ויותר".
צבן יצא נגד שוללי הדיאלוג, מצדדי "היד החזקה". "אותם אנשים ובניהם רבין עצמו, מה הציעו לפלשתינים לפני הי"פ בדצמבר? האם ישבו עימם? האם הציעו להם פתרון? הם רק מנעו כל התארגנות פוליטית, ועודדו בכך את הקיצונים הפלשתינים שבמחתרת".
צבן השווה את המצב לתקופת הבריטים, שלמרות שראו במחתרות היהודיות ארגוני טרור, ניהלו מו"מ עם המפלגות שמאחוריהם. "איננו צריכים שלום עם הדנים או השוויצרים, וגם לא עם הירדנים, אלא עם הפלשתינים. עלינו לדבר עם הנציגים הלגיטימיים שלהם, אם אלה יכירו במדינת ישראל ויפסיקו את הטרור".
חבר הכנסת רן כהן לגלג על ההפתעה שגרמה האינתיפאדה לממשלת האחדות, למרות אזהרות השמאל. מלחמת יום כיפור, יוזמת השלום של סאדת והאינתיפאדה — כל אלו היו הפתעות שהשמאל בישר אותן מראש, אך קולו לא נשמע.

הימין ניצח ב"אורט"
יצחק ירון לתלמידים: אל תהיו צמאי"דם, מי שמתחיל עם ערבים, יגמור עם יהודים
ניצה רימון, עתיים

בבחירות שנערכו אתמול בבית הספר התיכון אורט כ"ס, זכתה רשימת התחיה במקום הראשון עם 37.43% מקולות התלמידים, אחריה צועד הליכוד עם 20.86% ובמקום השלישי מפלגת העבודה עם 17.43%.
הבחירות נערכו לאחר מפגש עם חברי כנסת ונציגי מפלגות, שהגישו את מצעי מפלגותיהם והשיבו לשאלות התלמידים.
את התחיה ייצגה ח"כ גאולה כהן, את הליכוד ח"כ עוזי לנדאו, ונציג העבודה היה ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון. חה"כ רן כהן דיבר בשם ר"צ וחנן ארז בשם מפ"ם.
כהן תקפה בחריפות את שמעון פרס, ולא חסכה דברים קשים גם מנציגי רצ ומפ"ם.
יצחק ירון ניסה למתן את האווירה הסוערת לאחר דבריה, ואמר לתלמידים: "אל תהיו צמאי"דם. מי שמתחיל עם ערבים יגמור עם יהודים".
חנן ארז ממפ"ם אמר, כי ממשלת האחדות הלאומית הכניסה את צה"ל למצב בלתי אפשרי והמדינאים הטילו עליו תפקיד שהוא אינו ערוך לו ואינו מסוגל לטפל בו.
בבחירות השתתפו 700 תלמידים — 65 אחוז מתלמידי "אורט". התוצאות: — תחיה — 37.4 אחוז; ליכוד — 20.8 אחוז; עבודה — 17.4 אחוז; ר"צ — 8.4 אחוזים; צומת — 3.5 אחוזים; מפ"ם — 2.7 אחוזים; כך — 2 אחוזים; שינוי — 0.71 אחוזים. 8.6 אחוזים היו פתקים לבנים.
עם זאת, מתברר שהקצנה ימינה מתמתנת מעט עם הגיל. בכיתות י' הצביעו לתחיה 41% מהתלמידים, ובכיתות י"ב רק 28%.

תש"ח-ית

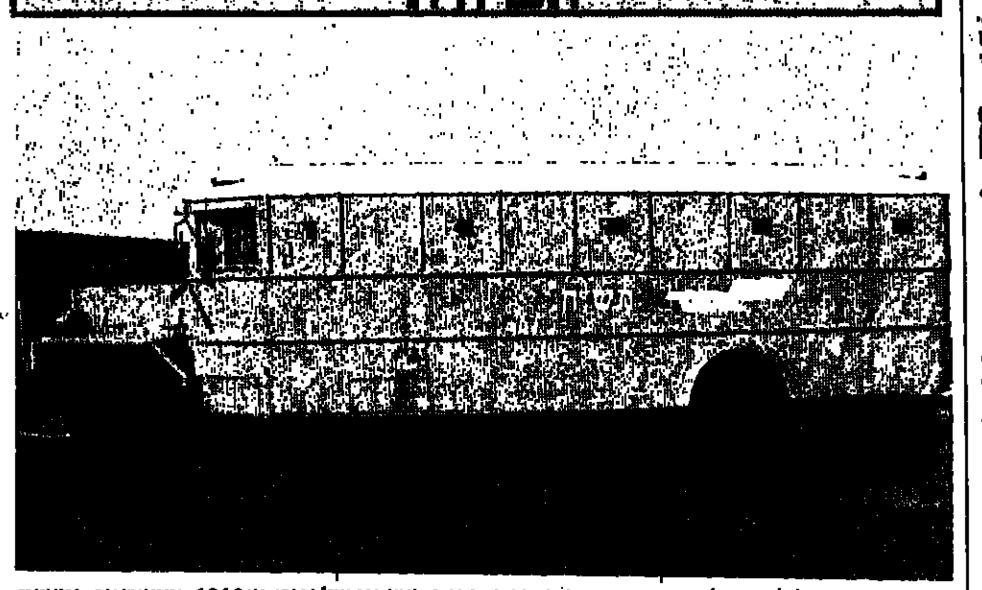
לא, זה איננו שכלול חדש לתנועה בשטחים, זהו אוטובוס משוריין של אגד מ-1948, שישתתף במצעד ה-1 במאי ברחובות תל-אביב. האוטובוס מסוג "סופר ווייט" הוא היחיד ששרד מתקופת השיירות לירושלים הנצורה. הוא הוסב למשוריין במוסך אגד בנחלת יצחק בתל-אביב, שוחזר על-ידי אנשי אגד, ומוצג במוזיאון כלי הרכב של אגד (צילום: י.ס.פ.א.)

יודאיקה ב-2 מיליון ד'
בצלאל עמיקם

ספר התנ"ך הראשון שנדפס בעברית — תהלים עם פירוש הרד"ק, שנדפס בשנת רל"ז (1477) בבולוניה שבאיטליה, דף מתוך הספר העברי הראשון שנדפס מאז ומעולם, פירוש רש"י שהודפס בריג'יאו באיטליה בשנת רל"ה (1475), ופריטי יודאיקה נדירים בשווי כולל של כ-2 מיליון דולר, יוצגו בתערוכת יודאיקה במלון פלאזה שרתון בירושלים.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 364 בגוש 10034 ברחוב וידרקר דהיינו הקלה של 10% לקו בנין צדדי המותר לפי החוק.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
איגני י. כהנא, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חדרה
תיק: 1657

עיריית הרצליה
חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב הרצליה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה,
הוגשה על-ידי: אלאלוף משה ורחל אגגל 6 ת"א, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום, שם הרחוב כפר שמריהו גוש 6668 חלקה 355 ומהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה המבוקשת, דהיינו הקלה של 6% באחורי בניה מעל 300 מ"ר המותרים באיזור.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שמשרד פתוח לקהל.
וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יכול להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית כאמור בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.
אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
חדרה
הודעה עפ"י סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, בקשה למתן אישור להקלה על חלקה מס' 256 בגוש 10009 ברחוב שכ' ויצמן דהיינו: תוספת בניה של 6% נוספים לשטח הרצפה הכולל.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה חדרה, רחוב הלל יפה את התנגדותו המנומקת בכתב ולציין כתובתו המדוייקת.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
איגני י. כהנא, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חדרה
תיק: 5358

הועדה המקומית לבנין ותכנון
עיריית בני-ברק
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
מלון "גיל הזהב" ע"י שמיר-גרוזות הגיש בקשה לועדה זאת בתוכנית מס' 20301 לבנות בית מלון בן 4 קומות מעל קומה מפולשת+4 חדרים על הגג ברח' הרצל 94, גוש 6198 חלקה 56 באזור ג'.
ההקלות הבאות:
1. קומה 1 נוספת מעל 3 קומות מותרות.
2. 13 וחצי אחוזים בבנין בנית בעלים שמור תנאי דיור קומה נוספת מעל 180% המותרים, ותו שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105ב' הוזלה במקום.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הועדה המקומית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנגדות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.
[illegible], יו"ר הועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני-ברק

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965 — מרחב תכנון מקומי
מנשה-אלונה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89, לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה-אלונה, הופקד, ביחד עם התשריט והנספחים אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "תכנית מס' מ/162 — אזור תיירות ושרותי דרך, עין שמר", המהווה שינוי לתכנית משח 32 — עין שמר והמפורטת.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10106 — חלקה 3 וחלקי חלקות 22, 129 גוש 10114 — חלק חלקה 30.
המקום: מערבית לצומת מנשה (סמוך לצומת שבין כרכור וגן השומרון).
עיקרי התכנית: 1. שינוי יעוד 2. קביעת תנאי בניה.
כל מעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה מנשה-אלונה, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות.
התנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת. התצהיר ינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.
משה גלזר, יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה
כ"ו בניסן התשמ"ח 14 באפריל 1988

מחר ב"על המשמר" ובמוספו השבועי חותם
מוסף לשבת
גשש בודאי ממשוב יערה. נפל בשעת הקרב — יהודה צור
ילדי ברזיל. כתבת תחקיר כטלוויזיה הבריטית — רפנה ורדי
להיטן. הסיבות לעלייתו ומה יקרה הלאה — ארנון יפה
דמאונוק, אהוד בו-אורון — כרמלה לכיש.
יש דיבור: חדות ל-1 במאי
עמודים בהן — על הפנים: יוסף מנדרי — רשימות מן החבית
נועם שמבצר — תל-אביב — לוס-אנג'לס גדעון ספירו — ביקורת: עופר ניר — רואים את הקולות: דני ורטו — קולנוע: יהודית קדר — תערוכות.
★
ישראל קישר ● צוות "על המשמר"
חותם — מתבות:
חוקר עלוב לרדיו
עיתונות פלסטינית בימים אלה — מאת גוגה קוגן
יש לך פח עניין עם פועלי קבלן — עובדים בלתי מאורגנים בהמונים — מאת גבי כשר.
צער בעלי-חיים — נגד ניסויים בחיות מעבדה — מאת ורד לוי.
העיר השקטה, הקדחת והאימה — העקבות משאר ושאוניוק — מאת חנה איש-הורוביץ.
שמע מהלשות ראשו — מבוכה פועלי "שמשון" — מאת אבשלום קווה
ה"ליקרטיז" אולי בשנת הבאה — פליי-אוף ב-N.B.A — מאת שלמה גלזר.
הנערים שבתהודות — נערי רפול — מאת טלי ברזילי-אוננפלד.
שעתם הקשה של המתונים — ראיון עם איש המפד"ל משה בר-נר — מאת אריה פלגי.
סוד הקסם הפשיסטי — ראיון עם פרופ' זאב שטרנהל — מאת א.ב. יפה.
קוברא ולא נחש — שרבוטי אלשינסקי.
מדורים ושורים:
חלו חותם! שלום-בית — מאת חיה יוסף.
עודד ליפשיץ; יעקב לזר; זאב צחור; גינו; אברהם שרון; עלי אלון ויובל דנאיל; חנה איש-הורוביץ; שמואל בונים.
דף לספרות
א.ב. יפה: איש הציבור, יעקב זלבר: מארקסיזם – מה תואם; איזה פרליש: החלום האמריקני של סקוט פיצג'רלד.
סיפור מאת אהרם חנייה: מבעד לחלון

לדבורה ויעקב שילוני
בהגיעכם לגבורות
המשפחה הענפה כולה מאחלת לכם
הרבה שנות פעילות קיבוצית ומשפחתית,
תוך בריאות טובה
ברכה ואשר שילוני

טלקס

● שירות דואר מבוטח

שר־התקשורת גד יעקובי העביר לאישור ועדת הכלכלה של הכנסת הצעה להפעלת שירות דואר מבוטח.

ההצעה להפעיל שירות דואר מבוטח באה בעקבות פניות רבות של אזרחים ובעלי עסקים שנמנעו משלוח בדואר פריטים בעלי ערך.

על־פי חוק רשות הדואר נקבעו תקנות בדבר פיצוי על גרימת נזק לדברי דואר או אובדנם, אך הפיצוי הוגבל לסכומים בין 40 ש"ח ל־120 ש"ח לפי משקל דבר הדואר.

השירות החדש, עליו ממליץ יעקובי, יאפשר שיגור דברי דואר מבוטחים עד לסכום של 4700 ש"ח.

חיים מרגלית

● אולימפיאדה ירושלמית בטבריה

„המחוזיאדה", אירוע ספורט יוצא דופן, נפתח אתמול בטבריה ויימשך עד מוצאי שבת.

ב„מחוזיאדה" נוטלים חלק כ־700 ספורטאים ב־60 קבוצות ממקומות עבודה בירושלים שיתחרו ביניהם בענפי ספורט שונים כמו כדורגל, כדורסל, כדורעף, טניס, טניס שולחן ועוד.

אירוע ספורט זה, שנערך בחסות ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, וביוזמת ראשי הספורט בהפועל ירושלים, נועד להגביר את המודעות בציבור לספורט בקרב העובדים.

יצויין, כי באירוע זה לא נוטלת חלק אף לא אשה אחת.

שלמה גלזר

סגן מנהל סניף „דבר" בחיפה נרצח בביתו

קובי מנדל

משה בן־צור, סגן מנהל סניף „דבר" בחיפה, נרצח אור לאתמול בביתו בנסיבות שטרם הובררו.

המנוח, בן 46, שהתגורר בגפו במרכז נווה־שאנן לאחר שהתגרש לפני כשנתיים, נמצא בבוקר על־ידי בנו בן ה־21 ללא רוח חיים.

הבן, שהשתחרר לא מכבר מצה"ל, הגיע לדירת אביו סמוך לשעה 8 בבוקר כדי להסיעו למקום עבודתו. כשנכנס לדירה מצא את אביו מוטל ללא רוח חיים בתוך שלולית דם לאחר שנדקר במכשיר חד.

הבן מיהר להזעיק את המשטרה ולמקום הגיעו מפקד משטרת מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב תביב, ראש אגף החקירות המרחבי, סגן־ניצב משה גולדגרט, סגן־ניצב מרדכי ארגמן וראש מאגר החוקרים, רב־פקד יצחק טיילר, שפתחו בחקירת נסיבות הרצח.

אחיו של המנוח, שהגיע למקום זמן קצר לאחר שנודע על הרצח, סיפר לכתבנו, כי המנוח חזר בתשובה לפני מספר שנים ומידי יום נהג להשכים קום כדי להתפלל בבית הכנסת. „לא היו לו אויבים כלל, ואיני יכול לתאר לעצמי סיבה אפשרית לרצח".

חוקרי המשטרה וצוות המעבדה לזיהוי פלילי ממשיכים באיסוף ממצאים שונים כדי לנסות ולהתחקות אחר המבצעים ואחר מניע אפשרי לרצח.

בדירתו של המנוח נתגלה אי־סדר שיש בו כדי להצביע על מאבק אלים שהתרחש במקום לפני מותו. המשטרה אינה מוציאה מכלל אפשרות שהרצח בוצע לאחר נסיון שוד. המשטרה הטילה איפול על החקירה.

יצויין, כי בחודש פברואר נרצח באותו רחוב, לא הרחק מביתו של משה בן־צור, חלפן הכספים הישיש ינקו מאירוביץ. רצח זה טרם פוענח והמשטרה בודקת אם יש קשר בין שני המקרים.

חיפושים נרחבים אחר האסיר שנמלט מבית המעצר קישון

עתיים

מצוד נרחב, שבו נוטלות חלק יחידות עילית של המשטרה, נערך אחר האסיר מאיר אפרגן (24) תושב קרית־גת, שנמלט מבית המעצר קישון.

המשטרה הגבירה את השמירה והביקורת על נמלי התעופה והים מחשש שהאסיר, העומד לדין בפני בית־המשפט המחוזי בחיפה, יחד עם אחרים, באשמת רצח סוכן הספורטוטו אברהם ורסנו, ינסה לחמוק ולהימלט מהארץ.

מאיר אפרגן מרצה עונש מאסר בשל בריחה קודמת מבית המעצר קישון, שבה נטל חלק בסוף שנת 86' יחד עם אחיו מקס אפרגן (26), המואשם גם הוא בפרשת רצח סוכן הספורטוטו.

חוקרי המשטרה מנסים לשחזר את נסיבות הבריחה מבית המעצר, לשם הובא האסיר, שאמור היה לטעון אתמול במסגרת הסיכומים במשפטו, המתברר בפני נשיא בית־המשפט המחוזי, השופט אברהם פרידמן, והשופטים מלכיאל סלוצקי ונתן קליינברגר.

קיים חשד, כי מאיר אפרגן נמלט מבית המעצר יממה לפני שנודע דבר בריחתו שלשום. על־פי גירסה זו, הסתתר האסיר במסדרון בית המעצר, שעה שהאסירים והעצירים נדרשו לשהות בתאיהם. הוא פרץ סורג חלון, משם זינק לחצר, טיפס על פיגום, זינק מעל לגדרות המקיפות את בית הכלא ונמלט.

בחוגי המשטרה מוגדר האסיר מאיר אפרגן מסוכן ביותר, כיוון שבתחילת ינואר, בעת שהמשטרה לכדה אותו ואת אחיו מקס בדירה בשדרות, נמצאו ברשותו כלי נשק ורימוני רסס.

המשטרה מאבטחת, מאז נודע דבר בריחתו של האסיר, שורה של אנשים שלגביהם קיים חשש שהאסיר הנמלט עלול להתנכל להם. כן מפעילה המשטרה במהלך חיפושיה מערך מודיעין מתוגבר.

בית־המשפט המחוזי בחיפה קיים אתמול את ישיבת הסיכומים במשפט הרצח, שבה סיכם עו"ד שמעון צח, המלמד סניגוריה על נאשם שלישי בפרשה, חביב עוזיאל (28).

בית־המשפט דחה את המשך הדיונים למתן פסק־דין.

אסון צומת הבונים שוחזר בפני ביהמ"ש

עתיים

שיחזור אסון צומת הבונים נערך אתמול בפני בית־המשפט שלפניו עומד נהג הקטר לדין בעקבות התאונה שבה נספו 22 מנוסעי אוטובוס, ביניהם 19 מבית הספר „בינר" בפתח תקווה.

שופטת התעבורה, רחל חוזה, נציג התביעה, עו"ד משה כהן, ונציגי הסניגוריה, עוה"ד צבי וייסגלס וריבה צוק, הגיעו למקום שבו אירע האסון. בפני בית־המשפט נערך שיחזור התאונה בסיוע שני אוטובוסים של „אגד" שעמדו לפני המסילה.

רכבת נוסעים שהגיעה מכיוון חיפה לתל־אביב בלמה לאחר צפירה ממושכת לפני מעבר הבונים ונהג הקטר פנה בטרוניה על כך שנאלץ לעצור את הרכבת מאחר שהאוטובוסים עמדו סמוך למסילה. נהג הקטר אמר, כי סבר מרחוק כאילו האוטובוסים נמצאים על המסילה, רק לאחר שהאוטובוסים נעו קמעה לאחור, המשיכה הרכבת בדרכה לתל־אביב. כעבור כרבע שעה הגיעה למקום גם ניידת משטרת זכרון־יעקב שהוזעקה אלחוטית על־ידי הרכבת בעקבות תלונה על חסימת המסילה.

נמשך מימוש הרווחים

אלחנן הורוביץ

מימוש הרווחים נמשך אתמול. במניות התעשייתיות הסתכמו הביקושים ב־2.9 מיליון ש"ח וההיצעים — ב־2.3 מיליון ש"ח. משעריהן עלו 148, בעת ש־122 ירדו ו־187 נשארו בלי שינוי. המחזור בהן הגיע ל־10.1 מיליון ש"ח.

במניות ההסדר הסתכמו הביקושים ב־997 אלף ש"ח וההיצעים ב־389 אלף ש"ח. משעריהן עלו 7, לעומת 5 שירדו ו־14 שנשארו בלי שינוי. המחזור בהן הסתכם ב־2.1 מיליון ש"ח.

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.42%. המניות התעשייתיות ירדו ב־1.08% ומניות ההסדר ירדו ב־0.01%.

בשוק איגרות החוב נרשמו תנודות קלות בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% היו תנודות עד 1.5%. המחזור בשוק אג"ח עלה ל־9.3 מיליון ש"ח. ערך השוק של הצמודות למדד עלה ב־0.11%...

גלגלי הבורסה

הצמודות למט"ח עלו ב־0.12%, הצמודות לדולר מסוג „רמון" עלו ב־0.28% ומסוג „גלבוע" עלו ב־0.06% בממוצע.

במילווה קצר מועד נעו התשואות השנתיות בין 14.65% ל־17.85%, תוך מחזור של 37.4 מיליון ש"ח.

בנק ישראל יציע היום לציבור 2 סדרות נוספות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 90 מיליון ש"ח. מזה 30 מיליון ש"ח מסוג „שגיא" ל־6 שנים במחיר מינימום של 94% מע"נ ו־60 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ל־17 שנים במחיר מינימום של 83%.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.03% ל־1.7177 ש"ח, בעוד ששער הדולר היציג עלה ב־0.11% ל־1.5676 ש"ח.

דולר נוסעים — 1.858 ש"ח. דולר שחור נע בין 1.67 ל־1.68 ש"ח.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־28.4—4.5.88

יום חמישי — 28.4

קיבוץ משמר־העמק — 8.00 — אידריס מואסי — יום עיון של ה„גרעין" בקיבוץ
אשדוד בית"ס מקיף ג' — 9.00 — ח"כ אלעזר גרנות — מפגש עם תלמידי י"ב
יבנה — בית"ס התיכון — 10.30 — ח"כ אלעזר גרנות — מפגש תלמידי י"ב
קיבוץ דליה — 10.00 — ח"כ אמירה סרטני, צבי דובל, אילן גילאון, אילן רגב, אהרון גרינברג, שושנה רון, אסתר עופר — יום בישוב
סניף חיפה — 18.00 — ח"כ גדי יציב — במות ה־1 במאי
סניף פתח־תקווה — 19.00 — ח"כ יאיר צבן, בנושא: ה־1 במאי 88'
סניף ירושלים — 19.00 — חנן ארז, וולדי מורג — מועצת הסניף
סניף ראשון־לציון — 20.00 — אריה יפה — אסיפת חברים בהכנה לוועידה
סניף עפולה — 20.00 — ח"כ אמירה סרטני — כנס אזורי לסניפי העמקים
מוסד חינוכי אושרת — 20.30 — אילן גילאון — מפגש עם גוף בוגר
תל־אביב, אוניברסיטה — 21.00 — ח"כ מוחמד וותד — ערב ראיונות
קיבוץ מרחביה — 21.00 — שושנה רון — ערב פוליטי

יום שישי — 29.4

כפר סילבר — 11.00 — ח"כ אלעזר גרנות — מפגש עם כיתות י"ב
קיבוץ מעגנות — 21.00 — ח"כ גדי יציב — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ דליה — 21.00 — ח"כ יאיר צבן — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ חצור — 21.00 — אלעזר גרנות — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ יסעור — 21.00 — חנן ארז — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ עין־דור — 21.00 — מופארג' סלאלחה, אידריס מואסי, מחמוד מופרע, אמל חורי — ערב פוליטי
קיבוץ גת — 21.00 — אילן גילאון, שושנה רון — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ בית־זרע — 21.00 — יוסי סולומון, פיני גרוב, מישל אלמליח — מפגש פוליטי עם ועד 1

יום שבת — 30.4

נהריה, בית קיי — 10.00 — דב פלג — מפגש עם עובדי הטקסטיל
באר־שבע, קונסרבטוריום — 11.00 — ח"כ אלעזר גרנות — שבהתרבות
רמת אליהו — 11.00 — דוד שטוקפיש — מועדון ליידיש
סניף ירוחם — 19.00 — דב שחר — בירורים ובחירת צירים
סניף תל־אביב — 19.30 — אברהם כהן, חמדה שמחוני — מועדון יידיש
תל־אביב, מלון „שינה" — 20.00 — ונפתלי פדר — סמינר מפ"ם מצרפת בשעה 21.00 — אריה יפה

יום ראשון — 1.5

כרמיאל, מועדון רוטרי — 20.30 — אמרי רון — מפגש עם חברי המועדון
קיבוץ אדמית — 21.00 — פיני גרוב, מישל אלמליח — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ געתון — 21.30 — חנן ארז — מפגש פוליטי לקראת הוועידה
קיבוץ גזית — 21.30 — ח"כ מוחמד וותד — אסיפת חברים

יום שני — 2.5

מרכז — 11.00 — דבוי אורחים מהמגזר הערבי — עם מדי מירב, נחמיה מבאלי
בית שמש, בית"ס התיכון — 16.00 — ח"כ יאיר צבן — מפגש תלמידי י"ב
סניף כפר־קאסם — 19.30 — דני פלג — מפגש נוער מפ"ם
כפר נטאף — 20.00 — חוסין פארס, אלי ספרן — חוג בית
קיבוץ להבות הבשן — 21.00 — שושנה רון — אסיפת חברים

יום שלישי — 3.5

סניף נצרת — 14.00 — אמירה זכאי, מאיר יצחקי, אמנון כהן — כנס בוגרות מפ"ם
קיבוץ דן — 20.00 — אילן גילאון — מפגש דור צעיר
טייבה — 20.30 — אידריס מואסי — אסיפת חברים

איגוד מקצועי

יום שישי — 28.4

חיפה במ.פ. — 8.00 — יחזקאל יחזקאל, דב אלקותי — סיעת מפ"ם במועצת הפועלים

בפלילים

קצין וסוהרים חשודים בהפעלת כוח לא סביר

עתיים

קצין ושלושה סוהרים בכלא עתלית חשודים בהפעלת כוח בלתי סביר נגד שני אסירים.

נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר שאול לוי, הורה אתמול להעביר לחקירת המשטרה את ממצאי הבדיקה הפנימית בתלונותיהם של שני אסירים שהוכו, לטענתם, על־ידי סוהרים בכלא עתלית.

נציב שירות בתי־סוהר מצא, כי יש ראיות, לכאורה, שהקצין והסוהרים עשו מעשים פליליים.

האסירים שהוכו — ויקטור אלימלך (30) מיפו, המרצה חמש שנות מאסר באשמת סחר בסמים וגניבות ואליעזר מלול (28) מחיפה, המרצה ארבע שנות מאסר — נזקקו לטיפול רפואי. נגד הראשון תלו הסוהרים חשד, כי הוא מחזיק בכיסנו שטר של 1000 דולר שכלע. האסיר ויקטור אלימלך אמור היה לצאת לחופשה, אך כפי שנודע נהכל ונזקק לטיפול בבית־החולים שבכלא איילון.

מאסר על אחזקת רימונים שנגנבו מצה"ל

עתיים

שלושה צעירים תושבי טירת הכרמל, נידונו אתמול בבית־משפט המחוזי בחיפה למאסר בפרשת אחזקת רימוני־יד שנגנבו מבסיס צבאי.

השופט מיכה לינדנשטראוס גזר על שלמה רחמים (23) 30 חודשי מאסר בפועל ועוד 18 חודשי מאסר על תנאי, אליהו גוולן (22) שנתיים מאסר בפועל ושנתיים על תנאי ועל חיים ארון (22) שנה מאסר בפועל ושנתיים על תנאי.

השלושה הועמדו לדין לאחר שסוכן סמוי של המשטרה עלה על עקבותיהם וגילה כי הם קשורים לצעיר אחר, שבתקופת שירותו הסדיר בצה"ל פרץ בשני מקרים בשלהי 87' למחסן תחמושת וגנב משם 13 רימוני רסס. הרימונים הובאו לטירת הכרמל והוסתרו בסליק במפאתי בית־הספר אריאל שבישוב. הנאשמים נטלו את הרימונים, שחלקם פוצץ על־ידם ליד חוף הים, אחר הושלך על־ידי הנאשם אליהו גוולן לעבר מונית בישוב ו־6 רימונים מהמצבור הגיעו לידיו של הסוכן המשטרתי ב„עיסקת רכש" שבה היו מעורבים הנאשמים.

השופט מיכה לינדנשטראוס התריע על אחזקת רימוני הרסס בידי הנאשמים וציין, כי למרבה המזל לא הסתיימה פרשה זו בקיפוח חיי אדם.

5 נפצעו בקטטה המונית בגוש חלב

עתיים

חמישה בני־אדם נפצעו באורח קשה ובינוני במהלך קטטה המונית בין אנשי הכפר המרוני גוש־חלב לבין משפחת מילס ממושב כרם בן־זימרה הסמוך.

המשטרה עצרה את המעורבים בפרשה מגוש־חלב ומכרם בן־זימרה. אחד הפצועים, אייל מילס בן 24, הועבר לבית־החולים רמב"ם בחיפה במצב קשה ואושפז במחלקה הנוירוכירורגית.

רקע לקטטה — חשד של אנשי כרם בן־זימרה שאנשי גוש־חלב גונבים בקר מעדריהם. שלשום, בערב הבחינו בכמה מהם משוטטים במטעי כרם בן־זימרה. רדפו אחריהם עד הכניסה לכפר, שם המתינו להם עשרות מתושבי גוש־חלב, שהמטירו עליהם אבנים וקרשים ופצעו אותם בכל חלקי גופם. אנשי כרם בן־זימרה היו חמושים בנשק מסוג אמ.16, אך לא ירו בו ונמלטו חזרה ליישובם. הם הזעיקו את המשטרה ולאחר מכן התפנו לבית החולים צפת. שם הוברר כי כמה מהם סובלים מפגיעות קשות בראשם ובגופם.

חשוד באונס אכזרי של מכרה במלון בהרצליה

עתיים

מרדכי רוטמן (37) מתל־אביב נעצר אתמול ל־10 ימים בבית־משפט השלום בתל־אביב, בחשד כי אנס באכזריות ביום א' לפנות בוקר בחורה עימה בילה במלון בהרצליה.

נציג המשטרה, פקד שמעון ישי, סיפר בבית־המשפט, כי המתלוננת הכירה את רוטמן מזה זמן מה. במוצאי שבת האחרון יצאו השניים לבילוי והיו בכמה מקומות, עד שהגיעו לבסוף לבית־מלון בהרצליה. שם, לדבריו, ביצע רוטמן את האונס תוך שימוש בכוח ובאיומים וגרימת חבלות גופניות. לאחר האונס, סיפר פקד ישי, הסיע רוטמן את הנאנסת לביתה, וזו התלוננה על המעשה בו בערב.

„המחלוקת היא אם הדבר נעשה מרצונה או בניגוד לרצונה של הבחורה" — ציין סניגורו של רוטמן. לדבריו, בירור קצר יתן מענה לשאלה זו, ולכן ביקש לקצר את תקופת המעצר.

בהחלטתו לעצור את רוטמן ל־10 ימים אמר השופט ראובן זיו, כי מתוך עדותה המפורטת של המתלוננת יוצא שאכן היא נאנסה בצורה אכזרית מאוד ואפילו מסוכנת.

לחברינו ראובן ונועה דומני

אתכם באבלכם הכבד במות האב

דוד דומני

ההלוויה תתקיים היום, יום חמישי, 28.4.88

שעה 16.30 בקיבוץ

קיבוץ נירים

קיסר: יהיו מבחני כוח עם האוצר על תקציב קופ"ח

אלמוזלינו: להפקיע מידי האוצר הסמכות לטפל במשבר במערכת הבריאות ● המרדימים מחדשים העיצומים ● בתור — עובדי המעבדות

יוסף שמי, עתיים

יהיו מבחני כוח בין האוצר וההסתדרות, אמר אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר בישיבת הוועדה המכינה של ועידת קופ"ח.

קיסר אמר, כי מלבד שאלת הביטחון עומדים שירותי הבריאות בראש סדר העדיפויות, אך לחולים אין שדולה והם אינם מאורגנים כקבוצת לחץ. מתקציב המדינה לשנת 1988 הוקצבו 20 מיליון ש"ח בלבד לתקציב קופ"ח. לפני 10 שנים השתתפה הממשלה בכ־30 אחוז מתקציבה של הקופה, שפירושם בחישוב אקטואלי כ־650־700 מיליון ש"ח.

קיסר התרעם על כך ששירותי הבריאות לחוצים בין האוצר המקצץ בתקציבים לבין קבוצות עובדים הדורשים תוספות שכר ומשביתים שירותים. לדבריו, אין טעם להפר את העקרון של אי־הטלת תשלום בגין שירותים, שכן היטל זה יכניס 40 מיליון ש"ח, אך הוצאות הגבייה יצמצמו סכום זה ל־28 מיליון ש"ח.

קיסר אמר, כי הוא תומך בהקמת רשות אישפוז, בתנאי שלמשתתפים בה יהיו תנאים שווים בתחרות חופשית. הוא הבטיח שינוי בניהול קופ"ח והפרדה בין המגזר הציבורי והניהולי של המוסד.

יש לציין, כי מזכ"ל ההסתדרות לא התייחס לשאלת השבתת בתי־החולים של קופ"ח ולא העלה הצעות לסיום הסכסוך שפרץ בשל השעיית ההסכם שנחתם בשיתופו ובאישורו.

לשלול סמכות האוצר

שרת־הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, הודיעה, כי בכוונתה לדרוש מראש הממשלה להפקיע מידי משרד־האוצר את הסמכות לטפל במו"מ על ענייני העובדים במערכת הבריאות.

שרת הבריאות אמרה, כי יש לשלול את סמכותו של שר־האוצר להמשיך במדיניות האנדרלמוסיה במערכת הבריאות. שרת הבריאות דיברה בכנס חרום בנושא מערכת הבריאות הציבורית, שהתקיים אתמול בבית ברל.

שרת־הבריאות אמרה, כי מזה 22 יום מסתובב שר־האוצר בחו"ל והעוזרים שלו עושים הכל כדי לטרפד את המשא־ומתן עם סקטורים שונים במערכת הבריאות.

המרדימים מחדשים העיצומים

המרדימים מחדשים היום את השבתת חדרי הניתוח בעקבות כישלון המו"מ עם האוצר. מדי יום ישבתו חדרי ניתוח בארבעה בתי־חולים. היום משביתים המרדימים את רמב"ם, „מאיר", „ביקור חולים" ובית־החולים בצפת. ביום ראשון ישבתו חדרי הניתוח של „איכילוב", „פוריה", „כרמל" ו„שערי צדק" וביום שני „רוקח", „קפלן", „העמק" ו„אסף הרופא".

עובדי המעבדות

אלף עובדי המעבדות בשירות הממשלתי הודיעו אתמול, כי אם לא יחודש עימם המו"מ, יפתחו בשיבושים החל מהשבוע הבא וישביתו את העבודה מידי יום בשני בתי־חולים.

עובדי המעבדות פנו למזכ"ל הסתדרות המיקרוביולוגים והביוכימיים, אשר גולדלר, בתביעה שיפעל בדחיפות לחדש איתם את המו"מ בכל הקשור לשיפור הכנסתם ומעמדם המקצועי.

עובדי „מנועי בית שמש" יפגינו היום בשערי המפעל

כתב „על המשמר"

עובדי מפעל „מנועי בית־שמש" יפגינו היום בשערי המפעל במחאה על הקיפאון במשא־ומתן בין הממשלה לבין ועד העובדים על שיעור הפיצוי ל־260 המפוטרים.

בהפגנה ישתתפו יו"ר „ועד אחד", מישל אלמליח, סגנו פיני גרוב וכן ראשי מועצות פועלים וראשי מועצות מקומיות מאיזור בית־שמש.

הממשלה דחתה שלשום את תביעות ועד העובדים בעניין הפיצויים והאוצר מאיים שלא להזרים כספים כל עוד הפיטורים אינם מבוצעים.

ועדה ממליצה להחמיר העונשים לעברייני תנועה

בצלאל עמיקם

מהפך של ממש צפוי בקרוב בדרכי הטיפול בעבירות תעבורה, כאשר תאומצנה המלצות ועדה מיוחדת לבדיקת תהליכי הענישה.

הוועדה, בראשותו של שופט בית־המשפט העליון דב לוין, החליטה לפשט את דרכי הענישה ובד־בבד להחמיר עם העבריינים.

בין המלצותיה:

● סנקציה של איסור השימוש ברכב המעורב בעבירת תנועה חמורה.
● ענישה חמורה למי שנוהג בעת פסילת רשיון הנהיגה שלו או תחת השפעת אלכוהול.
● הגדלת קנסות והפרדה, בין עבירות חמורות שיידונו בבית־משפט לתעבורה לבין עבירות קלות יותר.
● עבירות של ברירת קנס יהיו מעתה כפופות גם לפסילת נהיגה לתקופה קצובה.

בוועדה השתתפו, נוסף לשופט לוין, השופט עזרא קמא, פרופסורים מהטכניון ומאוניברסיטת בן־גוריון, מומחי תעבורה ומשפטנים. מרכז הוועדה היה נציג משרד המשפטים, א. צידון.

הרוג ושני פצועים בהתמוטטות באתר בנייה

קובי מנדל

פועל בניין נהרג ושניים אחרים נפצעו בהתמוטטות סלע באתר בנייה בשכונת רניה בחיפה.

המקרה אירע סמוך לשעה 7.30 בבוקר. שלושת הפועלים עסקו בחפירת בורות לקיר תומך בחצר בית הנבנה במקום. לפתע התמוטט סלע שהיקפו כחצי מטר מהמדרון לקרקע בו עבדו, וכתוצאה מכך נגרמה במקום מפולת שקברה תחתיה שני פועלים. אחד מהם, יאסר אחמד (28) מקבטייה, נפגע בראשו ונהרג, ופועל נוסף בן 21 מנצרת נפצע באורח בינוני. פועל אחר שהיה במקום נפגע באורח קל ממפולת האבנים.

ההרוג והפצועים הועברו לבית־החולים „כרמל".

יצויין, כי האיזור בו אירעה התאונה הינו מדרון תלול ביותר והוא נבנים עתה מספר בתים פרטיים.

משטרת מרחב חיפה פתחה בחקירה.

סוף שבוע עם

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

יוזמת שולץ בסימן שאלה
פולט

ראיון עם מוחמד בסיוני
מרדכי ארציאלי

סידור חשבונות
יואל מרקוס

טנק המרכבה – הסיפור המלא
נחמיה שטרסלר

כן, אני אוהב ערבים
גדעון סאמט

אידאן: מניות יורדות
א. שוויצר

יגאל ביבי הולך לכנסת
רמון פרישטר

יעקב דוד אברמסקי, המחזאי הירושלמי
דוד אריאל

כתב זר / חוש שנב ● הארץ שלנו / מאיר שלו ● מקורות מדיניים / עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים / אילן שחורי ● כנסת ● שיחת השבוע ● הטלוויזיה של השבוע / חדה בושם

בעקבות יאנוש – אלוף אורי אור הצטרף ל„עבודה" ונוספים בפתח

דורית גפן

האלוף אורי אור, לשעבר אלוף פיקוד הצפון, הודיע אתמול למזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם על כוונתו להצטרף למפלגת העבודה.

בפגישה שקיימו השניים אמר האלוף אור, כי הוא קרוב בדעותיו ל„עבודה". מזכ"ל „העבודה" הציע לו לעמוד בראש מטה הבחירות של הדור הצעיר. אור ביקש כמה ימים כדי לשקול את ההצעה בטרם ישיב עליה.

כתבתנו מציינת, כי האלוף אור נמצא בחופשת שחרור, והוא יפשוט את מדיו בימים הקרובים. ככל הנראה יודיע על הסכמתו להצטרף למערכת הבחירות של מפלגת העבודה רק כאשר יסיים את שירותו.

מזכ"ל „העבודה" מסר אתמול בפגישה עם כתבים, כי בזמן הקרוב יצטרפו עוד אנשי צבא בכירים למפלגה.

אלוף אורי אור – למטה הבחירות!

בהתייחסו לבחירות אמר, כי מפלגתו תציב את תהליך השלום כיעד מרכזי. לדבריו, חייבת התסברה להדגיש את השלום והבטחון, ולדעתו, יצחק רבין הוא מבטא מובהק של נושא הבטחון. ברעם הביע שביעות רצון מהדברים שהשמיע האלוף במיל. בן־גל בטלוויזיה, וציין כי הוא ישתתף היום בדיוני המועצה המדינית, ואם ירצה יקבל את רשות הדיבור.

בהתייחסו להתקפותיו של שמיר על „העבודה" ופרס אמר ברעם: „בבחירות האלה נציג את שמיר כמי שהורס את תהליך השלום. נסביר ונטען, שבראש ממשלת ישראל עומד ראש ממשלה המעורער בתוך מפלגתו. איש חסר מסר ותוכניות, המאמין שאמירה נגטיבית זאת מדיניות, והמשלה את עצמו, שאפשר לנצח בבחירות על גלי הקצנה ושנאה.

שר־הביטחון יכריע בקרוב בעניין המשך פיתוחו של הלביא האוויוני

אבי בניהו

שר־הבטחון, יצחק רבין, עומד לקיים בקרוב דיון כדי להכריע בעניין בהמשך פיתוחו של הלביא האוויוני המכונה „ביי־3". מטוס זה מפותח בתעשייה האווירית, כדי לבחון עליו מערכות אוויוניות המתוחכמות בחברה.

לכתבנו נודע, כי, חיל־האוויר וצה"ל מתנגדים בתוקף להמשך הפרויקט שעלותו מסתכמת בכ־90 מיליון דולר הפרוסים על פני שלוש שנים. מפקד חיל־האוויר, האלוף אביהו בן־נון, אמר לפני מספר חודשים, כי את המערכות האוויוניות ניתן לבחון על מטוס אחר של חיל האוויר וכי בנושא התעסוקה לתעשייה האווירית, הרי שחיל האוויר מסוגל לספק לחברה פרויקטים חליפיים באותו סדר גודל אם יבוטל פיתוחו של „הלביא האוויוני" וכספי הפרויקט יועברו לצה"ל.

עוד נודע, כי המחלוקת בין חיל האוויר לתעשייה האווירית בעניין זה מעידה על שיתוף הפעולה בין מהנדסי התעשייה האווירית לנציגי חיל־האוויר בחברה.

באחרונה פנה מפקד חיל־האוויר אל הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, וביקש ממנו לקדם את ההכרעה בעניין זה, וכאמור הדיון בנושא יתקיים בקרוב.

יצויין, כי ביטול פרויקט „ביי־3" ישפיע, לדעת גורמים בתעשייה האווירית, על התקשרות עם לקוחות זרים בנושא מערכות אוויוניות.

שמואל פלאטו־שרון נעצר כחשוד בעבירות זיוף, גניבה ומירמה

זהבה מרום

חבר הכנסת לשעבר שמואל פלאטו־שרון נעצר אמש בווילתו בסביון על־ידי חוקרי היחידה לחקירות הונאה במטה הארצי, בחשד בזיוף, מירמה וגניבה.

במשטרה עדיין לא הוחלט אם ומתי יובא שמואל פלאטו־שרון בפני שופט להארכת מעצרו.

אתמול בשעות הערב הגיעו חוקרי היחידה לווילה בסביון וביקשו ליטול יחד עם העצור מסמכים שונים. רוב המסמכים אותם ביקשו היו נעולים בכספת הבית ולאחר שפלאטו־שרון טען כי אינו זוכר את מספר הקומבינציה של הכספת, נקרא למקום פורץ כספות אשר הצליח לפרוץ את הכספת. אנשי המשטרה החרימו את המסמכים שנמצאו בכספת.

שמואל פלאטו־שרון נאלץ לעזוב את צרפת בתחילת שנות ה־70 בשל עיסקאות שביצע שם שלא כחוק והכספים שהרוויח בעסקות אלה הועברו כנראה דרך שווייץ לישראל, עם הגיעו לארץ רכש נכסים רבים ואף היה במשך קדנציה אחת חבר כנסת בראש רשימה עצמאית.

לאחר הגיעו לארץ ביקשה משטרת צרפת להסגירו והוגשו נגדו תובלנות פליליות בשווייץ, ב־1976 נעצר בנמל תעופה בן־גוריון בשובו לארץ אך שוחרר בערבות. לפני מספר שנים יצא את הארץ שוב ונעצר באיטליה. סיפור התחפשותו ובריחתו מהכלא באיטליה פורסם בהרחבה בכל העיתונים.

מסוף שנת 1987 מתבררת בבית־המשפט המחוזי בת"א תביעתה של החברה הצרפתית „קומפני פריזין דה פרטיסיפסיון" התובעת משמואל פלאטו־שרון ואחרים כ־20 מיליון דולר.